

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ketabton.com

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون

گڼه رسمي جریده (۹۷۶)

نېټه ۱۳۸۷/۱۲/۲۸ هـ. ش

خواننده گرامی!

افتخار داریم که بعد از نشر "مجموعه قوانین افغانستان" با شیوه تنظیم موضوعی، اکنون به خاطر سهولت بیشتر در دسترسی شما به قوانین مورد نیاز، سلسله دیگری از قوانین نافذه کشور را با قطع کوچک جیبی در اختیار شما قرار می دهیم.

څارنپوه حبيب الله "غالب"

وزير عدليه

نام:	قانون مالیات برعایدات
ناشر:	وزارت عدلیه جمهوری اسلامی افغانستان
تهیه و ترتیب:	ریاست نشرات
مدیر پروژه:	قانونمل محمد رحیم "دقیق" سرپرست ریاست نشرات
تدارکات و اداری:	سید محمد هاشمی رئیس امور مالی و اداری و احمد خالد عزیزى معاون واحد پروژه بانک جهانی در وزارت عدلیه
طراح جلد و صفحه آر:	امان الله صداقت (غیبی)، عباس رسولی و حسین امینی
مصححین:	نورعلم خان، حلیم سروش، محمد رفیع عمری و احسان الله نیکزاد
مشاورین:	اسماعیل حکیمی و محمد یم قاسمیار
تاریخ نشر:	۱۳۹۰
تیراژ:	۵۰۰۰
چاپ:	اول (قطع جیبی)
قیمت:	۶۰ افغانی
مطبعه:	مطبعه طباعتی و صنعتی احمد
تلفن ریاست نشرات:	۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
وبسایت:	www.moj.gov.af

کلیه حقوق چاپ برای وزارت عدلیه محفوظ است.

پښتو فهرست

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

لومړۍ فصل: عمومي حکونه	۱۹
مېنې	۱۹
د ماليې اخستل	۱۹
مالي کال	۲۰
د ماليې سنجول	۲۱
د مېشتو اشخاصو ماليات	۲۲
د غير مېشتو اشخاصو د مالياتو معافيت	۲۳
د مالياتو ورکړه او مجاز کسرات	۲۳
د اقتصادي فعاليتونو ماليات	۲۴
د بهرنيو دولتونو او نړيوالو مؤسسو ماليات	۲۵
د مؤسسو مالياتي معافيت	۲۵
د دولتي ادارو مالياتي معافيت	۲۶
دوه یم فصل: د ماليې وړ عوايدو ټاکل	۲۶
اصطلاحگانې	۲۶
د ماليې تابع عايدات	۲۷
د مالياتو غير تابع عايدات	۲۸
د احتراقي موادو مالياتي معافيت	۲۹
د غير منقولو مالونو پر کرایې يا اجارې باندې ماليات	۲۹
له معاشونو او مزدوريو څخه د ماليې د وضع کولو مکلفيت	۳۰

د مجرایي وړ لگښتونه.....	۳۰
د نه مجرایي وړ لگښتونه.....	۳۲
د کورنیو سرچینو عواید.....	۳۴
درېم فصل: د شتمنۍ د پلورنې ، تبادلي یا لېږدونې له درکه گټه یا زیان.....	۳۵
پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع گټه.....	۳۵
د مالي کال د مالیې وړ گټه.....	۳۵
د ملکیت له لېږدېدو څخه مالیه.....	۳۶
له مالیې وړ عوایدو څخه د لگښتونو کسر او وضع کول.....	۳۶
د ورځې په بیه د مالیې تښتول.....	۳۷
پر مالیې ورکونې باندې د شتمنۍ د لېږدونې د ډول نه اغېزه.....	۳۷
له مالیې وړ عوایدو څخه د را پیدا شوي زیان وضع کول.....	۳۷
له مالیې وړ عوایدو څخه د اضافي زیان نه وضع کېدل.....	۳۷
د شتمنۍ د ارزښت له زیاتېدو څخه د مالیې سنجش.....	۳۸
د منقولو او غیر منقولو مالونو د پلورنې مالیات.....	۳۹
څلورم فصل: شرکتونه.....	۳۹
اصطلاحگانې.....	۳۹
پر محدودالمسئولیت او تضامني مختلطو شرکتونو باندې د تطبیق وړ حکمونه.....	۴۰
د تضامني شرکت مالیات.....	۴۱
دنگه (خالصو) عوایدو ټاکل.....	۴۱
د ترلاسه شوو مبالغو وېش.....	۴۲
پنځم فصل: د محاسبې قواعد.....	۴۲
د سندونو ترتیبول او ساتنه.....	۴۲
د محاسبې وروستۍ طریقه.....	۴۲
د محاسبې نقدي طریقه.....	۴۲

د سندونو او دفترونو ډول او محتواي	۴۳
د کال آخره موجودي	۴۳
د سوداگريزو دوو يا زياتو مؤسسو د عوايدو تثبيت	۴۳
شپږم فصل: د سهامي او محدود المسئوليت شرکتونو په هکله	
خاص حکمونه	۴۴
د عملياتي زيان مجرايي	۴۴
ونډو لرونکو ته د شرکت د شتمنيو وېشل	۴۵
د شرکت د انحلال پر وخت شتمنيو وېش	۴۵
د پيسو يا نورو شتمنيو وېش	۴۵
د ماليې وضع کول	۴۶
د استهلاك او زيان مجرايي	۴۷
اووم فصل: د بيمې د شرکتونو ماليات	۴۹
د بيمې د شرکتونو په هکله د تطبيق وړ حکمونه	۴۹
د بيمې د شرکتونو پر عايداتو باندې د مالياتو تابع عوايد	۴۹
د بيمه شوو مالياتي معافيت	۵۰
د بيمې د شرکتونو د نه مجرايي وړ ورکړې	۵۰
د بيمې د شرکتونو د مجرايي وړ ورکړې	۵۰
د بيمې د بهرنيو شرکتونو د ماليې وړ عوايدو تثبيت	۵۱
اتم فصل: د بانکونو، سهامي شرکتونو، پور او پانگې	
اچونې ماليه	۵۲
د مالياتو د ورکړې تابع گټه	۵۲
د اړينو لگښتونو مجرايي	۵۲
پر زېرمې باندې زياتوالی	۵۲
په ارزښت کې زياتوالی يا لږوالی	۵۳
نهم فصل: د عايداتو له سرچينو څخه د مالياتو وضع کول	۵۳
د ماليې وضع کول او لېږدول	۵۳

۵۴.....	د کورونو او ودانیو مالیه.....
۵۶.....	د مالیاتو د ورکړې او لېږدېدو وخت.....
۵۶.....	د صورت حساب برابرول.....
۵۷.....	د صورت حساب دوراندې کولو وخت.....
۵۷.....	د اظهارلیک وړاندې کول.....
۵۸.....	لسم فصل: د انتفاعي معاملو مالیه
۵۸.....	د خدمتونو د وړاندې کولو او انتفاعي معاملو مالیه.....
۵۹.....	د انتفاعي معاملو له مالیې څخه معافیت.....
۶۰.....	د انتفاعي معاملو د مالیې اندازه.....
۶۲.....	د انتفاعي معاملو د مالیې تطبیق.....
۶۲.....	یوولسم فصل: ثابت مالیات
۶۲.....	د ثابتو مالیاتو تابع انتفاعي فعالیتونه.....
۶۲.....	د ثابتو مالیاتو د ورکړې وخت.....
۶۳.....	د وارداتي مالونو ثابته مالیه.....
۶۳.....	د عراده جاتو ثابته مالیات.....
۶۵.....	د قراردادي موضوعي مالیه.....
۶۶.....	د نندارو د عوایدو ثابته مالیه.....
۶۷.....	د کوچنیو تشبثاتو (اصنافو) ثابته مالیه.....
۶۷.....	پر کوچنیو اقتصادي فعالیتونو (اصنافو) باندې د ثابتو مالیاتو ټاکل.....
۶۹.....	د معافیتونو تعدیل.....
۶۹.....	دوولسم فصل: دکان دجواز، دکان دواک لیک یا د هایډروکاربن د قرارداد پر لرونکي باندې د مالیاتو د وضع کولو لپاره مالیاتي مقررات
۶۹.....	تعریفونه.....
۷۱.....	د دوولسم فصل اولویت.....

د کان د جواز لرونکو مالیاتو مکلفیتونه	۷۱
د انتفاعي معاملو مالیه	۷۲
د استهلاک وضع کېدل	۷۲
د سپړونو د جوړولو لگښتونه	۷۴
له تولید د مخه لگښتونه	۷۵
د چاپیریالي او ټولنیزو مکلفیتونو د بودجې د تمویل لپاره یوه پولی صندوق ته داغاني په منظور د کسراتو وضع کول	۷۷
د زیان لېږدېدل او د موافقه لیکونو دوام	۷۸
دیارلسم فصل: د مالیې ټاکل، د اظهارلیکونو وړاندې کول، اعتراضونه او د مالیاتو ورکول	۷۹
د مالیه ورکونکي تشخیصیه نمبر	۷۹
د مالیې ټاکل او تعدیلول	۸۰
د مالیاتو اظهارلیک د وړاندې کولو او د مالیې دورکړې وخت	۸۱
اعتراضونه او عریضې	۸۳
بېرته ورکړه	۸۴
د معلوماتو ترلاسه کول	۸۴
څوارلسم فصل: تطبیقي حکمونه	۸۵
له ثالث شخص څخه د نه ورکړل شوو مالیاتو تحصیل	۸۵
د آمرانو، ونډه لرونکو او نورو اشخاصو مکلفیت	۸۶
ممنوع الخروج شخص	۸۶
بندول	۸۶
شتمنۍ ته د مؤدی د لاس رسۍ محدودیت	۸۷
پنځلسم فصل: د مالیې له پټولو څخه مخنیوی	۸۸
د مرتبطو اشخاصو تر منځ معاملې	۸۸
د مالیې پټول	۸۸
شپاړسم فصل: اضافي مالیه او مالیاتو جرمې	۸۹

سرغړونې او مجازات.....	۸۹
په ټاکلي وخت د ماليې د نه ورکولو په صورت کې اضافي ماليه	
.....	۹۰
د سندونو د نه ساتنې په صورت کې پر عایداتو باندې اضافي	
ماليه.....	۹۰
د مالياتي اظهارليک د نه وړاندې کولو په صورت کې	
اضافي ماليه.....	۹۰
د ماليې د نه وضع کولو په صورت کې اضافي ماليه.....	۹۱
د ماليې د نه ورکړې په صورت کې اضافي ماليه.....	۹۱
د ماليه ورکونکي د تشخیصه نمبر په اړه اضافي ماليه.....	۹۲
د مالياتي مؤظفینو سرغړونې.....	۹۲
د اضافي مالیاتو د تحصیل واک.....	۹۲
اوو لسم فصل: وروستني حکمونه.	۹۳
د کړنلارې د وضع کولو او د فورمو برابرول.....	۹۳
د جواز نه صادرول.....	۹۳
له معافیت څخه د گټې اخستنې شرایط.....	۹۴
د قانون ارجحیت.....	۹۵
مکلفیتونه او باقیداری.....	۹۵
د انفاذ نېټه.....	۹۶

فهرست دری

قانون مالیات بر عایدات

فصل اول: احکام عمومی.....	۱۰۱
مبنی.....	۱۰۱
اخذ مالیه.....	۱۰۱
سال مالی.....	۱۰۲
سنجش مالیه.....	۱۰۳
مالیات اشخاص مقیم.....	۱۰۴
معافیت مالیات اشخاص غیرمقیم.....	۱۰۴
پرداخت مالیات و کسرات مجاز.....	۱۰۴
مالیات فعالیت‌های اقتصادی.....	۱۰۵
مالیات دول خارجی و مؤسسات بین المللی.....	۱۰۶
معافیت مالیاتی مؤسسات.....	۱۰۶
معافیت مالیاتی ادارات دولتی.....	۱۰۷
فصل دوم: تعیین عواید قابل مالیه.....	۱۰۷
اصطلاحات.....	۱۰۷
عایدات تابع مالیه.....	۱۰۷
عایدات غیر تابع مالیات.....	۱۰۸
معافیت مالیاتی مواد احتراقی.....	۱۰۹
مالیات بر کرایه یا اجاره اموال غیرمنقول.....	۱۱۰
مکلفیت وضع مالیه از معاشات و دستمزدها.....	۱۱۰
مصارف قابل مجرائی.....	۱۱۰
مصارف غیر قابل مجرائی.....	۱۱۲

عواید منابع داخلی	۱۱۳
فصل سوم: مفاد یا زیان از درک فروش، تبادل یا انتقال دارائی	۱۱۴
مفاد تابع مالیات بر عایدات	۱۱۴
مفاد قابل مالیه سال مالی	۱۱۴
مالیه از انتقال ملکیت	۱۱۵
کسر و وضع مصارف از عواید قابل مالیه	۱۱۵
تثبیت مالیه به قیمت روز	۱۱۵
عدم تأثیر نوع انتقال دارائی بر مالیه دهی	۱۱۶
وضع زیان ناشی از عواید قابل مالیه	۱۱۶
عدم وضع اضافی زیان از عواید قابل مالیه	۱۱۶
سنجش مالیه از تزئید ارزش دارائی	۱۱۶
مالیات فروش اموال منقول و غیر منقول	۱۱۷
فصل چهارم: شرکت‌ها	۱۱۸
اصطلاحات	۱۱۸
احکام قابل تطبیق بالای شرکت‌های محدودالمسئولیت و تضامنی مختلط	۱۱۸
مالیات شرکت تضامنی	۱۱۹
تعیین عواید خالص	۱۱۹
تقسیم مبالغ حاصله	۱۱۹
فصل پنجم: قواعد محاسبه	۱۲۰
ترتیب و نگهداری اسناد	۱۲۰
طریقه بعدی محاسبه	۱۲۰
طریقه نقدی محاسبه	۱۲۰
شکل و محتوای اسناد و دفاتر	۱۲۱
موجودی اخیر سال	۱۲۱
تثبیت عواید دو یا بیشتر مؤسسات تجارتی	۱۲۱

فصل ششم: احکام خاص در مورد شرکت‌های سهامی و محدودالمسئولیت

۱۲۲.....

۱۲۲..... مجرائی زیان عملیاتی

۱۲۲..... توزیع دارائی‌های شرکت به سهامداران

۱۲۳..... توزیع دارائی‌ها حین انحلال شرکت

۱۲۳..... توزیع پول یا سایر دارائی‌ها

۱۲۴..... وضع نمودن مالیه

۱۲۵..... مجرائی استهلاک و زیان

فصل هفتم: مالیات شرکت‌های بیمه

۱۲۶..... احکام قابل تطبیق در مورد شرکت‌های بیمه

۱۲۶..... عواید تابع مالیات بر عایدات شرکت‌های بیمه

۱۲۷..... معافیت مالیاتی بیمه شدگان

۱۲۷..... تأدیات غیر قابل مجرائی شرکت‌های بیمه

۱۲۷..... تأدیات قابل مجرائی شرکت‌های بیمه

۱۲۸..... تثبیت عواید قابل مالیه شرکت‌های خارجی بیمه

فصل هشتم: مالیه بانک‌ها، شرکت‌های سهامی، قرضه و سرمایه

۱۲۸..... **گذارى**

۱۲۸..... مفاد تابع پرداخت مالیات

۱۲۹..... مجرائی مصارف ضروری

۱۲۹..... افزودی به ذخیره

۱۲۹..... تزئید یا تنقیص درارزش

فصل نهم: وضع نمودن مالیات از منابع عایدات

۱۳۰..... وضع و انتقال مالیه

۱۳۰..... مالیه کرایه منازل و ساختمان‌ها

۱۳۲..... میعاد پرداخت مالیات و انتقال

۱۳۲..... تهیه صورت حساب

میعاد ارائه صورت حساب	۱۳۳
ارائه اظهارنامه	۱۳۳
فصل دهم: مالیة معاملات انتفاعی	۱۳۴
مالیة عرضه خدمات و معاملات انتفاعی	۱۳۴
معافیت از مالیة معاملات انتفاعی	۱۳۵
اندازه مالیة معاملات انتفاعی	۱۳۵
تطبيق مالیة معاملات انتفاعی	۱۳۷
فصل یازدهم: مالیات ثابت	۱۳۷
فعالیت‌های انتفاعی تابع مالیات ثابت	۱۳۷
میعاد تأدیة مالیة ثابت	۱۳۸
مالیة ثابت اموال وارداتی	۱۳۸
مالیة ثابت عراده جات	۱۳۸
مالیة موضوعی قراردادی	۱۴۰
مالیة ثابت عواید نمایشات	۱۴۱
مالیة ثابت تشبثات کوچک (اصناف)	۱۴۱
تعیین مالیات ثابت بالای فعالیت‌های اقتصادی کوچک (اصناف)	۱۴۲
تعدیل معافیت‌ها	۱۴۳
فصل دوازدهم: مقررات مالیاتی جهت وضع مالیات بالای دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن	۱۴۳
تعریفات	۱۴۳
اولویت فصل دوازدهم	۱۴۴
مکلفیت‌های مالیاتی دارندگان جواز معدن	۱۴۴
مالیة معاملات انتفاعی	۱۴۵
وضع استهلاک	۱۴۶
مصارف اعمار سرک‌ها	۱۴۷
مصارف قبل از تولید	۱۴۸

وضع کسرات جهت اعانه به یک صندوق پولی برای تمویل بودجه مکلفیت- های محیطی و اجتماعی.....	۱۴۹
انتقال زبان و دوام موافقتنامه‌ها	۱۵۰
فصل سیزدهم: تعیین مالیه، ارائه اظهار نامه‌ها، اعتراضات و تأدیة	
مالیات.....	۱۵۱
نمبر تشخیص مالیه دهنده	۱۵۱
تعیین مالیه و تعدیل آن	۱۵۲
میعاد ارائه اظهار نامه مالیاتی و تأدیة مالیات	۱۵۳
اعتراضات و عرایض	۱۵۴
پس پرداخت	۱۵۵
تحصیل معلومات	۱۵۵
فصل چهاردهم: احکام تطبیقی.....	۱۵۶
تحصیل مالیات تأدیة ناشده از شخص ثالث.....	۱۵۶
مکلفیت آمرین، سهامداران و سایر اشخاص	۱۵۶
شخص ممنوع الخروج	۱۵۷
مسدود نمودن	۱۵۷
محدودیت دسترسی مؤدی به دارائی	۱۵۷
فصل پانزدهم: جلوگیری از کتمان مالیه	۱۵۸
معاملات میان اشخاص مرتبط	۱۵۸
کتمان مالیه.....	۱۵۸
فصل شانزدهم: مالیه اضافی و جرایم مالیاتی	۱۵۹
تخلفات و مجازات	۱۵۹
مالیة اضافی در صورت عدم تأدیة مالیه به وقت معینه	۱۵۹
مالیة اضافی برعایدات در صورت عدم حفظ اسناد	۱۵۹
مالیة اضافی در صورت عدم ارائه اظهار نامه مالیاتی	۱۶۰
مالیة اضافی در صورت عدم وضع مالیه	۱۶۰

مالیه اضافی در صورت عدم تأدیه مالیه	۱۶۱
مالیه اضافی در ارتباط به نمبر تشخیصیه مالیه دهنده	۱۶۱
تخلفات مؤظفین مالیاتی	۱۶۱
صلاحیت تحصیل مالیات اضافی	۱۶۲
فصل هفدهم: احکام نهائی	۱۶۲
وضع طرز العمل و تهیه فورمه ها	۱۶۲
عدم صدور جواز	۱۶۲
شرایط استفاده از معافیت	۱۶۳
ارجحیت قانون	۱۶۴
مکلفیت ها و باقیداری ها	۱۶۴
تاریخ انفاذ	۱۶۴

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۱۷

پر عایداتو باندې د مالیاتو د قانون د توشیح په هکله، د افغانستان د اسلامي جمهوریت د رئیس فرمان

گڼه : (۱۷۱)

نېټه : ۱۳۸۷/۱۲/۲۷

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د څلور شپېتمې مادې د (۱۶) فقرې د حکم له مخې، پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون چې د ملي شوري د مجلسونو د گډ هیئت د ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ نېټې تر (۱۱۷) گڼې فیصلي لاندې په (۱۷) فصلونو او (۱۱۳) مادو کې تصویب شوی دی، توشیح کوم.

دوه یمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او له قانون او مصوبې سره یوځای دي په رسمي جریده کې خپور شي.

حامد کرزی
د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

۱۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د افغانستان ملي شوري
ولسي جرگه مصوبه
پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

گڼه: (۱۱۷)

نېټه: ۱۳۸۷/۱۲/۱۱

د اساسي قانون د سلمې مادې د حکم پر بنسټ، د ملي شوري گډ
هیئت (هري جرگې له شپږو شپږو غړو جوړ) پر عایداتو باندې د
مالیاتو قانون له یو شمېر تعدیلونو سره یو ځای په (۱۷) فصلونو او
(۱۳) مادو کې د ۱۳۸۷ کال د کب د میاشتې په (۱۱) نېټه
تصویب کړي.

د گډ هیئت رئیس
محمد اکبر وحدت

د گډ هیئت مرستیال
صدیق احمد عثمانی

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۱۹

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

لومړۍ فصل عمومي حکمونه

مېنې

لومړۍ ماده :

(۱) دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د دوه څلوېښتمې مادې د حکم له مخې د ماليې د ټاکلو او د هغې دورکړې د ډول په منظور وضع شوی دی .

(۲) ماليه الزامې ورکړه ده چې د دولت د مالي بنسټ د پياوړتيا او عامې سوکالۍ په منظور، له حقيقي او حکمي اشخاصو څخه د متقابل خدمت له سرته رسولو يا د جنس له وړاندې کولو پرته، ددې قانون د حکمونو مطابق اخستل کېږي.

(۳) هر ډول هغه ماليه چې د دولتي يا غير دولتي ادارو په واسطه ددې قانون د حکمونو مطابق وضع يا تحصيلېږي، د دولت (ماليې وزارت) په ټاکلي حساب بانک ته تحويلېږي.

د ماليې اخستل

دوه يمه ماده :

(۱) د هېواد په دننه او بهر کې د حقيقي او حکمي اشخاصو له ټولو عوايدو څخه چې له افغاني سرچينو څخه لاسته راځي او هغو عوايدو څخه چې په افغانستان کې مېشت يې له غير افغاني سرچينو او بهر څخه لاسته راوړي، ددې قانون د حکمونو مطابق، ماليه اخستل کېږي.

(۲) د لاندې شرايطو لرونکي حقيقي او حکمي اشخاص د افغانستان مقيم گڼل کېږي :

۲۰ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

- ۱- په هغه صورت کې چې د مالی کال په اوږدو کې دشخص داوسېدو اصلي ځای په هېواد کې دننه وي.
- ۲- په هغه صورت کې چې د مالی کال په اوږدو کې شخص، ټولې (۱۸۳) ورځې موده په افغانستان کې دننه تېره کړې وي.
- ۳- هغه کارکوونکي چې د مالی کال په اوږدو کې د دولتي خدمتونو د سرته رسولو په منظور، له هېواد څخه بهر توظیف شوي وي .
- ۴- نور هغه بنسټونه چې تأسیسولو یې د مالی کال په اوږدو کې صورت موندلی وي یا یې مرکزي اداره په افغانستان کې دننه وي .
- افغاني سرچینې: هغه عواید دي چې په داخل کې د هېواد له سرچینو څخه په افغانستان کې د مېشتو اشخاصو او په بهر کې د دولتي ادارو له شتمنیو څخه لاسته راځي.
- غیر افغاني سرچینې: هغه عواید دي چې د افغانستان په دننه کې د نورو هېوادونو له سرچینو څخه په افغانستان کې د مېشتو اشخاصو په واسطه، لاسته راځي.
- کورنۍ سرچینې: هغه عواید دي چې د هېواد له کورنیو سرچینو څخه د افغاني او غیر افغاني سرچینو په شمول لاسته راځي.

مالی کال

درېیمه ماده :

- (۱) مالی کال د دې قانون په منظور له هجري شمسي کال څخه عبارت دی چې د وري له لومړۍ څخه پیل او د هماغه کال د کب د میاشتې په وروستۍ ورځ پای ته رسېږي .
- (۲) که چېرې حکمي شخص د دې مادې په (۱) فقره کې درج له مالی کاله څخه په غیر له بل مالی کاله د گټې اخستنې غوښتنه وکړي، مکلف دی په لیکلې توگه د خپل مالی کال په نورو دوولسو میاشتو باندې د بدلون د لایل د مالی وزارت ته وړاندې کړي. د مالی وزارت

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۲۱

نوموړی غوښتنلیک یوازې د هغه د مؤجه والي په صورت کې منظور وي.

(۳) د دې مادې په (۲) فقره کې درج مالي کال له هغې نېټې څخه د تطبیق وړ دی چې د مالیې وزارت لخوا کتباً مشخص شي .

(۴) د مالیې وزارت واک لري ، د دې مادې په (۳) فقره کې درج شوی تجویز حسب اللزوم لغو کړي .

د مالیې سنجول

څلورمه ماده :

(۱) د حکمي اشخاصو پر عایداتو باندې مالیات ، په مالي کال کې د هغه د مالیې وړ عوایدو په سلو کې شل دي .

(۲) د اسعاري عوایدو پر عایداتو باندې مالیات په افغاني پیسو سنجول او تسعیر کېږي. د تسعیر نرخ ، د هرې میاشتي په پای کې د پلورنې پر بنسټ د افغانستان بانک د آزاد نرخ اوسط دی .

(۳) د حقیقي اشخاصو پر عایداتو باندې مالیات د لاندې جدول مطابق سنجول کېږي :

۲۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د مالیې وې عواید	د مالیې مقدار
له صفر څخه تر پنځه زرو افغانیو پورې	صفر (معاف)
له پنځه زره او یوې څخه تر دوولس زرو او پنځه سوه افغانیو پورې	په سلو کې دوه
له دوولس زرو پنځه سوه یوې افغانۍ څخه تر سلو زرو افغانیو پورې	پر (۱۵۰) ثابتو افغانیو برسېره په سلو کې لس
له سلو زرو او یوې افغانۍ پورته	له (۸۹۰۰) ثابتو افغانیو برسېره په سلو کې شل

د مېشتو اشخاصو مالیات

پنځمه ماده :

(۱) په افغانستان کې د مېشتو حقيقي اشخاصو پر عایداتو باندې مالیات ، په لاندې توګه محاسبه کېږي :

۱- د هغو عوایدو په شمول چې له بهرنیو سرچینو څخه یې تر لاسه کوي ، د مالیې وې عوایدو پر بنسټ .

۲- له هغې تر لاسه شوي ګټې څخه چې بل هېواد ته ورکول کېږي. پر عایداتو باندې د مالیاتو پر بنسټ پدې صورت کې ، مالیه د مالیې

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۲۳

ورکوونکي له عوایدو څخه هغې برخې مالیه دمجرايي وړ ده چې د مالیې ورکوونکي له بهرنیو عوایدو پورې مربوطه وي.

۳- په هغه صورت کې چې په افغانستان کې مېشت حقیقي اشخاص له څو بهرنیو هېوادونو څخه عواید ولري، پر عایداتو باندې د مالیاتو د قانون د تعلیماتنامې له په پام کې لرلو سره، د مالیې مجرايي له هغو عوایدو سره متناسبه صورت مومي چې له جلا هېوادونو څخه یې ترلاسه کوي.

(۲) په افغانستان کې مېشت حکمي اشخاص د مالیې وړ هغو عوایدو پر بنسټ چې له کورنیو او بهرنیو سرچینو څخه یې ترلاسه کوي، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شویو حکمونو له په پام کې نیولو سره، پر عایداتو باندې د مالیاتو د ورکړې تابع ګرځي.

د غیر مېشتو اشخاصو د مالیاتو معافیت

شپږمه ماده :

غیر مېشت اشخاص په هغه صورت کې د څلورمې مادې په (۳) فقره کې پر عایداتو باندې د مالیاتو د ورکړې درج شوي له معافیت څخه ګټه اخلي چې دغه معافیتونه د هغوی د متبوع هېواد لخوا په بالمثل ډول په هغه هېواد کې د افغاني غیر مېشتو اشخاصو لپاره اټکل شوي وي.

د مالیاتو ورکړه او مجاز کسرات

اوومه ماده :

(۱) غیر مېشت حقیقي او حکمي اشخاص، چې په اقتصادي او سوداګریزو فعالیتونو بوخت نه وي، د افغانستان له کورنیو سرچینو څخه د ترلاسه شوو عوایدو پر بنسټ د ټکټیاني، د ونډې د ګټې، کرایې، حق الامتیاز او نورو هر ډول عوایدو له مدرکه د دې قانون د حکمونو مطابق، پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دي.

۲۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

(۲) د غیر مېشتو حکمي اشخاصو له ټکټانې پرته عوایدو ، د ونډې له گټې ، کرایې او حق الامتیاز څخه پدې قانون کې درج شوي مجاز کسرات په هغه صورت کې د تطبیق وړ گڼل کېږي چې پدې قانون اوپر عایداتو باندې د مالیاتو په تعلیماتنامه کې د درج شوو معلوماتو لرونکی حقیقي او صحیح اظهار لیک اړوندو څانگو ته وړاندې کړي .

د اقتصادي فعالیتونو مالیات

اتمۀ ماده :

(۱) هغه غیر مېشت حقیقي او حکمي اشخاص ، چې په افغانستان کې په اقتصادي ، سوداگریزو او خدماتي فعالیتونو باندې بوخت دي ، مکلف دي خپل مالیات د هغو عوایدو پر بنسټ چې د هېواد له کورنیو سرچینو څخه یې ترلاسه کوي ، ورکړي .

(۲) پر عایداتو باندې د مالیاتو کسرات په هغه صورت کې د مجرایي او محاسبې وړ گڼل کېږي چې د هېواد له دننه سرچینو څخه په ترلاسه شوو عوایدو پورې مربوط وي .

(۳) د هغو الوتکو او د هغو د کارکوونکو له عوایدو څخه مالیه چې د افغانستان په قلمرو کې د بهرني دولت تر بیرغ لاندې فعالیت کوي ، پدې شرط معاف گڼل کېږي چې بهرنی دولت تر افغاني بیرغ لاندې الوتکو او د هغو اړوندو کارکوونکو ته په هغه هېواد کې ورته معافیت ورکړي .

(۴) د هېواد په دننه کې په عوایدو پورې د اړوندو لگښتونو توزیع د دې قانون او پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې د حکمونو مطابق صورت مومي .

(۵) که چېرې په افغانستان کې غیر مېشت شخص د غیر مستقلې نمایندګۍ له لارې فعالیت وکړي ، د نوموړې نمایندګۍ د مالیې وړ

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون ۲۵

عوايد، د یوه جلا او خپلواک حکمي شخصیت د عوايدو په توگه ټاکل کېږي او په لاندې ډول محاسبه کېږي:

۱- هغه ورکړې یا مبالغ چې د غیر مېشت شخص د فعالیتونو په نورو برخو پورې اړه مومي، د دې قانون د دیارلسمې مادې په (۳) فقره کې د درج شوي حکم مطابق د ونډې گټه گڼل کېږي.

۲- د هغو ورکړو او مبالغو مجرایي چې د غیر مېشت شخص په نورو ورکړو پورې اړه لري، د دې قانون د اتلسمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق مجاز نده.

۳- هغه لگښتونه چې د غیرمستقلي نمایندگۍ یا د غیر مېشت شخص د فعالیت د بلې برخې لخوا چې مستقیماً د نوموړې نمایندگۍ د ناخالصو عوايدو په ترلاسه کولو پورې مرتبط وي، صورت مومي، د خپلواک حکمي شخصیت د لگښتونو په توگه گڼل کېږي.

د بهرنیو دولتونو او نړیوالو مؤسسو مالیات

نهمه ماده:

د بهرنیو دولتونو، نړیوالو مؤسسو او د هغو د غیر مېشتو نورو کارکوونکو مالیاتي مکلفیت، د هغو عوايدو پر بنسټ چې له کورنیو سرچینو څخه یې ترلاسه کوي، د موافقه لیکونو، قرار دادونو او هغو پروتوکولونو مطابق چې پدې برخه کې یې د افغانستان له دولت سره عقد کړي دي، تثبیتېږي.

د مؤسسو مالیاتي معافیت

لسمه ماده:

(۱) ترلاسه شوې اعانې او د هغو مؤسسو له لازمي فعالیت څخه لاس ته راغلي عوايد چې د لاندې شرایطو لرونکي وي، له مالیې څخه معاف دي:

۲۶ پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

- ۱- مؤسسه د نافذه قوانينو مطابق جوړه شوې وي .
- ۲- غير انتفاعي مؤسسه چې يوازې د ښوونيزو ، کلتوري ، ادبي او علمي يا خيريه چارو په منظور جوړه او فعاليت وکړي .
- ۳- تمويلوونکي ، ونډه لرونکي او اړوند غړي يا کارکوونکي د دې فقرې په (۱ او ۲) جزء کې ددرج شوې مؤسسې له گټې څخه د فعاليت يا انحلال په وخت کې گټه وانخلي .
- (۲) ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شويو مؤسسو د مالياتي فعاليتونو د معافيت ډول پر عايداتو باندې د مالياتو په تعليماتنامه کې تنظيمېږي .

د دولتي ادارو مالياتي معافيت

پرولسمه ماده :

د ښارواليو په شمول د دولتي ادارو او د هغو د نمايندگيو عوايد پر عايداتو باندې د مالياتو تابع ندي. دولتي تصدۍ لدې حکم څخه مستثني دي .

دوهيم فصل

د ماليې وړ عوايدو ټاکل

اصطلاحگانې

دوولسمه ماده :

د ماليې وړ عوايد: هغه مبلغ دی چې د شخص ، سهامې شرکت ، محدودالمسئوليت شرکت يا نورو حکمي شخصيتونو له عوايدو څخه پدې قانون کې د درج شويو معافيتونو له مجرايي او دکسراتو له وضع کولووروسته پاتې کېږي.

معافيت: د ماليه ورکوونکي له عوايدو څخه مجرايي ده چې د دې قانون د حکمونو مطابق هغه ته ورکول کېږي .

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۲۷

کسرات: د تولید لگښتونه او د عایداتو د لاس ته راوړلو او ساتلو لگښتونه دي چې له عایداتو څخه د هغو وضع کول د دې قانون د حکمونو مطابق مجاز دي .

هغه لگښتونه او تمامه شوي بیه چې مشخصاً د معافیت یا کسراتو په توګه ذکر شوي نه وي، د وضع کولو وړ ندي .
عملیاتي نګه زیان: هغه مبلغ دی چې پدې قانون کې له درج شوو مجرایو وروسته له عایداتو څخه زیات وي .

د مالیې تابع عایدات

دیارلسمه ماده :

(۱) لاندې لاسته راغلي عاید پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دی:

- ۱- معاش، مزد ، فیس او کمېشن.
- ۲- د سوداګریزو، صنعتي، ودانیزو او نورو اقتصادي فعالیتونو د معاملو ټول عواید .
- ۳- د منقول او غیر منقول ملکیت له پلورلو څخه ترلاسه شوي عواید .
- ۴- ټکټ پولې، د ونډې ګټه ، کرایه، حق الامتیاز، جایزې، مکافات، د قرعې او بخشښو له درکه عواید .
- ۵- د تضامني شرکت له عاید څخه شریکه ونډه .
- ۶- له کار ، پانګې یا اقتصادي فعالیت څخه ترلاسه شوي نور عواید .

۷- نور هغه حالات چې په قانون کې تصریح شوي دي .

۸- نور هغه عواید چې په دې قانون کې اټکل شوي ندي .

(۲) د ونډې ګټه: د عوایدو هر ډول وېش دی چې د شرکت لخوا د پیسو ، شتمنۍ یا ونډه والو ته د هغوی له ونډې سره د متناسبې هر ډول ګټې په شکل صورت مومي او لاندې موارد پکې شامل دي :

۱- هر ډول ملموسه او غیر ملموسه شتمني .

۲- په شرکت کې ونډه .

۲۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

- ۳- له شرکت څخه په هر ډول پېرودنه کې تخفیف .
 - ۴- ونډه والو ته پور .
 - ۵- د یوه شرکت له هر ډول شتمنۍ څخه گټه اخستل .
 - (۳) که چېرې ددې قانون په اتمه ماده کې درج، په افغانستان کې د غیرمېشت شخص غیرمستقله نمایندګۍ، غیر مېشت شخص یا هر بل شخص ته چې له هغې سره مرتبط وي، څه مبلغ ورکړي یا یې ورکړه ومني، نوموړی مبلغ د ونډې دگټې په توګه ګڼل کېږي.
- د مالیاتو غیر تابع عایدات**
څوارلسمه ماده :
- لاندې ترلاسه شوي مبالغ پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع ندي او د حقيقي او حکمي اشخاصو په اظهار لیک کې نه شاملېږي :
- ۱- د دولت لخوا بخششۍ ، تحفې، انعامونه، جائزې او مکافات .
 - ۲- هغه بخششۍ، تحفې، انعامونه، جائزې او مکافات چې د بهرنیو دولتونو، نړیوالو مؤسسو یا غیر انتفاعي مؤسسو لخوا د علمي، هنري، ادبي فعالیتونو، ټولنیز پر مخستګ او نړیوال تفاهم د تقدیرو لپاره منظور ورکول کېږي .
 - ۳- د معلوماتو د زیاتېدو یا د کفایت او مسلکي او فني ټیټوونو د اصلاح او ترقۍ په منظور سکالرشېپونه، فیلوشېپونه او نورې مرستې .
 - ۴- دروغتیايي او ټکر (تصادم) له بیمې څخه عاید او د بېکارۍ د بیمې گټې.
 - ۵- د ژوند له بیمې څخه عاید چې له مړینې وروسته ورکول کېږي .
 - ۶- له ټپ، ناروغۍ یا د حیثیت له اعادي څخه د راپیدا شوو زیانونو غرامات یا تلافی .
 - ۷- استقراض .

۲۹ پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

- ۸- د شرکتونو په واسطه د ونډې د سندونو او د پور (قرضي) د سندونو له صادرولو څخه لاسته راغلی عايد .
- ۹- د کورنيو سهامې شرکتونو او نورو حکمې شخصيتونو د الحاق له لارې د شتمنۍ ترلاسه کول .
- ۱۰- د داین په واسطه د مديون د ملکیت د حقوقو د سلبولو له لارې د منقولې او غیر منقولې شتمنۍ ترلاسه کول .
- ۱۱- له مديونينو څخه د اصل پور ترلاسه کول .
- ۱۲- د دولتي او ښاروالیو د پور د سندونو گټه .
- ۱۳- د دې قانون د حکمونو مطابق نور ترلاسه شوي مبالغ .

د احتراقي موادو مالياتي معافیت

پنځلسمه ماده :

د غذايي موادو ، احتراقي موادو او هغو جنسونو د بيبي له درکه عوايد چې توليدوونکی شخص يا يې د کورنۍ غړو هغه په مصرف رسولې يا يې ترگټې اخستنې لاندې نيولې دي ، پر عايداتو باندې له مالياتو څخه معاف دي .

د غیر منقولو مالونو پر کرایې يا اجارې باندې مالیات

شپاړسمه ماده :

د غیر منقولو مالونو د کرایې يا اجارې له درکه عوايد چې اساساً د سوداگرۍ يا صنعت او نورو اقتصادي فعاليتونو په منظور ترگټې اخستنې لاندې نيول کېږي ، پر عايداتو باندې د مالياتو تابع دي . د کرنيزو او باغي ځمکو مالیه او د څارویو مالیه د خاص قانون تابع ده .

۳۰. پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

له معاشونو او مزدوریو څخه د مالیې د وضع کولو مکلفیت اولسمه ماده :

(۱) وزارتونه، ادارې او نورې دولتي مؤسسې، تصدی، شرکتونه او خیریه مؤسسې مکلف دي پر معاشونو او مزدوریو باندې مالیه ، دهغو د اجراء په وخت کې وضع او د دولت حساب ته یې ولېږدوي .
(۲) د دولتي کارکوونکو د تقاعد حقوق پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع ندي .

د مجرایې وړ لگښتونه اتلسمه ماده :

(۱) د تولید د عادي او اړینو لگښتونو کسر او وضع کول او د حقیقي او حکمي اشخاصو د عوایدو لاسته راوړل او ساتنه په لاندې ډول مجاز دي، د مجرایې وړ دي، پدې شرط چې د مالي کال په ترڅ کې یې صورت موندلی وي یا د دې قانون د حکمونو مطابق د تېرو دریو کلونو په یوه پورې اړه ولري :

- ۱- د حمل او نقل د بیمې او هغې ته دورته لگښت په شمول د تولیدي شیانو یا د پلورنې او سوداګرۍ د لگښتونو تمامه شوې بیه .
- ۲- د سامانونو او لوازمو ، احتراقيه موادو ، برېښنا ، اوبو ، او نورو هغو اړینو خدمتونو بیه چې د عایداتو د لاسته راوړلو لپاره یا په کار او سوداګرۍ کې تر ګټې اخستنې لاندې نیول کېږي .
- ۳- هغه مزد ، معاش ، کمېشن او فیس چې د کارکوونکو او مستخدمینو د خدمتونو په وړاندې ورکول کېږي .
- ۴- له پورونو ، کار او سوداګرۍ څخه رامینځته شوې ټکټ پولې .
- ۵- د مالونو او هغه ملکیت چې په کار یا سوداګرۍ کې اړین وي او تر ګټې اخستنې لاندې نیول کېږي، له درکه ورکړل شوې کرایه .

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۳۱

۶- د هغو مالونو او ملکیت چې په کار یا سوداګرۍ کې اړین وي او تر ګټې اخستنې لاندې نیول کېږي، د ترمیم ، ساتنې او څارنې لګښتونه .

۷- منقول او غیر منقول مالونه د (کرنیزې ځمکې) په استثنی چې په کار او سوداګرۍ کې تر ګټې ، اخستنې لاندې نیول شوي یا د عایداتو د تولید په منظور د مؤلّد په واک کې وي، استهلاك یې پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې مطابق، د مجرایي وړ دی. د مال یا ملکیت د استهلاك ټول کسرات د هغو له تمامې شوې بېې څخه زیات، مالیه ورکوونکي ته د مجرایي وړ ندي، که چېرې حقیقي یا حکمي شخص، د شتمنۍ د لاسته راوړلو په بدل کې له ورکړو څخه، ددې قانون د حکمونو د دوه اویایمې مادې د حکم مطابق، مالیه وضع نکړي، د هغه د شتمنۍ د تمامې شوې بېې د هغې برخې د استهلاك چې له هغې څخه مالیه وضع شوې نده، د مجرایي مستحق نه ګرځي.

۸- هغه مالیه او محصول چې په خپل ذات کې د کار او سوداګرۍ لپاره لازمي لګښت یا د عایداتو په منظور د مال او ملکیت د لرلو لپاره لازمي لګښت او یا د عایداتو د تولید لپاره لازمي لګښت وي ، پدې شرط چې مالیه یې د مالي کال په موده کې ورکړل شوې وي او یا ټوله شوې وي . هغه مالیات چې د دې قانون د حکمونو مطابق وضع شوي دي او هغه مالیات چې د کار او سوداګرۍ د لازمي لګښتونوله جملې څخه ونه شمېرل شي ، د مجرایي وړ ندي ، خو دا چې پدې قانون کې بل ډول اټکل شوي وي .

۹- د دریو کلونو په ترڅ کې منقولو او غیر منقولو مالونو ته له حریق، زلزلې او نورو نا ځایي پېښو څخه ورپېښ شوي زیانونه ، پدې شرط چې بېه یې تثبیت وي او پدې هکله مثبت سند وړاندې او د بیمې د مؤسسونخوا جبران شوي نه وي .

۳۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

۱۰- پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې مطابق په کاریاسوداگری کې له نه ترلاسه کېدو وړ پورونو څخه رامنځته شوی زیان .

۱۱- د هغه حکمي شخصیت په واسطه چې د هېواد د نافذه قوانینو مطابق تأسیس شوی وي، په پیسو باندې د ورکړل شوې ونډې گټه .
۱۲- د کار یا سوداگری، نور لگښتونه او د عایداتو د تولید په منظور د منقولو او غیر منقولو مالونو په واک کې د لرلو لگښتونه او په اړوندو تقنیني سندونو کې درج د عایداتو د تولید لگښتونه .
(۲) په لاندې مواردو کې د لگښتونو کسر او وضع کول غیر مجاز او د مجرایي وړ ندي :

۱- د بلنسو او اعلانولو لگښتونه چې په اقتصادي او سوداگریزو فعالیتونو پورې مرتبط نه وي .

۲- هغه حکمي او حقیقي اشخاص چې د دې قانون د حکمونو مطابق د ونډې له گټې، ټکټانې، حق الامتیاز، کرایې، کمېشن، اجورې، معاشونو، ددې قانون په دوه او یا ییمه ماده کې له درج شوو معاملو او نورو ورته عوایدو څخه د مالیاتو په وضع کولو مکلف دي، خو د هغو مالیات یې وضع کړي نه وي.

۳- په افغانستان کې د یوه غیر مستقل غیر مېشت شخص پر نمایندگۍ باندې هر ډول هغه خرڅونه چې غیر مېشت شخص یا ورسره کوم اړوند شخص ته ورکړل یا ومنل شي .

د نه مجرایي وړ لگښتونه

نولسمه ماده :

(۱) دلاندې اقلامو په شمول د شخصي لگښتونو کسر او وضع کول غیر مجاز دي، اود مجرایي وړ ندي:

۱- هغه ورکړې (تأدیات) چې د مالیه ورکوونکي یا یې د کورنۍ د گټې او خوښۍ په غرض اشخاصوته صورت مومي .

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۳۳

۲- د مالیه ورکونکي یایې د کورنۍ د حویلۍ یا د اوسېدو د ځای د ساتنې او څارنې، تر میمولو، تعمیر، دمفروشاتو د اصلاح لگښتونه او نور لگښتونه او یا هر مال او ملکیت چې د مالیه ورکونکي یایې د کورنۍ گټې اخستنې ته مختص وي.

۳- پر شخصي دینو باندې ټکټ پولي.

۴- د کار ځای ته د تلو راتلو لگښتونه او د شخصي مقصدونو لپاره د سفر لگښتونه .

۵- د ژوند، ټکر (تصادم) او روغتیا د بیمې او د مالیه ورکونکي او د هغه د کورنۍ د خوندیتوب په منظور، د نورو د ادعا پر خلاف د بیمې لگښت.

۶- د هغو مالونو او ملکیت چې په شخصي مقصدونو تر گټې اخستنې لاندې نیول کېږي، د ساتنې په غرض د هر ډول بیمې لگښت.

(۲) په لاندې مواردو کې د لگښتونو کسر او وضع کول هم غیر مجاز دي، د مجرایي وړ ندي :

۱- د ځمکې، ودانیو او دوامدارو شیانو (ماشین، تجهیزاتو، ثابتې اثاثې، مفروشاتو او د الحاقیې یا په هغې کې د اصلاحاتو تمام شوی لگښت) تمامه شوې بیه . د دې قانون د اتلسمې مادې د (۱) فقرې په (۷) جزء کې درج شوي لگښتونه او په درېیم فصل کې درج شوي حکونه لدې امر څخه مستثنی دي .

۲- په احتیاطي زېرمې زیاتول، د نه ترلاسه کېدو وړ پوړونو او هغو ته په ورته مقصد زېرمه .

۳- د غیر مېشتو اشخاصو لخوا چې د افغانستان له کورنیو سرچینو څخه عواید ترلاسه کوي، بهرنیو دولتونو ته ورکړل شوي مالیات، خو دا چې پدې هکله ژمنلیک موجود وي .

۳۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د کورنیو سرچینو عواید

شلمه ماده:

- (۱) د کورنیو سرچینو عواید په لاندې ډول دي :
- ۱- د پورونو ټکټانه ، گټه ایزې: (مفادي) تحویلې او پانگه اچونې .
- ۲- له هغو مېشتو شرکتونو څخه چې په افغانستان کې فعالیت کوي ، د ونډې د گټې عواید .
- ۳- د خدمتونو په وړاندې د معاش ، حق الزحمې او له آزادو شغلونو څخه د مزدورۍ عواید .
- ۴- د کرایو او له منقولو او غیر منقولو مالونو څخه د حق الامتياز عواید .
- ۵- د منقولې او غیر منقولې شتمنۍ د پلورنې عواید .
- ۶- د هر ډول بیمو په شمول له پلورنو څخه د کمېشن اخستل .
- ۷- د هېواد په دننه کې د سوداگریزو فعالیتونو عواید .
- ۸- د هغو منقولو مالونو د پلورلو یا لېږدولو عواید چې په سوداگریزو یا استخدومي فعالیتونو کې له هغو څخه گټه اخستل کېږي .
- ۹- د حق الامتياز ، فیس او کمېشن عواید چې د افغاني مېشت لخوا ورکول کېږي .
- ۱۰- د نفتي موادو ، معدني موادو یا نورو سرچینو له اکتشاف او استخراج څخه راپیدا شوي عواید .
- ۱۱- د هېواد په دننه کې د نورو عایداتي سرچینو عواید چې د دې قانون د حکمونو مطابق د مالیاتو تابع گرځي .
- (۲) د دې قانون د موخو د تطبیق په منظور د نهه ویشتې او دېرشمې مادې په استثنی د دې مادې د (۱) فقرې په (۵) جزء کې د (غیر منقولې شتمنۍ) اصطلاح په یوه شرکت یا بل بنسټ کې چې د شتمنۍ ارزښت یې اساساً د اشخاصو د مستقیم یا غیر

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۳۵

مستقيم مالکيت په پايله کې ترلاسه کېږي، په لاندې توگه د هر ډول گټې په بر کې نيونکې ده:

- ۱- په افغانستان کې غير منقوله شتمني .
- ۲- د هايډرو کاربن ، د کانونو د جواز او د کانونو د واک ليک د قراردادونو په شمول هغه ډول چې د دې قانون په دوولسم فصل کې تصريح شوي دي ، په افغانستان کې د غير منقولې شتمنۍ گټه .
- (۳) د دې قانون د موخو د تطبيق په منظور د هغه د نهه ويشتمې او دېرشمې مادې په استثنې ، د کانونو له استخراج څخه رامنځته شوي عوايد چې د دې مادې د (۱) فقرې په (۱۰) جزء کې توضيح شوي دي، د هر ډول پلورنې او نورو مفادي معاملو په بر کې نيونکي دي .

درييم فصل

د شتمنۍ د پلورنې ، تبادلې يا لېږدونې له درکه گټه يا زيان

پر عايداتو باندې د مالياتو تابع گټه

يو ويشتمه ماده :

د ثابتو شتمنيو د پلورلو يا تبادلې له درکه گټه او په کسب او سوداگرۍ کې پانگونه پر عايداتو باندې د مالياتو تابع ده .

د مالي کال د ماليې ورگټه

دوه ويشتمه ماده :

د سهامې شرکت يا محدودالمسئوليت شرکت د شتمنۍ د پلورلو يا تبادلې له درکه ترلاسه شوې گټه ، د هغه مالي کال د ماليې ورگټه ده چې په ترڅ کې يې د شتمنۍ لېږدېدلو صورت موندلی وي .

۳۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د ملکیت له لېږدېدو څخه مالیه

درویشتمه ماده :

(۱) د لاندې شتمنیو د پلورلو ، تبادلي یا د ملکیت دنورو هر ډول

لېږدېدو له درکه ترلاسه شوې گټه ، د مالیې وړگټه ګڼل کېږي :

۱- د سرقلفۍ په شمول د کسب یا سوداګرۍ پرېښودل .

۲- د تجهیزاتو ، ماشین آلاتو ، ودانیو ، ځمکې (ارضۍ) او یا د هغو د اجزاوو په شمول فابریکه .

۳- هغه تجهیزات چې په سوداګریز کار او فعالیت او د اشخاصو او مالونو په حمل او نقل کې استعمالېږي .

۴- په سهامی یا محدودالمسئولیت شرکت کې ونډې .

(۲) له میراث څخه د پیدا شوې منقولې او غیر منقولې شتمنۍ له

لېږدېدو څخه لاسته راغلې گټه د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم څخه مستثنی ده .

له مالیې وړ عوایدو څخه د لګښتونو کسر او وضع کول

څلېریشتمه ماده :

د شتمنیو د پلورلو ، تبادلي او لېږدولو عواید (دمیراث په استثنی)،

په بشپړډول رپوټ ورکول کېږي او لدې عوایدو څخه د مالیې وړ

ګټې د ټاکلو په ترڅ کې لاندې اقلام د وضع کولو وړ دي :

۱- د شتمنۍ او پلورل شوې پانګونې تمامه شوې بیه د هغه مبلغ

په کسر سره چې د استهلاک له درکه د هغو د ترلاسه کولو له نېټې

څخه د معاملي تر وخته پورې د مجرایي وړ وي .

۲- د پلورنې لګښت د کمېشن، اعلانونو، د وثایقو د ټکټ

په شمول او د شتمنیو د لېږدونې نور لګښتونه .

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۳۷

د ورځې په بیه د مالیې تثبیتول

پنځه ویستمه ماده :

د منقولو او غیر منقولو شتمنیو د لېږدونې د هر ډول معاملې په ترڅ کې (د میراث په استثنی) د ورځې بیه ، د مالیې د سنجش او تثبیت بنسټ دی .

پر مالیې ورکونې باندې د شتمنۍ د لېږدونې د ډول نه اغېزه

شپږ ویستمه ماده :

د منقولې او غیر منقولې شتمنۍ د لېږدونې ډول (د میراث په استثنی) له نوموړې لېږدونې څخه د ترلاسه شوې گټې پر مالیې ورکونې باندې اغېزه نه لري.

له مالیې وړ عوایدو څخه د را پیدا شوي زیان وضع کول

اووه ویستمه ماده :

د مالي کال په ترڅ کې په کسب یا سوداگرۍ کې د گټې اخستنې وړ ثابتو شتمنیو له پلورنې یا تبادلي څخه را پیدا شوی زیان د مؤدي له مالیې وړ عوایدو څخه د وضع وړ دی ، پدې شرط چې د نوموړې پلورنې او تبادلي گټه اصلاً د مالیې وړ وي .

له مالیې وړ عوایدو څخه د اضافي زیان نه وضع کېدل

اته ویستمه ماده :

د ونډود سندونو له پلورنې یا تبادلي څخه را پیدا شوی زیان د وضع کولو وړ ندی ، خو دا چې د غه زیان د ونډې د سندونو له پلورنې یا تبادلي څخه له ترلاسه شوې گټې څخه چې په عین کال کې یې صورت موندلی دی را پیدا شوی وي. هغه گټه چې پدې ډول له ترلاسه کېږي له هغه زیان څخه چې له دغه ډول معاملې څخه عایدېږي، زیاته وي، اضافگي مبلغ د مالیې تابع دی، خوکه دغه

۳۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

زیان له گټې څخه اضافه وي، د زیان اضافگي مبلغ د موضوعي وړندې .

د شتمنۍ د ارزښت له زیاتېدو څخه د مالیې سنجش نهه ویشتمه ماده :

د شتمنۍ د ارزښت د زیاتېدو د مالیې د تثبیت او سنجش ډول په لاندې توگه دی :

۱- د دې قانون په درویشتمه ماده کې درج شوې گټه چې په (۱۸) میاشتو یا له هغې څخه په زیاته موده کې د شخص ملکیت وي ، د لاندې یوه یا څو شرطونو په لرلو سره تثبیت او سنجول کېږي :

- لېږدېدونکي (د میراث په استثنی) د پلورنې په ډول صورت نه وي موندلی .

- لېږدول شوې شتمني، پانگه ایزه شتمني وي .

- شتمنۍ ، د پلورنې یا د کسب او سوداګرۍ د انحلال په ترڅ کې لېږدول شوې وي .

۲- د مالي کال په ترڅ کې د شخص پر عایداتو باندې مالیات چې د دې مادې په (۱) جزء کې له درج شویو شرایطو څخه د یوه مطابق ولېږدول شي، د دې مادې په (۳) جزء کې له موضوعه مخصوص نرخ سره له ټولو سرچینو څخه د هغه د مالیې وړ عوایدو له حاصل ضرب څخه عبارت دي .

۳- پدې ماده کې درج موضوعه مخصوص نرخ په لاندې ډول ترلاسه کېږي:

- د شتمنۍ له لېږدېدو څخه ترلاسه شوې گټه (د میراث په استثنی)، دهغو کلونو پر شمېر باندې تقسیمېږي چې شتمني دهغه په ملکیت کې وي.

- کلنۍ متوسطه گټه یا لدې تگلارې څخه ترلاسه شوې گټه له مالیې وړ نورو عوایدو سره جمع او د دې قانون په څلورمه ماده کې د درج

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۳۹

شوي جدول د نرخ مطابق، سنجش او ترلاسه شوي (حاصله) مالیه پر هغه مبلغ باندې تقسیمېږي چې سنجش پرې شوی دی، مطلوب نرخ تثبیتوي، که چېرې مطلوب نرخ په سلو کې له دوو څخه لږ وي، په هغه صورت کې د تطبیق وړ نرخ په سلو کې دوه دی.

د منقولو او غیر منقولو مالونو د پلورنې مالیات

د پرشمه ماده :

(۱) ددې قانون په درویشتمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره، دهغو مالونو بیه چې د حقیقي شخص لخوا د پلورنې یا د منقولو او غیر منقولو مالونو د لېږد له لارې ترلاسه کېږي، د ملکیت د لېږدېدو په وخت کې پر عایداتو باندې د مالیاتو په عوض، په سلو کې د یوې مالیې د ورکړې تابع ګرځي.

(۲) ددې قانون په درویشتمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره، دهغو مالونو بیه چې د خرڅلاو یا د منقولو مالونو د لېږد له لارې د حکمي اشخاصو په واسطه لاسته راځي، پر عایداتو باندې د مالیاتو په عوض د لېږدېدو په وخت کې په سلو کې یو مالیې د ورکولو تابع ګرځي، دغه ډول مالیات مخکې ورکړه (پېش پرداخت) ګڼل کېږي او په مالیه کې د بېلانس او اظهارنامې په وړاندې کولو سره مجرایي ورکول کېږي.

څلورم فصل

شرکتونه

اصطلاحګانې

یو د پرشمه ماده :

(۱) شراکت : د دوو یا له دوو څخه د زیاتو اشخاصو یووالی (اتحاد) دی چې د اړوندې اساسنامې مطابق په ګډه سره کار او سوداګري کوي او ګټه یا زیان یې ویشي.

۴۰. پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

- (۲) شریک : هغه شخص دی چې په شرکت کې ونډه ولري .
- (۳) د شراکت اساسنامه: د قواعدو ټولګه ده چې شریکانو هغه منلې او پر بنسټ یې شرکت اداره کوي .
- (۴) تضامني شرکت : هغه شرکت دی چې له شریکانو څخه هر یو په انفرادي یا ټولیزه توګه د شرکت د ټولو پورونو او د یونو په ورکړه مکلف دي .
- (۵) ګډ تضامني شرکت : هغه شرکت دی چې یو یا څو شریکان پکې د شرکت د پورونو او دیونو په نسبت د تضامني او غیر محدود مسئولیت لرونکي وي او پاتې شریکان، په شرکت کې د هغوی د ونډې تر اندازې پورې د محدود مسئولیت لرونکي وي .
- (۶) محدود المسئولیت شرکت : هغه شرکت دی چې شریکان پکې منفرداً د شرکت د پورونو او دیونو په نسبت مسئول نه وي او د هر شریک مسئولیت په شرکت کې د هغه د ونډې تر اندازې پورې محدود دی .
- (۷) سهامی شرکت: هغه شرکت دی چې پانګه یې ټاکلې او په ونډو وېشل شوې وي او د هر شریک د مسئولیت اندازه د هغه د ونډې تر اندازې پورې محدوده وي .

پر محدود المسئولیت او تضامني مختلطو شرکتونو باندې د تطبیق وړ حکمونه

دوه درېشمه ماده :

- (۱) محدود المسئولیت شرکت، د سهامی شرکتونو په هکله ددې قانون د تطبیق وړ حکمونو تابع دی.
- د دې قانون په منظور، د دغه ډول شرکت شریکان ، ونډه لرونکي او د ګټې وېش نې ، د ونډې ګټه ګڼل کېږي .
- (۲) تضامني مختلط شرکت، د تضامني شرکتونو په هکله د دې قانون د تطبیق وړ حکمونو تابع دی.

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۴۱

د تضامني شرکت مالیات

دري دېرشمه ماده :

تضامني شرکت د حکمي شخصیت په توګه پدې قانون کې درج پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع ندی.

شریکان د حقيقي اشخاصو په توګه په انفرادي ډول پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دي .

د تضامني شرکت عایدات د شریکانو د انفرادي عایداتو په صورت چې د هغو هر یو مکلف دی د شرکت له عایداتو څخه خپله ونډه په خپلو د مالیې وړ عوایدو کې داخله کړي، پر عایداتو باندې د مالیاتو د ورکړې تابع دي .

دنگه (خالص) عوایدو ټاکل

څلور دېرشمه ماده :

تضامني شرکت مکلف دی هر کال ټولو ترلاسه شوو مبالغو، اړوندو لګښتونو او ورکړو (تأدیاتو) څخه رپوټ ورکړي او خپل خالص عواید په انفرادي توګه وټاکي .

شرکت مکلف دی په جلا ډول د هر شریک له ونډې څخه په لاندې مواردو کې رپوټ ورکړي :

۱- خالصه ګټه یا خالص زیان .

۲- د مالونو او منقول او غیر منقول ملکیت د پلورنې یا تبادلي له درکه ګټه یا زیان.

۳- معاش، ټکټ پولې، د ونډې ګټه، پېشکي او هغو ته ورته .

۴۲ پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

د ترلاسه شوو مبالغو وېش

پنځه دېرشمه ماده :

د تضامني شرکت ترلاسه شوي مبالغ، لگښتونه او خالصه گټه داسې گڼل کېږي چې په اړونده اساسنامه کې د درج شوو شرايطو مطابق، د شريکانو په واسطه ویشل شوي دي.

پنځم فصل

د محاسبې قواعد

د سندونو ترتيبول او ساتنه

شپږ دېرشمه ماده :

د ماليې وړ عوايدو لرونکي حقيقي او حکمي اشخاص مکلف دي د خپلو منقولو او غير منقولو مالونو او عوايدو ټول سندونه او دفترونه او د معاملو صورت حساب په اړوند مالي کال کې ترتيب او وساتي او د غوښتنې په صورت کې يې د ماليې وزارت د اړوندو مؤظفينو په واک کې ورکړي .

د محاسبې وروستۍ طريقه

اووه دېرشمه ماده :

سهمي او محدودالمسئوليت شرکتونه مکلف دي خپل عوايد د محاسبې د وروستۍ طريقې په واسطه چې عوايد او لگښتونه کله چې د ورکړې وړ گرځي ، په پام کې نيسي، تثبيت کړي .

د محاسبې نقدي طريقه

اته دېرشمه ماده :

ماليه ورکوونکی مکلف دی، خپل د ماليې وړ عوايد د محاسبې د نقدي طريقې مطابق، هغه وخت چې د عوايدو او لگښتونو ورکړه صورت مومي، تثبيت کړي. ماليه ورکوونکی کولای شي د ماليې

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۴۳

وزارت په موافقه د خپلو عوايدو د تثبيت لپاره وروستۍ طريقه هم وټاکي. سهامي او محدودالمسئوليت شرکتونه لدې امر څخه مستثني دي ، د استهلاکاتو وضع پر عايداتو باندې د مالياتو د تعلیماتنامې مطابق صورت مومي .

د سندونو او دفترونو ډول او محتوي

نهه درشمه ماده :

د ماليې وزارت کولای شي پر عايداتو باندې د مالياتو د سالمې ادارې ، د واقعي عوايدو د تثبيت او له هغو څخه د سم رپوټ د وړاندې کولو په منظور ، د مالياتو ورکونکي د سندونو او دفترونو ډول او محتوي تثبيت کړي .

د کال آخره موجودي

څلوېښتمه ماده :

اجناس ، محصولات او هغه مواد چې په کار او سوداگرۍ کې ترگټې اخستنې لاندې نيول کېږي ، د هر مالي کال په آخر کې موجودي کېږي او بيه اېښودنه يې د تمامې شوې بيې يا د بازار د بيې (هره يوه چې لږ وي) پر بنسټ صورت مومي . هغه ماليه ورکونکي چې په صنايعو ، سوداگرۍ يا په نورو کارونو بوخت وي ، مکلف دی د خپلو اجناسو ، محصولاتو او اړوندو موادو موجودي د ماليې وزارت د ترتيب شوي کړنلارې مطابق اجراء کړي .

د سوداگريزو دوو يا زياتو مؤسسو د عوايدو تثبيت

يو څلوېښتمه ماده :

په هغه صورت کې چې دوه يا زياتي سوداگريزي مؤسسې يا اقتصادي فعاليتونه ، په مستقيمه يا غيرمستقيمه توگه دعين حقيقي يا حکمي اشخاصو ملکيت وي يايې تر تصرف لاندې وي ، د ماليې وزارت کولای شي ، د ماليې وړ عوايدو د معلومولو اوله

۴۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

تېښتې (فرار) څخه یې د مخنیوي په مقصد، ترلاسه شوی مبلغ، کسرات، اعتبارات یا مجرایي گانې دهغو ترمنځ تقسیم اوو وېشي.

شپږم فصل

د سهامی او محدود المسئولیت شرکتونو په هکله خاص حکونه

د عملیاتي زیان مجرایي

دوه څلوېښتمه ماده :

(۱) په هغه صورت کې چې سهامی شرکت یا محدود المسئولیت شرکت په یوه مالی کال کې عملیاتي خالص زیان ولري، دغه زیان په دریو راوړوسته کلونو کې او هر کال د زیان درېیمه (ثلث) برخه دهغه له مالیې وړ عوایدو څخه مجرایي ورکول کېږي. د دې قانون د اووه څلوېښتمې مادې په (۳) فقره کې درج شوی حکم لدې امر څخه مستثنی دی.

(۲) که چېرې په هېواد کې مېشت شرکت له هغې سرچینې څخه چې له افغانستان څخه بهر فعالیت لري د عوایدو د ترلاسه کولو په منظور، خپل د مالیې وړ عواید د دې قانون په دوو لسمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق یا د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی عملیاتي خالص زیان د هغو فعالیتونو له په پام کې نیولو سره چې په افغانستان کې دننه له یوې سرچینې څخه د عوایدو د تولید په منظور او دهغه فعالیتونه چې له افغانستان څخه په بهر کې د عوایدو د تولید په منظور وي، په جلا توګه ثبت او وړاندې کړي، له هغو فعالیتونو څخه عملیاتي خالص زیان چې له افغانستان څخه په بهر سرچینه کې رامنځته کېږي، د هماغې بهرنۍ سرچینې له عوایدو څخه د کسر وړ دی اولېږدول کېږي. نوموړی زیان له هغو مالیې وړ عوایدو څخه چې سرچینه یې په افغانستان کې وي، د کسر وړ ندی.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۴۵

ونډو لرونکو ته د شرکت د شتمنیو وېشل

دري څلورېنځمه ماده :

د ونډه لرونکي يا شريک په واسطه د شرکت ونډو لرونکو يا شريکانو ته د سهامې يا محدودالمسئوليت شرکت د شتمنیو وېش د ونډې د تمامې شوې بېې د تنقيص يا بېې په پانگه کې د تنقيص په توگه گڼل کېږي. د ونډې گټه او د انحلال د وخت ونډه لدې امر څخه مستثني ده.

د شرکت د انحلال پر وخت د شتمنیو وېش

څلور څلورېنځمه ماده :

د ونډه لرونکي يا شرکت په واسطه د سهامې يا محدودالمسئوليت شرکت د انحلال په وخت کې د شتمنیو وېش، د دې قانون د درېيم فصل د مندرجاتو مطابق د شتمنیو د پلورنې يا تبادلي د وجهې په توگه گڼل کېږي.

مبلغ يا نورې وېشل شوې شتمنۍ د ورځې د نرخ پر بنسټ منفي د ونډه لرونکي د ونډې تمامه شوې بېه يا د شرکت د پانگې مبلغ (چې وېش له هغه څخه صورت مومي)، د ونډه لرونکي يا شريک له ماليې وړ عوايدو څخه عبارت دي .

د جزئي يا کلي انحلال په صورت کې د سهامې يا محدودالمسئوليت شرکت د شتمنیو وېشل، د شرکت د گټې يا زيان په توگه نه گڼل کېږي .

د پيسو يا نورو شتمنیو وېش

پنځه څلورېنځمه ماده :

پيسې يا نورې هغه شتمنۍ چې د سهامې يا محدودالمسئوليت شرکت په واسطه له ترلاسه شوو عوايدو څخه ونډه لرونکو يا شريکانو

۴۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

ته وېشل کېږي، د ونډې گټه گڼل کېږي، لاندې حالات پکې شامل دي :

۱- دهغه ساهامي یا محدودالمسئولیت شرکت په واسطه چې د هېواد د قوانینو مطابق جوړ شوی له ترلاسه شوو عوایدو څخه په پیسو باندې د ورکړل شوې ونډې گټه، دهغه شرکت له عوایدو څخه چې ورکوي یې، د دې قانون د اتلسمې مادې د (۲) فقرې د (۲) جزء په استثنی، د مجرایي وړ ده.

۲- که چېرې د ونډې گټه، د ونډې یا پور یا هغو ته د ورته سندونو په ډول ورکړل شي، د ساهامي یا محدودالمسئولیت شرکت له عایداتو څخه د وضع کولو وړنده.

۳- د هغې ونډې گټه چې د پیسو په ډول ورکول کېږي، د ترلاسه کېدو په وخت کې، د ترلاسه کوونکي د مالیې وړ عایداتو په توګه گڼل کېږي. د ونډې هغه گټه چې د پور د ونډو د سندونو یا هغو ته د ورته په ډول ورکول کېږي، د ترلاسه کېدو په وخت کې، د ترلاسه کوونکي د مالیې وړ عوایدو په توګه نه گڼل کېږي.

د مالیې وضع کول

شپږ څلوېښتمه ماده :

(۱) هغه انتفاعي یا غیر انتفاعي حکمي اشخاص چې د هېواد د قوانینو مطابق جوړ شوي وي، په لاندې توګه پر عایداتو باندې د مالیاتو په وضع کولو مکلف دي :

۱- د دې قانون د حکمونو مطابق د اړوندو کارکوونکو له معاشونو او مزدو روبرو څخه د مالیې وضع کول.

۲- د دې قانون د حکمونو مطابق له ټکټ پولۍ، د ونډې له گټې، حق الامتياز، جایزو، مکافاتو، د قرعي او بخشیشي ګانو، له درکه عوایدو حق الخدمت څخه په سلو کې د شلو مالیې وضع کول.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۴۷

(۲) په دې ماده کې درج وضع شوي مالیه د راتلونکې میاشتې تر لسمې نېټې پورې دولت ته ورکول کېږي .

(۳) حکمي اشخاص چې د دې قانون د حکمونو مطابق له معاشونو او مزدوریو څخه د ماليې وضع کول اجراء کوي ، مکلف دي د مالي کال په تېرېدو سره د راتلونکي کال د لومړۍ میاشتې په ترڅ کې هغو اشخاصو ته چې مالیه یې له معاش او مزد څخه وضع شوېده ، په هغه ترتیب سره چې د ماليې وزارت یې تجویز وي ، د ماليې د وضع کولو ، د معاش د اندازې او په نورو مواردو کې له جزئیاتو څخه په لیکلۍ توګه خبر ورکړي .

(۴) هغه شخص چې مالیه وضع کوي ، مکلف دی د میاشتنيو ورکړو (تأدياتو) او د ماليې د وضع کولو جزئیات د ماليې وزارت ته د راتلونکې میاشتې تر لسمې نېټې پورې په هغه ترتیب سره چې د ماليې وزارت یې تجویز وي ، رپوټ ورکړي .

(۵) که چېرې له یوې سرچینې څخه د ماليې صحیح مقدار د دې قانون د حکمونو مطابق وضع شوی وي ، داسې ګڼل کېږي چې پر عايداتو باندې مالیات بشپړ رفع شوي دي .

(۶) هغه حقيقي اشخاص چې له یوې څخه له زیاتو سرچینو څخه عواید ولري ، د اظهار لیک په ډکولو او وړاندې کولو مکلف دي ، مالیه یې د دې قانون د حکمونو مطابق سنجول کېږي او د مخه وضع شوي مبلغ له مالیاتو څخه د مجرایي وړ ګڼل کېږي .

د استهلاک او زیان مجرایي

اووه څلورېنځمه ماده :

(۱) هغه منظور شوي تشبثات چې د کورنۍ او بهرنۍ خصوصي پانګې اچونې د قانون د حکمونو مطابق ثبت اوراجستر شوي وي ، د ۱۳۸۳ کال د چنګاښ له لومړۍ نېټې څخه په لاندې ډول د ودانیو او تجهیزاتو د استهلاک د مجرایي مستحق ګڼل کېږي . د اتلسمې

۴۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

مادې د (۱) فقرې په (۷) جزء کې درج شوی حکم لدې امر څخه مستثنی دی :

۱- د ودانۍ لپاره، څلور کاله موده .

۲- د تجهیزاتو لپاره، دوه کاله موده.

(۲) د ودانیو او تجهیزاتو مجاز استهلاک په هرمالي کال کې په مساویانه توګه سنجش او مجراء ورکول کېږي. که چېرې د تثبیت ثابت پانګه، د مالي کال له نیمایي څخه کمه موده د هغه په واک کې وي، په هماغه کال کې د کلني استهلاک له نیمایي مجرایي څخه ګټه اخستی شي او په هغه صورت کې چې ثابت پانګه له شپږو میاشتو څخه زیات د هغه په واک کې پاتې شي د استهلاک له بشپړې مجرایي څخه په هماغه کال کې برخمن کېږي.

(۳) هغه منظور شوي تثبیتات چې د مالي کال په اوږدو کې له عملیاتي خالص زیان سره مخامخ شوي وي، د قانوني دفتر او سندونو په کتنې سره، د دې قانون په دوه څلوېښتمه ماده کې د درج شوو تثبیتاتو په استثنی د ۱۳۸۳ کال د چنګاښ له لومړۍ څخه په هر را وروسته کال کې د رامنځته شوي زیان تر بشپړ رفع کېدو پورې، له خپلو مالیې وړ عوایدو څخه مجرایي ترلاسه کوي. د منظورو شوو تثبیتونو د وارده زیان محاسبه د دې قانون په دوه څلوېښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق صورت مومي. پدې قانون کې د درج شوي استهلاک لګښتونه او د مالیاتي معافیت په میعاد (مودې) پورې اړوند نور لګښتونه او له منظوري دمخه میعاد لګښتونه، د عملیاتي خالص زیان په محاسبه کې نه شاملېږي.

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۴۹

اووم فصل د بیمې د شرکتونو مالیات

د بیمې د شرکتونو په هکله د تطبیق وړ حکمونه
اته څلوېښتمه ماده :

ددې فصل په موادو کې درج شوي حکمونه د بیمې د شرکتونو په هکله د تطبیق وړ دي ، پدې شرط چې د لاندې شرطونو لرونکي وي :

۱- د افغانستان د قوانینو مطابق د سهامی شرکتونو په ډول جوړ شوي وي .

۲- د شرکت فعالیت ، د بیمې له یوې ساحې څخه زیات لکه د پېښو او زیان بیمه ، د ژوند بیمه او نورو بیموي فعالیتونو په شان په برکې ولري .

۳- د خپلې بیمې د هرې ساحې او فعالیتونو لپاره د جلا محاسبې او زېرمې لرونکي وي .

د بیمې د شرکتونو پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع عواید
نهه څلوېښتمه ماده :

د بیمې د شرکتونو لاندې عواید پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دي :

۱- د ټکټ پولی ، د ونډې د گټې ، د کرایې عواید او نور هغه عواید چې له پانگونې او ملکیت څخه لاسته راځي .

۲- له غیر بیمې فعالیتونو څخه ترلاسه شوي عواید .

۳- د حریق ، غلا ، د ناروغۍ د پېښو ، زیانونو یا هغه زیان په مقابل کې د بیمې له حق څخه ترلاسه شوي عواید چې بیمه ئې د یوې ټاکلې مودې لپاره وي او بیمه کېدونکي ونه کړای شي د هغې د مودې له تېریدو وروسته پولې ادعا وکړي .

۴- له پانگه ایزو معاملو څخه ترلاسه شوي عواید .

۵۰. پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د بیمه شوو مالیاتي معافیت

پنځوسمه ماده :

د بیمې هغه حق چې د لیکلي قرار داد د عقد په موجب اخستل شوی او بیمه شوو یا د هغو منتفعو اشخاصوته د مشخصې ګټې وروستی ورکړه ایجاب کړي، پر عایداتو باندې له مالیاتو څخه معاف دی .

د بیمې د شرکتونو د نه مجرایي وړ ورکړې

یو پنځوسمه ماده :

په بیمې پورې اړوند لاندې لګښتونه او ورکړې چې د بیمې حق یې د دې قانون په پنځوسمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق له مالیاتو څخه معاف دي ، د مجرایي وړ ندي:

- ۱- د بیمې د صادرېدو کمېشن او نور لګښتونه .
- ۲- مشترکینو یا نورو دینفعو اشخاصو ته یې د بیمې د ګټو ورکړه .

د بیمې د شرکتونو د مجرایي وړ ورکړې

دوه پنځوسمه ماده :

(۱) د بیمې د شرکتونو لاندې لګښتونه او ورکړې د هغو له عوایدو څخه د مجرایي وړ دي :

- ۱- له هغې بیمې څخه را پیدا شوی ورکړل شوی مبلغ چې د بیمې حق دهغه له درکه د مالیاتو تابع وي.
- ۲- کمېشن او د صادرېدو نور لګښتونه چې د بیمې حق د هغو له درکه د مالیاتو تابع وي .
- ۳- د بیا بیمې لګښتونه چې د بیمې حق د هغو له درکه د مالیاتو تابع وي.

۴- د ادعاګانو د زیان د جبران په غرض په زېرمو کې زیاتوالی ، پدې شرط چې هغه ډول زېرمې د حمل او نقل د بیمې د حق له سل په سلو کې او د هغو زیانونو او پېښو د امکاناتو د بیمې د حق له پنځوس په

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۵۱

سلو کي څخه چې د مالي کال په اوږدو کي لاسته راغلي ، تجاوز ونکړي.

۵- د هغې بيمې د عملياتو د زيان په زېرمو زياتېدل چې په هغې پورې د بيمې اړوند حق د ماليې تابع وي ، پدې شرط چې دغه زېرمې دنوموړې بيمې په ساحه کې د پانگې اچول شوي مبلغ له دوه چنده څخه تجاوز ونکړي.

۶- د دې قانون په دوه يم فصل کې درج شوي دکار او عملياتو نور اړين لگښتونه او د دې قانون په يو پنځوسمه ماده کې درج شوي لگښتونه لدې امر څخه مستثني دي.

(۲) ددې مادې د (۱) فقرې په (۴ او ۵) جز کې له درج شويو زېرمو څخه لېږدو نه يا ورکړه ، په اړوند مالي کال کې د ماليې وړعوايد جوړوي. له ادعاگانو يا حقيقي زيانونو يا په پيسو باندې د ونډې له گټې څخه را پيدا شوې لېږدونه او ورکړه له دې امر څخه مستثني ده.

د بيمې د بهرنيو شرکتونو د ماليې وړ عوايدو تثبيت

دري پنځوسمه ماده :

د بيمې له هغه حق څخه را پيدا شوي عوايد چې د بيمې د بهرني شرکت يا د بيا بيمې شرکت په واسطه د افغانستان له دننه څخه لاس ته راځي ، په لاندې توگه پر عايداتو باندې د مالياتو تابع دي:

۱- د بيمې د هغه حق د مبلغ اندازه چې شرکت يې د مالي کال په ترڅ کې د هېواد له دننه څخه لاس ته راوړي ، معلومه شي.

۲- د بيمې دهغه حق د ټول مبلغ اندازه چې شرکت د مالي کال په ترڅ کې له مختلفو هېوادونو څخه لاس ته راوړي دي ، وټاکل شي.

۳- په نورو هېوادونو کې له خپلو فعاليتونو څخه د شرکت دخالصو عوايدو اندازه پر عايداتو باندې د مالياتو اود ونډې دگټې له ورکړې دمخه ، تثبيت شي.

۵۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

۴- په (۱) جز کې درج شوي ټاکلي مبلغ په (۲) جز کې پر درج شوي ټاکلي مبلغ باندې تقسیم ، په (۳) جز کې له درج شوي ټاکلي مبلغ سره ضرب، د مالیې له وړ عوایدو څخه عبارت دي.

اتم فصل

د بانکونو، سهامی شرکتونو، پور او پانګې اچونې مالیه

د مالیاتو د ورکړې تابع ګټه

څلور پنځوسمه ماده:

له پانګه ییزو معاملو څخه د ونډې د ګټې، ټکټ پولې، تخفیف یا تنزیل، کرایې، فیس، کمېشن او ګټې له درکه د بانکونو، سهامی شرکتونو د پور او پانګې اچونې عایدات، پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دي.

د اړینو لګښتونو مجرائي

پنځه پنځوسمه ماده :

د دې قانون په څلور پنځوسمه ماده کې له درج شویو عوایدو څخه د کار اړین لګښتونه د مجرایي وړ دي .
د پانګه ییزو معاملو له درکه زیانونه او د پورونو او په پیسو باندې د ونډې د ګټې د ورکړې له درکه د زیانونو په وړاندې پر زېرمې باندې زیاتوالی هم د مجرایي وړ دی .

پر زېرمې باندې زیاتوالی

شپږ پنځوسمه ماده :

د پورونو له درکه د زیانونو په وړاندې پر زېرمې باندې زیاتوالی په هغه شرط د مجرایي وړ دی چې د مالی کال په پای کې د نه ورکړل شوو اصلو پورونو په سلو کې له پنځه ویشو څخه تجاوز ونکړي . (له هغې پرته چې د زېرمې په موخه وي) له نوموړې زېرمې څخه هره

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۵۳

لېږدېدنه يا ورکړې د هغه مالي کال چې پکې لېږدېدني يا ورکړو صورت موندلی دی ، د ماليې د ورکړې وړ عايدات جوړوي.

په ارزښت کې زياتوالی يا لږوالی

اووه پنځوسمه ماده :

د شتمنۍ په توگه د ونډې ، پور او هغو ته د ورته سندونو په ارزښت کې زياتوالی يا لږوالی د دې قانون د حکمونو مطابق ، تر هغه وخته پورې چې د پلورنې يا تبادلي له لارې يې خاتمه د واقعيت څېره نيسولې نه وي ، د اعتبار وړ ندی . کله چې گټه يا زيان د نوموړې شتمنۍ د پلورنې يا تبادلي له لارې تحقق ومومي ، دغه گټه يا زيان د هغه کال عايدات يا زيان جوړوي چې پکې پلورنې يا تبادلي صورت موندلی دی .

نهم فصل

د عايداتو له سرچينو څخه د مالياتو وضع کول

د ماليې وضع کول او لېږدول

اته پنځوسمه ماده :

هغه حقيقي او حکمي انتفاعي او غير انتفاعي اشخاص چې د کارکوونکو شمېر يې د کال په يوې مياشتې کې دوه تنه يا له هغو څخه زيات وي او ټول وزارتونه ، تصدۍ ، ښاروالۍ او نورې دولتي ادارې مکلف دي د دې قانون په څلورمه ماده کې د درج شويو حکمونو له په پام کې نيولو سره ، له ورکړې وړټولو معاشونو او مزدوريو څخه ماليه وضع او د دولت د عايدو حساب ته يې ولېږدوي .

۵۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د کورونو او ودانیو مالیه

نه پنځوسمه ماده :

(۱) هغه کورونه او ودانۍ چې د سوداگریزو یا کاري دفترونو د فعالیتونو د سرته رسولو په منظور، حقيقي یا حکمي اشخاصو ته په کرایه ورکول کېږي، په لاندې ډول د هغو له کرایې څخه د موضوعي مالیو د ورکړې تابع دي :

۱- که چېرې میاشتنۍ کرایه له لسو زرو افغانیو څخه تر سلو زرو افغانیو پورې وي، په سلو کې لس.

۲- که چېرې میاشتنۍ کرایه له سلو زرو افغانیو څخه زیاته وي، په سلو کې پنځلس.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو کورونو او ودانیو مستأجرین مکلف دي د عوایدو مالیه د هغې کړنلارې مطابق چې د مالیې وزارت په واسطه وضع کېږي، ورکړي.

(۳) پدې ماده کې درج شوې مالیه چې د مؤجر د مالیاتي مسؤلیت په توګه د مستأجر په واسطه وضع کېږي، هغه کرایه ګڼل کېږي چې مؤجر ته ورکړل شوې ده. دغه مالیه د مؤجر د مالیاتي مسؤلیت د دمخه ورکړه حسابېږي او د مالیې د ورکړې په وخت کې مجرایي ورکول کېږي. د کرایې د ورکړې په اړه د مؤجر او مستأجر ترمنځ د شخړې د رامنځته کېدو په صورت کې، مستأجر کولای شي د وضع شوو مالیاتو سند د کرایې د ورکړې د سند په توګه اړوندو مقاماتو ته وړاندې کړي.

(۴) هغه ورکړې چې له جايداد څخه د ګټې اخستنې په بدل کې ترلاسه کېږي، لاندې ډولونه پکې شامل دي:

- هر ډول پولې واحد، مالونه، خدمتونه او هر ډول ګټه چې شخص یا اشخاص یې د ملکیت د په کرایې ورکولو له لارې لاسته راوړي.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۵۵

- د هغو ترميماتو او بياجوړونې لگښتونه چې د مستأجر په لگښت، په ملکيت کې صورت مومي .

(۵) په هغه صورت کې چې د ملکيت کرایه د هغه له واقعي ارزښت څخه لږ وي، د ماليې وزارت کولای شي کرایه د ورځې د نرخ مطابق د واکمن هیئت په واسطه تثبيت کړي.

(۶) د معاملو د لارښوونې دفترونه مکلف دي د قرار داد د عقدولو په وخت کې د منعقدۀ قرارداد يوه کاپي د ماليې وزارت ته ورکړي، د معاملو د لارښوونې لخوا د ځنډ يا په سندونو کې د تزوير په صورت کې، د ماليې وزارت د څېړنې په منظور، موضوع رسماً د عدليې وزارت ته خبر ورکوي .

(۷) که چېرې ثابته شي چې کرایه د ورځې له نرخ څخه په سلو کې شل لږ تثبيت شوې ده، د دې مادې د (۵) فقرې د حکم له په پام کې نيولو سره اجراءات صورت مومي.

د کرایې د تثبيت په هکله د اختلاف په صورت کې، مؤجر مکلف دی ثابته کړي چې د ماليې وزارت لخوا ټاکل شوی نرخ صحت نه لري، دغه حکم هغه وخت د تطبيق وړ گڼل کېږي چې د ماليې وزارت داسې دلايل او سندونه لاسته راوړي چې په قرار داد کې د درج شوې کرایې مقدار له هغه څه څخه لږ دی چې ورکول کېږي. پدې صورت کې د ماليې وزارت کولای شي مؤجر د هغه مبلغ په دوه چنده چې په قرارداد کې پټ شوی دی، د نغدي مجازاتو په ورکړه مکلف کړي.

(۸) که چېرې د ورکړې وړ مالیه له ټاکلې نېټې وروسته په پنځلسو ورځو کې ورنکړل شي، لاندې اجراءات صورت مومي:

۱- له جايداد څخه د گټې اخستنې په بدل کې د پيسو د ترلاسه کولو لپاره، د کرایې په يوه موافقه ليک يا قرارداد کې د مؤجر شخص حق داسې عملي کېږي چې پورته ذکر شوی حق، د دولت داستازي په

۵۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

صفت د مالیې وزارت له لیکلې یادښت وروسته مؤقتاً مالیې وزارت ته ولېږدول شي .

۲- که چېرې مستأجر ، د ورکړې وړ مالیه د مالیې وزارت د یادښت له ترلاسه کولو وروسته په (۳۰) ورځو کې تحویل نكړي، دکرایې په قرارداد یا ورته قراردادونو کې د مؤجر حق، دکرایې د نه ورکولو له امله دکرایه کښېناستونکي د ایستلو لپاره پداسې ډول عملي کېږي چې نوموړی حق د دولت د استازي په توګه د مالیې وزارت ته ولېږدېږي.

دغه حالت ترهغه وخته پورې پاتې کېږي چې د مالیې وزارت له کرایې او ددې قانون په شپاړسم فصل کې درج دورکړې وړ هر ډول اضافي مالیې څخه را پیدا شوي عواید ترلاسه کړي.

د مالیاتو د ورکړې او لېږدېدو وخت

شپېتمه ماده :

هغه کار فرما چې د دې قانون په اته پنځوسمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د مالیې په وضع کولو باندې مکلف دی ، وضع شوی مبلغ د راتلونکې میاشتې تر لسمې پورې هغه ټاکلې بانکي حساب ته چې د مالیې وزارت لخوا ورپیژندل کېږي، په بانک کې تحویلوي. کار فرما مکلف دی د مالیاتو د وضع کولو رپوټ پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې مطابق اړوندو مالیاتي ادارو ته وړاندې کړي.

د صورت حساب برابرول

یو شپېتمه ماده :

(۱) کار فرما مکلف دی د مالیې وزارت د لازېمې مطابق د اړوندو کارکونکو د معاش او مالیې صورت حساب په انفرادي توګه برابر او د راتلونکې کال د لومړۍ میاشتې تر پایه پورې یې د مالیې وزارت یا مالیاتي څانګو او اړوندو کارکونکو ته وړاندې کړي.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۵۷

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی کارفرما مکلف دی له معاشونو او مزدوریو څخه د وضع شوو کلنیو مالیاتو توحیدي رپوټ د خای او وخت په څرگندولو سره چې د مالیې وزارت لخوا تثبیتېږي، وړاندې کړي.

د صورت حساب د وړاندې کولو وخت

دوه شپېتمه ماده :

(۱) مؤدې مکلف دی د خپل کلني معاش او مالیې د صورت حساب رپوټ، د مالي کال له پایته رسېدو یوه نیمه میاشت وروسته، اړوندو مالیاتي څانگو ته وړاندې کړي.

(۲) که چېرې د لاندې شرایطو لرونکی مؤدې د خپل کلني معاش او مالیې صورت حساب، د کارفرما له تصدیق وروسته د مالي کال له پایته رسېدو وروسته د یوې نیمې میاشتې په ترڅ کې وړاندې کړي، د جلا اظهارلیک له وړاندې کولو څخه معاف دی :

۱- مالیه ورکوونکی له معاش یا مزد پرته چې مالیه ور څخه وضع شوې وي، د مالي کال په ترڅ کې بل عاید و نلري .

۲- مالیه ورکوونکی د مالي کال په اوږدو کې له یوه کارفرما څخه د زیاتو لخوا استخدام شوی نه وي.

۳- وضع شوې مالیه ددې قانون د څلورمې مادې په (۳) فقره کې له درج شوي نورم سره مطابقت ولري.

د اظهارلیک وړاندې کول

درې شپېتمه ماده :

هغه مؤدې چې د مالیاتو د وضع له تابع معاشونو او مزدوریو څخه له یوه کارفرما له زیاتو څخه د عوایدو لرونکی وي او یا هم له معاشونو او مزدوریو پرته له نورو سرچینو څخه عواید ولري، مکلف دی پر عايداتو باندې د مالیاتو خپل اظهارلیک د دې قانون د حکمونو

۵۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

مطابق وړاندې کړي . د مالیې وضع شوي مبالغ مؤدي ته د مجرایي وړ دي .

لسم فصل د انتفاعي معاملو مالیه

د خدمتونو د وړاندې کولو او انتفاعي معاملو مالیه څلور شپېتمه ماده:

انتفاعي مالیه: له هغې مالیې څخه عبارت ده چې د ناخالصو عوایدو له سرجمع (خرڅلاو) څخه د هر ډول کثراتو له وضع کولو دمخه، ددې قانون په (۶۶) ماده کې د درج شوي نورم مطابق اخستل کېږي.

(۱) هغه حکمي شخص چې اجناس او خدمتونه د بیې په مقابل کې وړاندې کوي، دانتفاعي مالیې په ورکړه مکلف دی.

(۲) هغه حقیقي شخص چې اجناس یا خدمتونه د بیې په وړاندې عرضه کوي او عاید یې په هره ربع کې اووه سوه پنځوس زره یا له هغو څخه زیات وي، د انتفاعي معاملو د مالیې په ورکړه مکلف دی. ددې قانون د (۶۶) مادې په (۲، ۳، ۴ او ۵) فقره کې درج شوي اشخاص، لدې حکم څخه مستثنی دي.

(۳) هغه اشخاص چې د مالونو په واردولو لاس پورې کوي، دانتفاعي معاملو د ګمرکي محصول په شمول د واردو شوو مالونو د تمامې شوې بیې د دوه فیصده مالیې تابع دي.

(۴) ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوې مالیه، په هغه ګمرک کې اخستل کېږي چې مالونه په هغه کې محصولېږي.

(۵) له یوه کاري واحد څخه د ترلاسه شوو عوایدو سرجمع، د تجزیې وړ ندی.

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون ۵۹

(۶) که چېرې د خدمتونو او مالونو له وړاندې کولو څخه ترلاسه شوي عواید، پرنغدو پیسو، جنس یا خدمت پر وړاندې کولو باندې مشتمل وي، دپلورنې له درکه دجنس یا د ترلاسه شوي خدمت ارزښت، د ورځې له نرخ څخه عبارت دی.

د انتفاعي معاملو له مالیې څخه معافیت

پنځه شپېتمه ماده:

لاندې عواید د انتفاعي معاملو له مالیې څخه معاف دي:

- ۱- د ټکټانې د تحصیل له درکه ترلاسه شوي عواید.
- ۲- د اسعارو له تبادلې د بانکي حساب او پس انداز له فعالیت، پراماناتو باندې له معاملي یا له بانکي حساب څخه دهغو له اخستلو، د چک یا تضمین لیکونو له صادرولو، د انټرنټ له لارې له بانکدارۍ، د رهن یا پور له برابرولو، د تدریجي کربدت له وړاندې کولو څخه ترلاسه شوی فیس.
- ۳- په راتلونکې کې ټاکلې نېټې ته موکول نغدي قرارداد.
- ۴- په قرارداد کې د درج شوي جنس له فزیکي لېږد سره، راتلونکې ته د موکول قرارداد عقد.
- ۵- د هر ډول بیمې یا بیما بیمې د برابرولو له درکه حق البیمه.
- ۶- دهغه سهم گټه چې د سهم لرونکي په واسطه له سهامې یا محدودالمسئولیت یا تضامني شرکت څخه د سهم لرونکي دسهامو یا د شراکت د ټکټانې له درکه اخستل کېږي.
- ۷- داجناسو او خدمتونو دصادرېدو له درکه ترلاسه شوی عاید.
- ۸- ددې قانون په (۱۷ یا ۴۶) ماده کې ددرج شوو خدمتونو د وړاندې کولو له درکه ترلاسه شوی عاید.
- ۹- حقیقي شخص ته د اوسېدنې د جایداد له کرایې یا اجارې څخه ترلاسه شوی عاید، په هغه صورت کې چې مستأجر له جایداد څخه د

۶. پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

خپلې اوسېدنې د ځای په توګه، د مالی کال له شپږو میاشتو څخه زیاته ګټه اخستې وي.

۱۰- د حقیقي شخص د جایداد له پلورنې څخه ترلاسه شوی عاید، د هغه د سوداګریزو فعالیتونو له معمولي بهیر څخه بهر پلورنې یوازې په هغه صورت کې د حقیقي شخص د سوداګریزو فعالیتونو له معمولي بهیر څخه بهر ګڼل کېږي چې دغه ډول پلورنې په منظمه او دوامداره توګه صورت ونه مومي.

د انتفاعي معاملو د مالیې اندازه

شپږ شپېتمه ماده:

(۱) ددې مادې له (۲) څخه تر (۵) فقره کې د درج شوو اشخاصو په استثنی، ددې قانون د (۶۴) مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو اشخاصو له هر ډول انتفاعي فعالیتونو څخه (د کسراتو له وضع کولو دمخه) د ترلاسه شوو عوایدو په سلو کې دوه.

(۲) د هغو هوټلونو یا مېلمستونونو او رستورانونو له خدمتونو څخه چې په میاشت کې ددې قانون د (۶۴) مادې په (۲) فقره کې له درج شوي حد څخه لږ عاید ولري او (د کسراتو له وضع د مخه) د ترلاسه شوو عوایدو په سلو کې دوه.

د هوټل یا مېلمستون خدمتونه ددې قانون په مفهوم عبارت دي، له هغو اشخاصو ته چې موقتاً هلته د مسافر په توګه استوګنه لري، د خوب د خونې برابرول او خدمتونو (ډوډی، څښاک، جامو پرېمینځلو او مخابراتي خدمتونو)، وړاندې کول.

(۳) د هغو هوټلونو یا مېلمستونونو او رستورانونو له خدمتونو څخه چې په میاشت کې ددې قانون د (۶۴) مادې په (۲) فقره کې له درج شوي حد څخه زیات وي، (د کسراتو له وضع د مخه) د ترلاسه شوو عوایدو په سلو کې پنځه.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۶۱

د رستورانټ خدمتونه ددې قانون په مفهوم عبارت دي له د خوړو يا څښاک د برابرولو خدمتونه د هغو تاسيساتو په واسطه چې هلته مراجعينو ته د خوړو د بيرني خوړلو اسانتياوي برابرېږي اود برابر شوو خوړو رسول يا د پخو شوو خوړو د خرڅلاو په معني چې د رستورانټ په انگړ کې چمتو شوي وي.

(۴) د محفلونو د جوړولو د سالونونو او کلوپونو له خدمتونو څخه د ترلاسه شوو عوايدو (د کسراتو له وضع د مخه) په سلو کې پنځه.

(۵) د مخابراتو، هوايي ترانسپورټ، د لوړو خدمتونو لرونکو هوټلونو او رستورانونو د خدمتونو له درکه، له ترلاسه شوو عوايدو څخه (د کسراتو له وضع د مخه) په سلو کې لس.

مخابراتي اود هوايي کرښو خدمتونه ددې قانون په مفهوم عبارت دي له مخابراتي خدمتونه، (دهرډول ټيلفوني، انټرنټ او فکس خدمتونو برابرول دي) د مسافر بری هغه خدمتونه چې د الوتنې مبداء يې افغانستان وي.

(۶) که چېرې ددې مادې په (۳، ۴ او ۵) فقره کې درج شوی مالیه ورکوونکی ادعا وکړي چې يوه يا څو مياشتې په دغو فقرو کې د درج شوي ماليې تابع خدمتونو له وړاندې کولو څخه راپيدا شوي عوايد نلري، مکلف دی موضوع په ليکلې توگه د مالياتي اظهارليک په ضميمه د ماليې وزارت ته خبر او تسليم ورکړي، که چېرې ادعا د تأييد وړ وگرځي، په پورتنیو فقرو کې د درج شوي ماليې تابع ندی، په هغه صورت کې چې نوموړې ادعا د حقيقت خلاف ثابته شي، ددې مادې په (۳، ۴ او ۵) فقره کې د درج شوي ماليې پر ورکړه برسېره، ددې قانون د اته نوي يمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، د اضافي ماليې په ورکړه هم مکلف دی.

(۷) د ماليې وزارت ددې مادې د ښه تطبيق اود هغې د معيارونو د ټاکلو لپاره، کړنلاره وضع او اجراء کوي.

۶۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د انتفاعي معاملو د مالیې تطبیق

اووه شپېتمه ماده:

- (۱) د انتفاعي معاملو مالیه، د ترلاسه شوو عوایدو له سرجمع څخه، ددې له په نظر کې نیولو پرته چې مالیه ورکونکي د روان کال یا دمخه کلونو په اوږدو کې ګټه یا زیان کړی دی، دورکړې وړ ده.
- (۲) هغه مبلغ چې د انتفاعي معاملو د مالیې له درک، ورکړل شوی دی، د مالیې وړ اړوندو عوایدو د سنجولو په وخت کې، د لګښت د قلم په توګه، د مجرایي وړ دی.
- (۳) ددې قانون د (۶۴) مادې په (۳) فقره کې درج شوې مالیه، د انتفاعي معاملو د مالیې د مکلفیتونو د سنجولو په وخت کې، د مجرایي وړ ده. که چېرې ورکړل شوی مبلغ د هماغه کال د ورکړې وړ انتفاعي معاملو له مالیې څخه زیات وي، اضافي مبلغ په وروستیو دورو کې د مجرایي وړ ندی.

یوولسم فصل

ثابت مالیات

د ثابتو مالیاتو تابع انتفاعي فعالیتونه

اته شپېتمه ماده:

هغه اشخاص چې ددې فصل په حکمونو کې درج شوي انتفاعي فعالیتونه سرته رسوي، پر عایداتو باندې د مالیاتو او انتفاعي معاملو د مالیاتو په عوض د ثابتو مالیاتو د ورکړې تابع دي.

د ثابتو مالیاتو د ورکړې وخت

نهه شپېتمه ماده:

د مالي کال په ترڅ کې ثابته مالیه د ورکړې وړ ده، خو دا چې په قانون کې بل ډول اټکل شوي وي.

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون ۶۳

د وارداتي مالونو ثابته مالیه

اویایمه ماده :

(۱) هغه اشخاص چې د سوداگریز جواز لرونکي دي او د مالونو په واردولو لاس پورې کوي ، د هغو د گمرکي محصول په شمول د واردو شوو مالونو د تمامې شوې بیې په سلو کې د دوو ثابتې مالیې تابع دي . ورکړل شوې مالیه د هغوی پر کلنیو عايداتو باندې د مالیاتو د دمخه ورکړې په توگه گڼل کېږي او دغه ډول ورکړې ، د دې قانون د حکمونو مطابق ، د نوموړو اشخاصو د تأدیاتي مکلفیت په وړاندې په پام کې نیول کېږي .

(۲) هغه اشخاص چې د سوداگریز جواز له لرلو پرته د مالونو په واردولو لاس پورې کوي ، پر عايداتو باندې د مالیاتو په عوض د هغو د گمرکي محصول په شمول د واردو شوو مالونو د تمامې شوې بیې په سلو کې د دریو ثابتې مالیې د ورکړې تابع دي .

(۳) هغه اشخاص چې مؤقت سوداگریز جواز لري او د سوداگریزو مالونو په واردولو لاس پورې کوي او مالیاتي اظهارلیک د مالیې وزارت ته نه وړاندې کوي ، پر عايداتو باندې د مالیاتو په عوض د هغو د گمرکي محصول په شمول د واردو شوو مالونو د تمامې شوې بیې په سلو کې د دریو ثابتې مالیې د ورکړې تابع گڼل کېږي .

(۴) د دې مادې په فقره کې درج شوي مالیات په هغه گمرک کې اخستل کېږي چې مالونه هلته محصول کېږي .

د عراده جاتو ثابته مالیات

یو اویایمه ماده :

هغه اشخاص چې په لاس کې د شتو وسایطو په واسطه د سوداگریز فعالیت په مقصد د مالونو په لېږدولو او د اشخاصو په حمل او نقل لاس پورې کوي ، د جواز سیر له نوي کولو دمخه په لاندې توگه د کلنۍ مالیې په ورکړه مکلف گڼل کېږي :

۶۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

- ۱- بار وړونکې عراده د ټین په اساس:
 - له یوه څخه تر دوو ټنو پورې ، دوه زره او شپږ سوه افغانۍ .
 - له دوو څخه زیات تر دریو ټنو پورې، درې زره او څلور سوه افغانۍ.
 - له دریو څخه زیات تر څلورو ټنو پورې ، څلور زره او دوه سوه افغانۍ.
 - له څلورو څخه زیات تر پنځو ټنو پورې ، پنځه زره افغانۍ.
 - له پنځو څخه زیات تر شپږو ټنو پورې ، شپږ زره افغانۍ .
 - له شپږو څخه زیات تر اتو ټنو پورې، اووه زره او پنځه سوه افغانۍ.
 - له اتو څخه زیات تر لسو ټنو پورې ، نهه زره افغانۍ .
 - له لسو څخه زیات تر دوو لسو ټنو پورې، لس زره او پنځه سوه افغانۍ.
 - له دوو لسو څخه زیات تر څوار لسو ټنو پورې، دوولس زره افغانۍ.
 - له څوار لسو څخه زیات تر شپاړسو ټنو پورې، دیارلس زره او پنځه سوه افغانۍ.
 - له شپاړسو څخه زیات تر اتلسو ټنو پورې ، پنځلس زره افغانۍ .
 - له اتلسو څخه زیات تر شلو ټنو پورې، شپاړس زره او پنځه سوه افغانۍ .
 - له شلو څخه زیات تر پنځه ویشو ټنو پورې، اتلس زره او پنځه سوه افغانۍ .
 - له پنځه ویشو ټنو څخه زیات، په اتلس زره او پنځه سوه افغانیو برسېره یو ټن پنځه سوه افغانۍ .
 - د تر لږ د اکسل د پاسه د مجاز وزن له مجموع څخه زیات، له پنځه سوه کیلوگرامه څخه اضافه، یو ټن، دوه سوه افغانۍ.
- ۲- مسافر وړونکې عراده جات :
 - له دریو څخه تر پنځو تنو پورې په ظرفیت تکسي ، دوه زره افغانۍ.

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۶۵

- د پنځو تنو له ظرفیت پورته تګسې په دوه زره افغانیو برسېره ، یوه څوکی دوه سوه افغانی .

- څوارلس څوکی مکرو بس ، دوه زره او شپږ سوه افغانی .

- له پنځلسو څخه تر یوویشتو څوکیو پورې هر ډول بس ، څلور زره افغانی .

- له دوه ویشتو څخه تر نهه ویشتو څوکیو پورې ، شپږ زره افغانی .

- له دېرشو څخه تر نهه دېرشو څوکیو پورې ، اووه زره افغانی .

- له څلوېښتو څخه تر نهه څلوېښتو څوکیو پورې اوو زره او پنځه سوه افغانی .

- له پنځوسو څخه تر شپږتو څوکیو پورې ، اته زره افغانی .

- له شپږتو څوکیو څخه زیاتې ، پراتو زرو افغانیو برسېره ، یوه څوکی دوه سوه افغانی .

۳- عراډه جات د سلنډر په حساب:

- څلور سلنډره عراډه جات ، یوه عراډه ، یو زراو پنځه سوه افغانی .

- شپږ سلنډره عراډه جات ، یوه عراډه ، دوه زره افغانی .

- اته سلنډره عراډه جات ، یوه عراډه ، درې زره افغانی .

- له اتو سلنډرو څخه زیات عراډه جات ، پر درې زره افغانیو برسېره یوسلنډر ، پنځه سوه افغانی .

۴- رېکشا :

- د موټر سایکل رېکشا ، یوه عراډه ، پنځه سوه افغانی .

- رېکشا یوه عراډه ، یو زرا افغانی .

د قراردادي موضوعي مالیه

دوه اوایامه ماده :

(۱) هغه اشخاص چې د سوداګریز جواز لرونکي ندي او هغه اشخاص چې د منظوري شوي اساسنامې مغایر مواد ، لوازم ، خدمتونه او

۶۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

ودانیزې چارې له دولتي ادارو، بناروالیو، دولتي تصدیو، خصوصي بنسټونو او نورو اشخاصو سره قرارداد وکړي، پر عایداتو باندې د مالیاتو په عوض د ثابتې مالیې د اووه فیصده په ورکړه مکلف ګڼل کېږي. دغه مالیه له ورکړې وړ وجوهو څخه وضع کېږي.

(۲) د جواز لرونکي اشخاص چې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي خدمتونه او مواد له نوموړو بنسټونو سره ترسره کوي، د دوه فیصده قراردادي مالیې تابع دي. پدې فقره کې درج شوي مالیې، د وروستیو مالیاتي مکلفیتونو په وړاندې، د محاسبې او مجرایي وړ ده.

(۳) ددې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي مالیات، د تأدیه کوونکو اشخاصو په واسطه د ورکړې په وخت کې وضع او تر لسو ورځو پورې دې د مالیاتي ادارې اړوند حساب ته ولېږدوي. پدې ماده کې درج شوي قرارداد کوونکي مکلف دي، د قرارداد د عقد په وخت کې د هغه کاپي په یوه وخت مالیاتي اړونده ادارې ته واستوي. هغه حقیقي اشخاص چې ددې قانون د اوولسمې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، د مالیې وړ معاشونه اخلي، لدې امر څخه مستثنی دي.

د نندارو د عوایدو ثابته مالیه

دري اویایمه ماده :

(۱) ثابته مالیه یوازې په افغانستان کې پر مېشتو حقیقي اشخاصو او په افغانستان کې پر نه مېشتو حقیقي او حکمي اشخاصو باندې تطبیقېږي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص، چې تفریحي خدمتونه لکه تیاتر، د فلم ننداره، رادیو یا تلویزیون، موسیقي یا ورزشي مسابقې د افغانستان په دننه کې وړاندې کوي، د ټکټ له پلورلو څخه د لاسته راغلو عوایدو، د لسو فیصدو معادل ثابتې

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۶۷

ماليې تابع دي. نوموړې ثابته ماليه، پر عايداتو باندې د مالياتو اود انتفاعي معاملو د ماليې په عوض وضع کېږي دغه ماليه ددې قانون د اته اتيايمې مادې په (۹) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، ورکول کېږي. ماليه د سيمې په مالياتي دفتر کې چې خدمتونه هلته وړاندې کېږي د ورکړې وړ ده. نور هغه اشخاص چې تفريحي خدمتونه اجراء يا برابروي، ددې قانون د حکمونو مطابق، پر عايداتو باندې د مالياتو او د انتفاعي معاملو د ماليې تابع گرځي.

د کوچنيو تشبثاتو (اصنافو) ثابته ماليه

څلور اويايمه ماده:

(۱) هغه د لاندې شرايطو لرونکي حقيقي اشخاص چې په کار او فعاليت بوخت وي، ددې قانون په (۷۵) ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د ثابتې ماليې په ورکړه مکلف دي:

۱- هغه حقيقي اشخاص چې عوايد لري، ددې قانون په حکمونو کې د درج شوي موضوعي او معاف ماليې تابع نه وي.

۲- دهغو حقيقي اشخاصو د عوايدو مجموع چې په مالي کال کې له دريو ميليونو افغانيو څخه لږ وي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي حقيقي اشخاص، ددې قانون د اته اتيايمې مادې په (۶) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، پر عايداتو باندې د مالياتو د اظهار ليک په ډکولو او وړاندې کولو مکلف دي. د ورکړې وړ ثابته ماليه، ددې قانون په پنځه اويايمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، محاسبه کېږي.

پر کوچنيو اقتصادي فعاليتونو (اصنافو) باندې د ثابتو مالياتو ټاکل

پنځه اويايمه ماده:

(۱) که چېرې حقيقي اشخاص د مالي کال په ترڅ کې ددې قانون په حکمونو کې د درج شوي موضوعي ماليې تابع سرچينو او نورو

۶۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

سرچینو له درکه تر شپېتو زرو افغانیو پورې عاید ولري، له مالیې څخه معاف دي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص، د مالي کال په ترڅ کې، له مالیې څخه د معاف عوایدو او هغو عوایدو چې د موضوعي مالیې تابع ګرځي، په استثنی، له شپېتو زرو څخه زیات تر یو سلو پنځو سو زرو افغانیو پورې عاید ولري، د کال په هره ربع کې د پنځه سوه افغانیو ثابتې مالیې په ورکړه، مکلف دي.

(۳) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص، د مالي کال په ترڅ کې له مالیې څخه د معاف عوایدو او هغو عوایدو چې د موضوعي مالیې تابع ګرځي په استثنی، له یو سلو پنځو سو زرو افغانیو څخه زیات تر پنځه سوه زرو افغانیو پورې عاید ولري، ددې مادې په (۲) فقره کې پر درج شوي ثابت مبلغ برسېره، د یو زرو پنځه سوه افغانیو ثابتې مالیې په ورکړه مکلف دي.

(۴) که چېرې اشخاص د مالي کال په ترڅ کې له مالیې څخه د معاف عوایدو یا ددې قانون په حکمونو کې درج د موضوعي مالیې تابع موضوعي عوایدو په استثنی له پنځه سوه زرو افغانیو څخه زیات تر دریو میلیونو افغانیو پورې عاید ولري، له خپلو ناخالصو عوایدو څخه د درې فیصده ثابتې مالیې په ورکړه مکلف دي یا کولی شي ددې قانون د څلورمې مادې په (۳) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، د مالیې ورکړې وپخپلو عوایدو څخه پر عایداتو باندې مالیات ورکړي، د انتفاعي معاملو د مالیې پر عایداتو باندې د مالیاتو یا دموډي د ثابتې مالیې د تطبیق د وخت ټاکل، له دریو کلونو څخه لږ نه وي.

پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون ۶۹

د معافیتونو تعدیل

شپږ اويايمه ماده :

(۱) د دې قانون په حکمونو کې د درج شوو مالیاتي معافیتونو اونورو تعدیل، د مالیې وزارت په وړاندیز او دواکمنو مقامونو په منظوری صورت مومي.

(۲) د مالیې وضع کول او مالیاتي معافیتونه، د مالیې وزارت له موافقې پرته جواز نه لري.

دوولسم فصل

دکان دجواز، دکان دواک لیک یا د هایدروکاربن د قرارداد
پر لرونکي باندې د مالیاتو د وضع کولو لپاره مالیاتي مقررات

تعریفونه

اووه اويايمه ماده:

(۱) لاندې اصطلاحگانې پدې فصل کې لاندنۍ معناوې لري:

۱- د هایدروکاربونونو قرارداد:

د پلټنې له یوه قرارداد یا په هر هغه قانون کې د درج شویو خدمتونو له قرارداد څخه عبارت دی چې په افغانستان کې هایدروکاربونونو په هکله تطبیق شي. هایدروکاربونونه له نفتو او گاز او دهغو له نورو مشتقاتو څخه عبارت دي.

۲- د کانونو واک لیک: له هغه اجازه لیک څخه عبارت دی چې د کانونو د قانون د حکمونو مطابق د کانونو وزارت لخوا د ډبرو د کانونو، د اکتشاف، د ډبرو د کانونو د دايمي گټې اخستنې، د دمخه استخراج شوو بېکاره موادو د گټې اخستنې، حرفه يي گټې اخستنې، سوداګرۍ، پروسس، حمل او نقل یا د منرالي موادو ډول ته د بدلون ورکولو په منظور، ورکول کېږي.

۷۰ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

- ۳- جواز لیک: له هغه سند څخه عبارت دی چې د کانونو د اکتشاف یا گټې اخستنې په منظور، د کانونو د قانون مطابق، ورکول کېږي.
- ۴- د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی: پر هغه مؤدې باندې اطلاقېږي چې د کان د جواز لیک او واک لیک لرونکی وي او یا د هایدرو کاربن په قرارداد کې له اړوندو اړخونو څخه یو وي.
- ۵- د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د لرونکي شتمني: له هغې شتمنۍ څخه عبارت ده چې:
- له (۱۲) میاشتو څخه زیات اغېزناک عمر ولري.
 - د کان په جواز، د کان په واک لیک یا د هایدرو کاربن په قرارداد کې په درج شویو فعالیتونو کې د مستقیمې گټې اخستنې په منظور پېرودل یا ودان شوي وي.
- (۲) یوه حلقه څاه چې دکان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکي په ذریعه د هایدرو کاربونونو د پلټنې، پر مختیا یا تولید په منظور کیندل شوي وي، د نوموړي شخصیت د شتمنۍ په توګه ګڼل کېږي او ټول هغه لګښتونه چې د کان د جواز، دکان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د لرونکي، بل شخص چې له نوموړي شخصیت سره د قرارداد پر بنسټ څاه وکني په ذریعه یا د څاه په بندولو لګېدلي وي، د څاه د کیندلو د لګښتونو په توګه ګڼل کېږي، که چېرې د څاه د کیندلو یا د څاه د کیندلو د قرارداد لګښتونه له یوه مالي کال څخه زیات دوام ومومي، داسې ګڼل کېږي چې نوموړي شخصیت په هر کال کې جلا شتمني لاسته راوړي او د هرې شتمنۍ ارزښت، د څاه کیندلو یا د څاه د کیندلو د قرارداد د هماغه کال له لګښتونو سره برابر دی.

۷۱ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د دوولسم فصل اولویت

اته اویایمه ماده :

پدې فصل کې د درج شوو حکمونو په استثنی، ددې قانون په فصلونو کې درج شوي مواد، د کان د جواز، د کان دواک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد پر لرونکي په همغه شان چې پر یوه معمولي مؤدي باندې تطبیقېږي، د تطبیق وړ دي، خودا چې د دې فصل د یوې مادې په ذریعه بدلون ومومي.

د کان د جواز لرونکو مالیاتو مکلفیتونه

نه اویایمه ماده:

(۱) د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی، له واک لیکونو، جوازونو او قراردادونو څخه د هر یوه په اعتبار د جلا مؤدي په توګه ګڼل کېږي.

(۲) که چېرې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی، د هایدرو کاربن له یوه څخه په زیاتو قراردادونو کې ذیدخل اړخ او یا د کان د جواز، د کان د واک لیک یا له یوه څخه د زیاتو او یا له پورته دواړو مواردو څخه د مرکب لرونکی وي، داسې حسابېږي چې هغه د هایدرو کاربن، د کان د جواز او د کان د واک لیک د اړوندو سوداګریزو فعالیتونو پر بنسټ د مجزا شخص په توګه ګڼل کېږي.

(۳) که چېرې د هایدرو کاربن قرارداد، د کان جواز او د کان واک لیک تمدید شي، د هغو تمدید د هایدرو کاربن د قرارداد، د کان د جواز او واک لیک د اصلي برخې په توګه، د دې مادې د تطبیق په منظور ګڼل کیږي.

(۴) که چېرې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی د هایدرو کاربن له یوه څخه په زیاتو قراردادونو کې ذیدخل اړخ او یا د کان د جواز، یا د کان د واک لیک له یوه څخه

۷۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

زیاتو یا له پورته دواړو مواردو څخه د مرکب لرونکی وي او د هایدرو کاربن د قرارداد، د کان د جواز یا واک لیک له یوه څخه د زیاتو دلگښتونو متقبل شي، نوموړي لگښتونه د فعالیت د مختلفو اړخونو ترمنځ له لگښتونو څخه د گټې اخستنې او د کارولو ډول ته په کتنې سره وېشل کېږي .

د انتفاعي معاملو مالیه

اتیایمه ماده:

ددې قانون په لسم فصل کې درج د انتفاعي معاملو مالیه پرلاندې عوایدو باندې د تطبیق وړنده :

۱- د کاني موادو د پلورنې له مدرکه (هغه ډول چې د ۱۳۸۴ کال د کاني موادو په قانون کې تعریف شوي دي) د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د لرونکي عواید چې د کان د جواز یا واک لیک تابع دي .

۲- د هایدرو کاربن د پلورنې له مدرکه، د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د لرونکي عواید چې د هایدرو کاربن د قرارداد تابع دي.

۳- د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د پلورنې یا لېږدونې له مدرکه د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د لرونکي عواید.

د استهلاك وضع کېدل

یو اتیایمه ماده :

(۱) د دې قانون د اتلسمې مادې د (۱) فقرې د (۷) جزء پر خلاف، د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی چې دخپلې شتمنۍ د ترلاسه کولو په منظور، د ودانۍ یا د ودانۍ د اشغال د حق په استثنی لگښتونه مني، کولای شي د شتمنۍ د ترلاسه

۷۳ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

کولو لگښتونه د برابري فیصدۍ پر بنسټ هر کال له لاندې مواردو څخه لږ مجرایي ترلاسه کړي:

۱- د شتمنۍ اغېزناک عمر (د استهلاك دوره) .

۲- د کسراتو د مجرایي پنځه کاله له هغه کال څخه چې شتمني پکې ترلاسه شوې ده، پیل کېږي .

(۲) ددې قانون د اتلسمې مادې د (۱) فقرې د (۷) جزء پر خلاف د یا د هایدروکاربن د قرارداد لرونکۍ چې د شتمنۍ د ودانولو یا ترلاسه کولو یعنې وداني یا د ودانۍ د نیولو (اشغال) لپاره د حقوقو د ترلاسه کولو په منظور له کلنۍ کرایې پرته لگښتونو متقبل کېږي، ذکر شوي لگښتونه د برابري فیصدۍ پر بنسټ د (۱۵) کلونو په بهیر کې وضع کولای شي. د کسراتو وضع کول له هغه کال څخه چې لگښتونه پکې متقبل شوي دي، کېږي، پیل کېږي .

(۳) د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدروکاربن د قرارداد لرونکۍ چې د کان د واک لیک، د کان د جواز یا د هایدروکاربن د قرارداد د ترلاسه کولو د لگښتونو متقبل کېږي، د کان د واک لیک، د کان د جواز یا د هایدروکاربن د قرارداد د ترلاسه کولو لگښتونه د برابري فیصدۍ پر بنسټ، هر کال له هغو کلونو څخه چې پورته ذکر شوي واک لیک، جواز او د هایدروکاربن قرارداد تر تطبیق لاندې نیول کېږي، وضع کولای شي.

(۴) د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدروکاربن د قرارداد د لرونکي د شتمنۍ د استهلاك ارزښت، په هر وخت کې د اصلي لگښتونو په توګه منفي د ذکر شوې شتمنۍ د ودانولو یا ترلاسه کولو د لگښتونو هر ډول کسرات چې د دې مادې مطابق مجاز ګڼل شوي دي، محسوبېږي. که چېرې پورته ذکر شوي شخصیت، خپله شتمني له ارزښت زیاته، دهغې له استهلاك وروسته وپلوري، اضافي بیه د نوموړي شخص له مالېې وړ غوايدو څخه محسوبېږي. که چېرې د

۷۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربن د قرارداد لرونکی خپله شتمني له ارزښت څخه په ټیټه د هغې د استهلاک له وضع کولو وورسته وپلوري، کولای شي له استهلاک او د پلورنې له بیې د وروسته ارزښت د توپیر مجرایي په هغه کال کې چې شتمنې پکې پلورل شوې ده، لاس ته راوړي.

د سړکونو د جوړولو لگښتونه

دوه اتیایمه ماده :

(۱) دغه ماده د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربن د قرارداد پر هغه لرونکي باندې چې د هغو فعالیتونو د پرمخ بیولو لپاره چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربن د قرارداد مطابق، د سړک جوړولو لپاره لگښتونه مني، تطبیقېږي.

(۲) هغه شخصیت چې د دې مادې په (۱) فقره کې تشریح شوی دی، کولای شي د سړک د جوړولو لگښتونه لکه څرنگه چې د دې مادې په (۱) فقره کې څرگنده شوې ده، د هغه کال د لگښتونو په کسر سره چې سړک پکې بشپړېږي، د پنځلسو کلونو په موده کې، وضع کړي.

(۳) دغه فقره د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربن د قرارداد په لرونکي باندې چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربن د قرارداد مطابق خپل حقوق په بل شخص باندې پلوري او په پایله کې پلورونکی شخص له هغه سړک څخه چې د دې مادې په (۱) فقره کې تشریح شوی دی ګټه نه اخلي او د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربنونو د قرارداد ترلاسه کوونکی له نوموړي سړک څخه ګټه اخلي، تطبیقېږي. پداسې حالت کې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدر و کاربنونو ترلاسه کوونکی شخص د کسراتو د پاتې کلونو لپاره د سړک د جوړولو د نه کسر شوو لگښتونو د وضع کولو مستحق دی. د سړک د لگښتونو د کسر پاتې کلونه د هغو کلونو د شمېر په منفي کولو سره چې پخواني مالک یا

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون ۷۵

مالکان یې ددې مادې پر بنسټ د استهلاک مستحق وو، له پنځلسو کلونو څخه محاسبه کېږي.

(۴) په هغه صورت کې چې د دې مادې (۳) فقره دهغه سړک پر جوړولو باندې چې د دې مادې په (۱) فقره کې تشرېح شوی دی تطبیق شي، هغه شخص چې خپل حقوق د کان د جواز، د کان د واک پانې یا د هایدرو کاربن د قرارداد مطابق پلوري، ددې مادې د حکم مطابق په هغه کال کې چې نوموړي حقوق پکې پلورل شوي یا دهغه په راوړوسه کلونو کې د سړک د جوړولو د لگښتونو د مجرایي مستحق ندی .

له تولید د مخه لگښتونه

دري اتیایمه ماده :

(۱) د دې قانون د اتلسمې مادې پر خلاف د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی یوازې له تولید څخه د مخه لگښتونه د برابرې فیصدۍ پر بنسټ په هر کال کې له تولید څخه د دمخه لگښتونو د رسېدو په موده کې په هغه صورت کې مجرایي اخستی شي چې :

۱- "له تولید څخه دمخه لگښتونه" له هغو لگښتونو څخه عبارت دي چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکي د کان په جواز، د کان په واک لیک یا د هایدرو کاربن په قرارداد پورې د اړوندو فعالیتونو په موده کې د سوداگریزو کاني موادو له تولید څخه دمخه متقبل شوی وي. لدې سره سره له تولید څخه د مخه لگښتونه، د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد د لرونکي د شتمنۍ د ترلاسه کولو لگښتونه، د کانونو یا د سړک د جوړولو لگښتونه په بر کې نه نیسي.

۲- د کانونو یا د هایدرو کاربن د استخراج په فعالیتونو کې « له تولید څخه د دمخه لگښتونو د بیا رسېدو موده » چې د کان د جواز،

۷۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکي په ذریعہ د کان په جواز یا د کان په واک لیک کې له تعریف شوو ساحو څخه په یوې کې د لاندې میعاد له لږې مو دې څخه عبارت وي :

- پنځلس کاله .

- په جواز یا واک لیک کې د پاتو کلونو شمېر .

۳- د هایدرو کاربن د یوه شرکت لپاره "له تولید څخه د دمخه لگښتونو د بیا رسېدو موده" په قرارداد کې د پاتو کلونو شمېر دی .

(۲) د کان د جواز ، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکي داسې ګڼل کېږي چې د کاني موادو او هایدرو کاربونونو سوداګریز فعالیتونه یې له لاندې مواردو څخه په یوه کې (له هغو څخه هر یو چې لومړی واقع شي) پیل کړي:

۱- په هغه کال کې چې د مالیې وزارت او د کانونو وزارت، پدې هکله چې ذکر شوو وزارتخانو د پورتنی ذکر شوي شخصیت د لیکلي یادښت په استناد ، منلې ده چې ذکر شوي شخصیت سوداګریز فعالیتونه پیل کړي ، لیکلی یادښت صادر کړي .

۲- په هغه صورت کې چې د کان د جواز ، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد یو لرونکي ، د کانونو د واک لیک لرونکي وي ، له هغه کال څخه چې د کاني موادو پلورنه ، له تولید څخه د دمخه لگښتونو په سلو کې له شپږو څخه زیات تشکیل کړي چې هغه په تېر کال کې متقبل شوی دي .

۳- په هغه صورت کې چې یو ذکر شوی شخصیت د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکي وي ، هغه کال چې پکې د هایدرو کاربونونو د پلورنې له درکه عواید تر هغې وړاندې د نوموړي شخصیت په واسطه د متقبل شوو له تولید څخه د دمخه لگښتونو د ټاکلي حد له فیصدي څخه د لگښتونو د ټاکلي حد فیصدي د (۱۰۰) پر عدد باندې د هایدرو کاربن د کلونو د تقسیم له لارې لاسته راځي .

۲۷ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

(۳) که چېرې د کان د جواز، د کان د واک لیک، د هایدرو کاربن د قراردادو لرونکی، د کان په جواز، د کان په واک لیک یا د هایدرو کاربن په قرارداد کې درج شوي خپل حقوق په بل شخصیت چې هغه هم د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی دی وپلوري، لومړنی شخصیت کولای شي خپل له تولید څخه ددمخه متقبله لگښتونه د جواز، واک لیک یا د قرارداد د حقوقو د ترلاسه کولو په لگښتونو کې چې د (۱) فقرې مطابق د مخه وضع شوي نه وي، ورزیات کړي.

د چاپیریالي او ټولنیزو مکلفیتونو د بودجې د تمویل لپاره یوه پولي صندوق ته دا عاڼې په منظور د کسراتو وضع کول
څلور اټیایمه ماده :

د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایدرو کاربن د قرارداد لرونکی هره اندازه پیسې چې ښایي د چاپیریالي او ټولنیز مکلفیت په اړه ورکړل شي. د ۱۳۸۴ کال د رسمی جريدې په (۸۵۹) گڼه کې خپور شوي د کاني موادو د قانون د دوه اټیایمي مادې مطابق، یا د هر هغه قانون د لازمي پلان پر بنسټ چې پر هایدرو کاربونونو باندې د تطبیق وړ وي، وضع کړي.

نوموړې پیسې هغه بنسټ ته ورکول کېږي چې له هغه شخص سره چې د دې مادې مطابق، د دغه ډول لگښتونو د وضع دعوي وکړي هېڅ ډول مستقیمه یا غیر مستقیمه رابطه ونه لري.

پورته ذکر شوی شخصیت، د د افغانستان بانک لخوا د یوه منظور شوي مالي بنسټ له لارې د ورکړو بانکي تضمین لیک د مالیې وزارت ته د کسر وړ مقدار په هکله او دا چې په امانت اېښودل شوی مقدار هغه ډول چې د دولت د کاني موادو په مقرراتو کې یا دهغه پلان پر بنسټ چې د هایدرو کاربن د هر قانون مطابق د برابرېدو وړ شوی دی، په مصرف نه رسوي، برابر وي.

۷۸ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د زیان لېږدېدل او د موافقه لیکونو دوام

پنځه اتیایمه ماده :

(۱) د دې قانون دوه څلوېښتمه ماده چې د عملیاتي خالص زیان پر تشخیص باندې یو محدودیت تطبیقوي د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډرو کاربن د قرارداد پر یوه لرونکي باندې نه تطبیقېږي، که چېرې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډرو کاربن د قرارداد یو لرونکی هغسې چې د دې قانون په اووه څلوېښتمه ماده کې تعریف شوي دي، د خالص عملیاتي زیان متقبل شي، په هغه صورت کې نوموړی زیان د راتلونکي کال لپاره د مجرایي وړ لگښتونو په توګه، ګڼل کېږي .

(۲) د دې مادې د (۳) فقرې مطابق، د مالیې وزارت پدې قانون کې درج شوي حکمونه په هغه وخت کې چې د کانونو د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډروکاربن د قرارداد لرونکی، د کان د جواز، د کانونو د واک لیک یا د هایډروکاربن په یوه قرارداد کې، دلاندې مودې لپاره ډیډخل اړخ وي، تطبیقوي:

۱- د پنځو کلونو مودې لپاره، په هغه صورت کې چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډروکاربن د قرارداد لرونکی، د کانونو د واک لیک لرونکی وي، ذکر شوي پنځه کلونه له هماغه کال څخه چې نوموړی شخصیت واک لیک اخلي، پیل کېږي .

۲- د اتو کلونو مودې لپاره، په هغه صورت کې چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډروکاربن د قرارداد لرونکی د کان د جواز لرونکی وي، ذکر شوي اته کلونه، له هماغه کال څخه پیل کېږي چې نوموړی شخصیت جواز لیک اخلي .

۳- د هایډروکاربن د قرارداد موده، په هغه صورت کې چې د کان د جواز، د کان د واک لیک یا د هایډروکاربن د قرارداد لرونکی، د هایډروکاربن په قرارداد کې یو ډیډخل اړخ وي .

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۷۹

(۳) د ماليې وزارت پدې قانون کې درج شوي حکمونه، يوازې د کان د جواز، د کان د واک ليک يا د هايډرو کاربن د قرارداد پر لرونکي باندې چې د دې مادې په (۲) فقره کې توضيح شوی دی، په هغه صورت کې تطبيقوي چې د کان د جواز، د کان د واک ليک يا د هايډرو کاربن د قرارداد لرونکي په ليکلي توگه موافقه کړې وي چې د ماليې وړ عوايد يې د هغو کلونو لپاره چې د دې قانون حکمونه د ماليې وزارت په ذريعه د دې مادې پر بنسټ د وروستيو بدلونونو له په پام کې نيولو پرته تطبيقېږي، پر عايداتو باندې د مالياتو په سلو کې د (۳۰) تر نورم لاندې راځي.

ديارلسم فصل

د ماليې ټاکل، د اظهارليکونو وړاندې کول، اعتراضونه او د مالياتو ورکول

د ماليه ورکونکي تشخيصيه نمبر

شپږ اتيابمه ماده:

(۱) انفرادي اشخاص، شرکتونه او هغه مؤسسې چې د دې قانون يا د گمرکونو د قانون د حکمونو مطابق، د مالياتو يا د گمرکي محصول په ورکولو مکلف دي او غير انتفاعي ټولنيز سازمانونه او هغه خيريه مؤسسې چې ماليات د خپلو اړوندو کارکوونکو له معاشونو يا مزدورۍ څخه وضع کوي او يا هغه اشخاص چې په بانکونو يا نورو مالي مؤسسو کې حساب لري يا يې پرانيزي، مکلف دي څو د ماليه ورکونکي تشخيصيه نمبر واخلي. هغه کارکوونکي چې عوايد يې د دې قانون د حکمونو مطابق، د مالياتو د وضع کولو تابع گرځي، هم د دې حکم تابع دي.

(۲) د ماليه ورکونکي د تشخيصيه نمبر د گټې اخستنې او وېشلو کړنلاره د ماليې وزارت لخوا ترتيبېږي.

۸۰ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

(۳) د مالیه ورکوونکي د تشخیصیه نمبر د نه لرونکو حقيقي یا حکمي اشخاصو د فعالیت د جوازلیک وېشل او نوي کول چې په اخستلو یې مکلف دي، د وزارتونو، ادارو او نورو دولتي مؤسسو لخوا جواز نه لري.

د مالیې ټاکل او تعدیلول

اووه اټیايمه ماده :

(۱) جواز لرونکي حکمي اشخاص او حقيقي اشخاص چې پدې قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق پر عایداتو باندې د مالیاتو تابع دي، مکلف دي د عوایدو، د مالیاتو د وضع کولو او نورو اړینو معلوماتو د رپوټ د وړاندې کولو لپاره مفصل مالیاتي بېلانس او اظهارلیک د دې قانون او پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې د حکمونو مطابق ډک او اړوندې مالیاتي څانګې ته وړاندې کړي.

(۲) هغه انفرادي مالیه ورکوونکي چې ددې قانون د حکمونو مطابق د کارفرما په واسطه د مالیاتو د وضع کولو تابع دي، د اظهارلیک په ترتیبولو مکلف ندي، خو دا چې مزدوري یا معاش له څوګونو کارفرمایانو څخه لاس ته راوړي یا د مزدورۍ پر سېره بل عاید هم ولري. د هغه معاش او مزدورۍ مالیه چې د دې قانون د حکمونو مطابق وضع شوې ده، د بېرته ورکړې وړنده .

(۳) که چېرې مؤدي خپل مالیاتي اظهارلیک د دې قانون د حکمونو مطابق تسلیم او د ذمت مالیه یې پکې درج وي، د غه اظهارلیک د ورکړې وړ مالیې او د هغه د مالیې د ټاکنې د یادښت په توګه ګڼل کېږي .

(۴) که چېرې د مالیې وزارت باوري شي چې په مالیاتي اظهارلیک کې برابر شوی معلومات د مؤدي د ذمت مالیه نه څرګندوي، د مالیې وزارت د هغه د ذمت مالیه ټاکي او د مالیې د مقدار په هکله د مالیې د ټاکنې تعدیل شوی یادښت هغه شخص

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۸۱

ته چې د ماليې د ورکړې مسئول دی ، صادر وي. په هغه صورت کې چې د ماليې وزارت باوري شي چې په ياددښت کې درج شوی رقم صحيح ندی، دغه ياددښت هم تعديل او د ماليې د ټاکنې د ياددښت په توگه گڼل کېږي.

(۵) که چېرې مؤدي خپل مالياتي اظهارليک، د دې قانون د حکمونو مطابق ترتيب او تسليم نکړي، د ماليې وزارت د هغه د ذمت مالیه ټاکي او ياددښت يې هغه شخص ته چې د ماليې په ورکړه مکلف دی صادر وي. که چېرې د ماليې وزارت باوري شي چې په نوموړي ياددښت کې درج شوی رقم صحيح ندی، دغه ياددښت هم تعديلېږي.

(۶) د ماليې وزارت د ماليې د ټاکنې ياددښت، د پنځو کلونو په موده کې پيل له هغې نېټې څخه چې مالياتي اظهارليک دک او ياددښت په هغه پورې ارتباط ومومي، صادر يا تعديلوي. د ماليې وزارت کولای شي د ماليې د ټاکنې ياددښت هر کله چې شخص د خپل مالياتي اظهارليک په تسليمولو بريالی نشي يا غلط مالياتي اظهارليک (له ماليې څخه د تېښتې په نيت) تسليم کړي صادر يا تعديلوي .

(۷) که چېرې د ماليې وزارت باوري شي چې د شخص د ذمت د ماليې تحصيل پدې دليل چې هغه له افغانستان څخه د تللو، د شرکت کارته دپای ورکولو يا د ملکيت د لېږدولو په حال کې دی يا په نورو دليلونو په خطر کې وي، د ماليې وزارت د ماليې د ټاکنې ياددښت د روان کال يا د دمخه مالي کلونو د هرې زماني مقطع لپاره صادروي شي.

د مالياتي اظهارليک د وړاندې کولو او د ماليې دورکړې وخت اته اتيايمه ماده :

(۱) هغه شخص چې د مالياتي اظهارليک او بېلانس (د انتفاعي معاملو د خدمتونو د وړاندې کولو د ماليې د فورمې په استثنې) په

۸۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

بشپړولو مکلف وي، باید خپل مالیاتي اظهارلیک دراوروسته کال د غیرگولي (دربیمې میاشتي) تر پایه پورې د مالیې اړوند دفتر ته تسلیم کړي.

(۲) د مالیاتو د ټاکنې په یادښت کې درج شوې مالیه په هغه کې په ټاکلې موده کې د ورکړې وړ ده .

(۳) هغه مېشت یا غیر مېشت اشخاص چې هېواد د خپل ذمت د مالیاتو د ورکړې له ټاکلې نېټې څخه د مخه پرېږدي، مکلف دي له تللو دوه اوونۍ دمخه اړوند اظهارلیک تسلیم او د خپل ذمت مالیات ورکړي .

(۴) هغه اشخاص چې د دې قانون د حکمونو مطابق د اظهارلیک په وړاندې کولو مکلف دي او د دې قانون مطابق د ورکړو د نورو مقرراتو تابع ندي، باید د مالیاتي اظهارلیک د وړاندې کولو په ترڅ کې اړوند مالیات ورکړي .

(۵) هغه اشخاص چې د انتفاعي معاملو د مالیاتو د فورمې په ډکولو مکلف دي، مالیاتي اظهارلیک په هرو دریو میاشتو کې ډک او د خپلو ورکړې وړ مالیو د تحویلي له سندونو سره یوځای دي، د راوړوسته میاشتي تر پنځلسمې نېټې پورې، د کال له هرې ربعې وروسته تسلیم کړي .

(۶) هغه اشخاص چې د اقتصادي کار او فعالیت په ثابتو ځایونو کې د خدمتونو په وړاندې کولو باندې بوخت وي، مکلف دي، د خپل ذمت مالیه په هرو دریو میاشتو کې د راوړوسته میاشتي تر پنځلسمې پورې ورکړي، خو دا چې پدې قانون کې بل ډول اټکل شوي وي.

(۷) هغه اشخاص چې د منقول او غیر منقول ملکیت لرونکي دي، مکلف دي د خپل ذمت مالیه د ملکیت د لېږدولو د ثبت په وخت کې ورکړي .

پر عايداتو باندې د مالیاتو قانون ۸۳

(۸) له دولتي ادارو سره د عقد شوو قراردادونو مالیه، د دې قانون په دري اویایمه ماده کې د درج شوی حکم مطابق د ورکړو د اجراء په وخت کې، د اړوندې دولتي ادارې لخوا وضع کېږي .
(۹) د نمایشگاوو، تیاترونو، سینماگانو، کنسرتونو، نندارتونونو، ورزش ځایونو او هغوته ورته، پر عايداتو باندې مالیات د راوړسته میاشتنې تر پنځلسمې نېټې پورې د ورکړې وړ دي. په هغه صورت کې چې د ذکر شوو نمایشگاوو فعالیت دوامدار نه وي، د هغو مالیه دې د نمایش په پای کې واخستل شي.

اعتراضونه او عریضې ننه اتیایمه ماده :

(۱) هغه مالیه ورکوونکي چې مالیاتي اظهارلیک د دې قانون د حکمونو مطابق وړاندې یا د مالیې د ټاکنې یاددښت تسلیم شوی وي او وروسته باوري شي چې مالیاتي اظهارلیک یا د مالیې د ټاکنې یاددښت به ناسم وي، پدې صورت کې کولای شي د مالیې د یاددښت تعدیل یوازې د مالیاتي اظهارلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه د پنځو کلونو په موده کې وغواړي.

(۲) د مالیې وزارت د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی یاددښت، د غوښتنلیک له وړاندې کولو وروسته د (۶۰) ورځو مودې په ترڅ کې تعدیل یا تأیید او مالیه ورکوونکي ته یې ابلاغوي. که چېرې د مالیې وزارت ددې مودې په ترڅ کې اجراءات ونکړي، داسې گڼل کېږي چې د مالیې د ټاکنې د مخنی یاددښت تأیید شوی دی. پدې صورت کې مؤدی کولای شي د نوموړې مودې له ابلاغ یا تېرېدو وروسته د (۳۰) ورځو په ترڅ کې خپل اعتراض د مالیې وزارت ته وړاندې کړي. اعتراض د څېړنې د هیئت لخوا زیات نه زیات د (۶۰) ورځو په موده کې تر غور لاندې نیول کېږي، لازم تصمیم نیسي.

۸۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

که چېرې د څېړنې هیئت، پدې موده کې تصمیم و نه نیسي یا مالیه ورکوونکي د څېړنې د هیئت پرنیول شوي تصمیم قناعت ونکړي، کولای شي د هیئت د تصمیم د ابلاغ له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې محکمې ته مراجعه وکړي. د محکمې حکم پدې هکله قطعي او د تطبیق وړ دی.

بېرته ورکړه

نوي یوه ماده :

که چېرې د مالیې وزارت د مالیاتي اظهارلیک د څېړنې، د مؤدي د ادعا یا د محکمې د فیصلې له امله و پوهېږي چې ورکړل شوې مالیه له ټاکلې اندازې څخه زیاته ده، ورکړل شوې مالیه لومړی د مؤدي د نورو مالیاتو د رفع کولو یا د هغه د ورکړې وړ گمرکي محصولاتو یایې په خپله موافقه د نورو تأدیه کوونکو په حساب محاسبه کېږي او د هغې له اجراء وروسته اضافي مقدار بیا، پر عایداتو باندې د مالیاتو د تعلیماتنامې له په پام کې نیولو سره مؤدي ته مستردېږي.

د معلوماتو ترلاسه کول

یو نوي یوه ماده :

(۱) ددې قانون د حکمونو د ښه تطبیق په منظور، د مالیې وزارت واک لري، څو د مالیه ورکوونکي سندونه وڅېړي او ددې منظور لپاره کولی شي د مالي او سوداگریز چارو په اړه هر ډول معلومات له مالیه ورکوونکي یا نورو اشخاصو څخه وغواړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي معلومات او د اظهارلیک په اړه ترلاسه شوي معلومات محرم دي او د مالیې وزارت د اړوندو موظفینو لخوا نه افشاء کېږي، خو د قانون په حکم.

(۳) د مالیه ورکوونکي د سندونو د څېړنې ډول پر عایداتو باندې د مالیاتو د قانون په تعلیماتنامه کې مشخصېږي.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۸۵

(۴) هغه شخص چې له موجهو دلايلو پرته د شلو ورځو مودې په ترڅ کې سندونه د ماليې وزارت د مؤظفينو په واک کې ورنکړي يا د معلوماتو له ورکولو څخه ډډه وکړي، د غوښتنې له نېټې څخه د هرې ورځې په وړاندې په لاندې توگه د اضافي ماليې په ورکړه مکلف دی:

۱- حقيقي شخص سل افغانۍ.

۲- حکمي شخص دوه سوه افغانۍ.

د رخصتۍ ورځې لدې حکم څخه مستثني دي.

څوارلسم فصل

تطبيقي حکونه

له ثالث شخص څخه د نه ورکړل شوو مالياتو تحصيل

دوه نوي يمه ماده :

د ماليې وزارت کولای شي د مؤدي له موافقې پرته، د ليکلي يادښت پر بنسټ دورکړې وړ ماليات له لاندې اشخاصو څخه هم ترلاسه کړي:

۱- هغه شخص چې له مؤدي څخه پور وړی وي .

۲- هغه شخص چې د مؤدي پيسې ساتي.

۳- هغه شخص چې پيسې د بل شخص په نمايندگۍ، مؤدي ته د ورکړې په منظور ساتي.

۴- هغه شخص چې مؤدي ته د پيسو د ورکړې لپاره د بل شخص واک لري.

۵- هغه حقيقي او حکمي شخص چې مؤدي ته د معاشونو، مزدوريو او هغوته د ورته په ورکړې مکلف وي.

۸۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

د آمرانو، ونډه لرونکو او نورو اشخاصو مکلفیت

دري نوي یمه ماده :

هغه شرکت چې پر ورکړې وړ عایداتو باندې مالیات د دې قانون د حکمونو مطابق ور نکړي، د مالیې وزارت کولای شي د هغه د ذمت مالیې له لاندې اشخاصو څخه تحصیل کړي:

۱- هغه واکمن مسئولین چې د شرکت د مالیاتي مکلفیت په رفع کولو کې یې بې توجهي کړېده .

۲- هغه ونډه لرونکی چې لږترلږه په سلو کې لس د شرکت په مالکیت کې ونډه ولري، د ونډې د هغې گټې په اندازه چې هغه نې له شرکت څخه لاسته راوړي .

۳- هغه شخص چې د شرکت د شتمنۍ یوه یا له یوې څخه زیاته برخه یې د بازار له بېي څخه په ټیټ نرخ د نه ورکړل شوو مالیاتو د ورکړې له نېټې څخه درې کاله دمخه، د معاملې د اجراء په وخت کې لاس ته راوړې وي .

ممنوع الخروج شخص

څلورنوي یمه ماده :

هغه شخص چې مالیاتي او تأدیاتي حسابونه یې له شلو زرو افغانیو څخه زیات وي او هغه یې له اړوندو مراجعو سره تصفیه کړي نه وي، له هېواد څخه وتلی نشي. د مالیې وزارت واکمن مقامونه کولای شي د هغه د نه وتلو په هکله اړوندو امنیتي مراجعو ته لیکلی یادښت ولېږي .

بندول

پنځه نوي یمه ماده :

که چېرې مؤدي، مالیاتي اظهارلیک او مالیات د دې قانون د حکمونو مطابق په ټاکلي وخت وړاندې نکړي، ورنکړي یا بې وضع

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۸۷

نکړي، د ماليې وزارت کولای شي مؤدي ته د ليکلي يادښت په ذريعه، پدې اړه چې د فعاليت يوه برخه يا ټول يې د يادښت له نېټې څخه (۷) ورځې وروسته بندوي، خبر ورکړي. دغه حکم د ماليې وزارت د واکمنو مقامونو له لاسليک وروسته د مالياتي او تأدياتي حسابونو تر بشپړې تصفيې پورې نافذ دی او امنيتي مراجع مکلف دي، د دې حکم په تطبيق کې همکاري وکړي.

شتمنۍ ته د مؤدي د لاس رسۍ محدوديت

شپږ نوي يمه ماده:

(۱) که چېرې مؤدي مالياتي اظهارليک او ماليات د دې قانون د حکمونو مطابق په ټاکلي وخت وړاندې نکړي، ورنکړي يا يې وضع نکړي د ماليې وزارت کولای شي واکمنې محکمې ته مراجعه وکړي او د مالياتي او تأدياتي حسابونو تر تصفيې پورې په مؤدي پورې د اړوندو منقولو او غير منقولو شتمنيو د لاس رسۍ محدوديت (بلاک) وغواړي.

(۲) که چېرې مؤدي د (۳۰) ورځو په موده کې خپل مالياتي او تأدياتي وجايب اداء نکړي، د ماليې وزارت کولای شي واکمنې محکمې ته مراجعه وکړي او پلورل يې وغواړي، که چېرې مؤدي د محکمې د حکم له صادرېدو د مخه، د دې مادې په (۱) فقره کې ددرج شويو مکلفيتونو سرته رسولو ته حاضر شي، له عدلي تعقيب څخه ئې صرف نظر کېږي.

(۳) واکمنه محکمه کولای شي، د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې د مزايدي او داوطلبۍ له لارې ذکر شوو شتمنيو په پلورلو حکم صادر کړي.

(۴) د ماليې وزارت د پلورنې له ماحصل څخه، د مؤدي مالياتي او تأدياتي وجايب اخلي او پاتې يې هغه ته مستردوي.

پنځلسم فصل د مالیې له پټولو څخه مخنیوی

د مرتبطو اشخاصو تر منځ معاملي اووه نوي یمه ماده:

که چېرې یوه معامله د حکمي اشخاصو لخوا له مرتبطو اشخاصو (خپلوانو او د معاملي شریکانو) او همدارنګه عین معامله له غیر مرتبطو اشخاصو سره د بیو په توپیر سره صورت ومومي، د مالیې په سنجولو کې هغه رقم په پام کې نیول کېږي چې د مالیې ډېرلو رقم ترلاسه کړي.

د مالیې پټول

اته نوي یمه ماده:

(۱) که چېرې مالیه ورکوونکی په داسې یوه معامله کې ور داخل شي چې عمداً د هغه د مالیاتي او تأدیناتي مکلفیتونو د کمېدو باعث وګرځي، د مالیې وزارت معامله ردوي او ترڅېړنې لاندې یې نیسي.

(۲) هغه اشخاص چې د خپلې مالیې دورکړې وړعوايد پټ کړي، په لاندې توګه د اصلي او اضافي مالیې په ورکړې مکلف کېږي:

- لومړی ځل، پټه کړی شوې د ورکړې وړ اصلي مالیه د اضافي مالیې له دوه چنده جریمې سره.

- دوه یم ځل، د پټې کړی شوې وړ اصلي مالیې برسېره، اضافي مالیه له دوه چنده جریمې سره. په دې صورت کې د پټوونکي اقتصادي فعالیت د محکمې د حکم پر بنسټ درول کېږي.

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۸۹

شپاړسم فصل اضافي ماليه او مالياتي جريمې

سرغړونې او مجازات

نهه نوي يمه ماده :

(۱) که چېرې مؤدي په دې قانون کې درج شوي مالياتي مکلفيتونه په پام کې ونه نيسي، د خپل ذمت د مالياتو پر ورکړې برسېره د اضافي ماليې په ورکړه مکلف او د دې فصل د حکمونو د مجازاتو مستوجب هم دی. اضافي ماليه پدې قانون کې د نورو درج شوو مالياتو په څېر سنجش او تحصيل کېږي .

(۲) پر عايداتو باندې اضافي ماليه، په لاندې مواردو کې ورکړې وړ ده:

- ۱- د دې قانون په حکمونو کې په درج شوي ټاکلي وخت کې د ماليې د نه ورکړې په صورت کې .
- ۲- د سوداگريزو معاملو د سندونو او دفترونو د نه خوندي کولو، نه ساتنې او نه وړاندې کولو په صورت کې .
- ۳- د مالياتي بېلانس او اظهارليک د نه وړاندې کولو په صورت کې .
- ۴- د ماليې د نه وضع کولو په صورت کې .
- ۵- د ماليې د نه ورکولو په صورت کې .
- ۶- د ماليه ورکونکي د تشخيصيه نمبر د نه اخستلو په صورت کې .

٩٠ پر عايداتو باندې د مالياتو قانون

په ټاکلي وخت د ماليې د نه ورکولو په صورت کې اضافي ماليه
سلمه ماده :

هغه اشخاص چې د خپل ذمت ماليه په ټاکلي وخت ورکړي ، د ورځې په سلو کې د (% ١٠ / ٠) فیصد اضافي ماليې په ورکولو مکلف دي .

د سندونو د نه ساتنې په صورت کې پر عايداتو باندې اضافي ماليه
يو سلو يوه يمه ماده :

(١) هغه مؤدي چې له دليلونو پرته د اړوندو معاملو سندونه او دفترونه ، د دې قانون د حکمونو مطابق په سمه توګه برابر ، خوندي او ونه ساتي يا يې د ماليې وزارت د مؤظفينو په لاس رسۍ کې ورکړي حقيقي شخص د پنځو زرو افغانیو د اضافي ماليې په ورکړه او حکمي شخص د شلو زرو افغانیو اضافي ماليې په ورکړه مکلف دی .

(٢) هغه شخص چې له ماليې څخه د تېښتې په نيت ، د اړوندو معاملو سندونه او دفترونه برابر ، خوندي او ونه ساتي ، د دې مادې په (١) فقره کې د درج شوې اضافي ماليې پر ورکړې بر سېره څارنوالۍ ته معرفي کېږي .

د مالياتي اظهارليک دنه وړاندې کولو په صورت کې اضافي ماليه
يو سلو دوه يمه ماده :

(١) هغه حقيقي شخص چې له مؤجھو دليلونو پرته اړوند مالياتي اظهارليک ، د دې قانون د حکمونو مطابق د ټاکلې مودې په ترڅ کې وړاندې نکړي ، د هرې ورځې ځنډ په وړاندې د سلو افغانیو اضافي ماليې په ورکړه او حکمي شخص د هرې ورځې ځنډ په وړاندې د پنځه سوو افغانیو اضافي ماليې په ورکولو مکلف دی . د رخصتۍ ورځې لدې امر څخه مستثني دي .

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۹۱

(۲) هغه شخص چې له ماليې څخه د تېښتې په نيت اړوند مالياتي اظهار ليک، د دې قانون د حکمونو مطابق، د ټاکلې مودې په ترڅ کې وړاندې نکړي، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې اضافي ماليې پر ورکړې بر سېره څارنوالۍ ته ورپېژندل کېږي.

د ماليې د نه وضع کولو په صورت کې اضافي ماليه يو سلو درې يمه ماده :

(۱) هغه اشخاص چې له موجهو دليلونو پرته د معاش، مزدورۍ، د ټکټانې د عوايدو، دسهم د گټې، کرایې، کمېشن، حق الامتياز او ورته عوايدو ماليه د دې قانون د حکمونو مطابق وضع نکړي، په سلو کې د لس اضافي ماليې په ورکړه مکلف دي .

(۲) هغه اشخاص چې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې ماليې له ورکړې څخه د تېښتې په نيت، ماليات وضع نکړي، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج اضافي ماليې په ورکړه بر سېره څارنوالۍ ته ورپېژندل کېږي.

د ماليې د نه ورکړې په صورت کې اضافي ماليه يو سلو څلورمه ماده :

(۱) هغه اشخاص چې له موجهه دليل پرته وضع شوې ماليه د دې قانون د حکمونو مطابق ورنکړي، ددې قانون په سلمه ماده کې ددرج شوې ماليې پر ورکړه بر سېره په سلو کې د لسو اضافي ماليې په ورکړه مکلف دي .

(۲) هغه اشخاص چې له ماليې څخه د تېښتې په نيت، وضع شوې ماليه، د دې قانون د حکمونو مطابق ورنکړي، د دې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوې اضافي ماليې پر ورکړه بر سېره څارنوالۍ ته ورپېژندل کېږي.

۹۲ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

**د مالیه ورکونکي د تشخیصیه نمبر په اړه اضافي مالیه
یو سلو پنځمه ماده :**

هغه حقیقي شخص چې د دې قانون د یونوي یمې مادې د حکم مطابق د مالیه ورکونکي د تشخیصیه نمبر په لرلو مکلف دی، له مؤجه دلیل پرته هغه وانخلي، د پنځو زرو افغانیو اضافي مالیې په ورکړه او حکمي شخص د شلو زرو افغانیو اضافي مالیې په ورکړه مکلف دی.

**د مالیاتي مؤظفینو سرغړوني
یو سلو شپږمه ماده :**

(۱) که چېرې مالیاتي مؤظفین د مستقیمې یا غیر مستقیمې گټې د ترلاسه کولو په نیت پدې قانون کې درج شوي معلومات افشاء کړي یا نور هغه اشخاص چې د معلوماتو په افشاء کولو کې له هغه سره مرسته وکړي، څارنوالۍ ته ورپېژندل کېږي.

(۲) که چېرې مالیاتي مؤظفین د اړوندو واکمنو مقامونو له رسمي اجازې پرته د مستقیمې یا غیر مستقیمې مالي گټې یا نورې گټې د ترلاسه کولو په نیت له خپل موقف څخه ناوړه گټه واخلي، څارنوالۍ ته ورپېژندل کېږي.

**د اضافي مالیاتو د تحصیل واک
یو سلو اوومه ماده :**

د دې فصل په حکمونو کې درج شوې اضافي مالیات د مالیې وزارت د مالیاتي څانگو په واسطه تحصیل کېږي .

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۹۳

اوو لسم فصل وروستني حکمونه

د کړنلارې د وضع کولو او د فورمو برابرول يو سلو اتمه ماده :

(۱) د ماليې وزارت د مالياتو د تشخيص، تثبيت او اخستلو په منظور هغه فورمې چې د قانون د حکمونو مطابق اړينې گڼل کېږي برابر وي .

(۲) د ماليې وزارت د دې قانون د حکمونو د ښه تطبيق په منظور پر عايداتو باندې د مالياتو تعليماتنامه، جلا کړنلاره او لايحې (عمومي او انفرادي) وضع کوي.

د جواز نه صادرول يو سلو نهمه ماده :

(۱) که چېرې حقيقي يا حکمي اشخاص، دخپلې غاړې دورکړې وړ ماليه، ددې قانون د حکمونو مطابق، دهغې په ټاکلي وخت ورنکړي، د ماليې وزارت کولی شي، دهغو د سوداگريز جواز د نه نوي کولو په هکله، هغو ادارو او مؤسسو ته چې د جواز د صادرولو واک لري، خبر ورکړي.

داشخاصو جواز هغه وخت د اجراء وړ دی چې د ماليې له وزارت څخه د خپل مالياتي نه مسئوليت سند اړوندې ادارې ته وړاندې کړي. سربېره د جواز د صادرولو ادارې نشي کولی له انفرادي اشخاصو، د سهامې او محدودالمسئوليت شرکتونو رئيس چې دخپل يا خپلو شرکتونو مالياتي مکلفيتونه يې ندي اداء کړي، د عين شخص يا نوموړو شرکتونو په نوم بل جواز صادر کړي.

۹۴ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

(۲) د جواز صادر وونکې ادارې مکلفې دي خو د حقيقي او حکمي اشخاصو لست او مشخصات چې د هغو جواز د اعتبار وړ دي، د انټرنټ له لارې د دولتي ادارو په واک کې ورکړي.

- ټولې دولتي ادارې او مؤسسې مکلفې دي د قرارداد د عقد په وخت کې د جواز د اعتبار له صحت او نېټې څخه ډاډ ترلاسه او وروسته قرارداد عقد کړي.

(۳) د دولتي مقاماتو د معاشونو د قانون په دوه یمه ماده کې درج شوي ذوات، له غوروي او انتصاب دمخه مکلف دي، خو د نه باقیدارۍ فورمونه د ماليې وزارت له لارې بشپړ کړي.

له معافیت څخه د گټې اخستنې شرایط

يو سلو لسمه ماده :

(۱) هغه منظور شوي تشبثات چې د ۱۳۸۱/۶/۲۰ نېټې په (۸۰۳) گڼه رسمي جریده کې خپور شوي د کورنۍ او بهرنۍ خصوصي پانگې اچونې د قانون او اړوندو قوانینو په حکمونو کې درج شوي مکلفیتونه سرته نه وي رسولې، د ۱۳۸۳ کال د چنگاښ له لومړۍ نېټې څخه وروسته د نوموړي قانون په حکمونو کې له درج شوي معافیت څخه د گټې اخستنې مستحق ندي .

(۲) هغه منظور شوي تشبثات چې د دې مادې په (۱) فقره کې درج د کورنۍ او بهرنۍ خصوصي پانگې اچونې د قانون د حکمونو مطابق چې له ۱۳۸۲/۹/۱ نېټې څخه د مخه یې عملاً په فعالیت پیل کړی وي ، په هغه صورت کې کولای شي د هغه په حکمونو کې له درج شوو امتیازونو څخه گټه واخلي چې پدې قانون او اړوندو قوانینو کې درج شوي حکمونه یې په پام کې نیولي وي او په پام کې نیولو ته یې دوام ورکړي.

(۳) هغه منظور شوي تشبثات چې د دې مادې په (۱) فقره کې د کورنۍ او بهرنۍ خصوصي پانگې اچونې په قانون کې له درج شویو

پر عايداتو باندې د مالياتو قانون ۹۵

مالياتي معافيتونو څخه يې گټه اخستې ده يا د دې مادې په (۱) فقره کې د درج حکم له په پام کې نيولو سره يا د هغوی د مالياتي معافيت د نېټې د تېرېدو په نسبت د هغو مالياتي معافيت پای ته رسېږي، په هغه صورت کې چې ذکر شوي تشبثات تر ۱۳۸۳/۴/۱ نېټې پورې ثبت او راجستر شوي وي، د هغو د پاتې نه استهلاك شوي شتمنۍ ارزښت په هماغې نېټه د ثابتې شتمنۍ د ارزښت په توگه گڼل کېږي.

د قانون ارجحيت

يو سلو يوولسمه ماده :

(۱) د دې قانون له حکمونو سره د قراردادونو، موافقه ليکونو او نورو تقينې سندونو د حکمونو د مغايرت په صورت کې، پر عايداتو باندې د مالياتو قانون مرجح گڼل کېږي.

(۲) د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او بهرنيو دولتونو يا نړيوالو مؤسسو ترمنځ عقد شوي قراردادونه او موافقه ليکونه، ددې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم څخه مستثنې دي.

مکلفيتونه او باقيداری

يو سلو دوولسمه ماده:

(۱) له (۱۳۸۱) څخه دمخه کلونو ټولو حقيقي او حکمي اشخاصو باقيداري او نور مالياتي مکلفيتونه معاف دي.

(۲) د حقيقي او حکمي اشخاصو مالياتي جرمونه او له ۱۳۸۱ څخه تر ۱۳۸۵ کال پورې د (۱۳۸۵) کال د بيلانس او اظهارليک په شمول، د مالياتي بيلانس ځنډول، په هغه صورت کې معاف گڼل کېږي چې اصلي باقيداري، په رسمي جريده کې ددې قانون د خپرېدو له نېټې څخه زيات نه زيات د دريو مياشتو په موده کې ورکړي.

۹۶ پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون

(۳) هغه باقیدار اشخاص چې خپل مالیاتي حسابونه یې، ددې قانون له انفاذ دمخه تصفیه کړي وي، ددې مادې د (۱ او ۲) فقرې د حکم له امتیاز څخه مستثنی دي.

د انفاذ نېټه

یوسلو دیارلسمه ماده:

(۱) دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ اوپه رسمي جریده کې دې خپور شي.

(۲) دڅلورمې مادې د (۳) فقرې، (۵۹، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۷۲، ۷۴، ۷۵) مادې او ددې قانون داته اتیایمې مادې د (۵ او ۶) فقرې حکمونه د (۱۳۸۸) کال له پیل څخه دتطبیق وړ دی.

(۳) ددې قانون په نافذېدو سره لاندې قوانین د ۱۳۸۸ کال له پیل څخه ملغي گڼل کېږي.

۱- ۱۳۸۴ کال په (۸۶۷) گڼه رسمي جریده کې خپور شوی پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون او نور تعدیلونه، ضمیمې او مغایر حکمونه.

۲- د ۱۳۵۹/۲/۳۱ نېټې په (۴۵۳) گڼه رسمي جریده کې خپور شوی د استهلاکي موادو د مالیې قانون، د نوموړي قانون د ۱۳۶۱/۷/۱۵ نېټې په (۵۱۷) گڼه رسمي جریده کې خپرې شوې ضمیمې د لسمې او یوولسمې مادې د تعدیل په اړه د هغه له (۱) گڼې ضمیمې سره.

۳- د ۱۳۶۱/۵/۳۱ نېټې په (۵۱۴) گڼه رسمي جریده کې خپور شوی دصکوکو د اخستلو قانون.

قانون مالیات بر عایدات

جریده رسمی شماره (۹۷۶)

مؤرخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۸ هـ.ش

قانون مالیات بر عایدات ۹۹

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان درمورد توشیح قانون مالیات بر
عایدات

شماره: (۱۷۱)

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۲/۲۷

ماده اول :

به تأسی از حکم فقره (۱۶) ماده شصت و چهارم قانون اساسی افغانستان قانون
مالیات بر عایدات را که طی فیصله شماره (۱۱۷) مؤرخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ هیئت
مختلط مجلسین شورای ملی به داخل (۱۷) فصل و (۱۱۳) ماده به تصویب
رسیده، توشیح می دارم.

ماده دوم :

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با قانون و مصوبه در جریده رسمی نشر
گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۰

شورای ملی افغانستان
مصوبه ولسی جرگه
قانون مالیات بر عایدات

شماره: (۱۱۷)

تاریخ: ۱۳۸۷ / ۱۲ / ۱۱

مطابق حکم ماده صدم قانون اساسی، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی مرکب از آن (شش شش عضو از هر جرگه) قانون مالیات بر عایدات را توأم با یک سلسله تعدیلات به داخل (۱۷) فصل و (۱۱۳) ماده به تاریخ (۱۱) ماه حوت سال ۱۳۸۷ تصویب نمود.

رئیس هیئت مختلط
محمد اکبر وحدت

معاون هیئت مختلط
صدیق احمد عثمانی

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۱

قانون مالیات بر عایدات

فصل اول

احکام عمومی

مبنی^۱

مادهٔ اول:

- (۱) این قانون به تأسی از حکم مادهٔ چهل و دوم قانون اساسی افغانستان به منظور تعیین مالیه و طرز تادیهٔ آن وضع گردیده است.
- (۲) مالیه، تادیهٔ الزامی است که به منظور تقویهٔ بنیهٔ مالی دولت و رفاه عامه بدون انجام خدمت متقابل یا ارایهٔ جنس از اشخاص حقیقی و حکمی طبق احکام این قانون اخذ می‌گردد.
- (۳) هر نوع مالیه که توسط ادارات دولتی و یا غیر دولتی مطابق احکام این قانون وضع یا تحصیل می‌گردد، به حساب معینهٔ دولت، (وزارت مالیه) تحویل بانک گردد.

اخذ مالیه

مادهٔ دوم :

- (۱) از کلیه عواید اشخاص حقیقی و حکمی در داخل و خارج کشور که از منابع افغانی به دست می‌آید و عوایدی که مقیم افغانستان از منابع غیر افغانی و از خارج حاصل می‌نماید، طبق احکام این قانون، مالیه اخذ می‌گردد.
- (۲) اشخاص حقیقی و حکمی واجد شرایط ذیل مقیم افغانستان پنداشته می‌شوند:
- ۱- در صورتی که اقامتگاه اصلی شخص در طول سال مالی در داخل کشور باشد.
 - ۲- در صورتی که شخص در طول سال مالی، مجموعاً مدت (۱۸۳) روز را به‌داخل افغانستان سپری نموده باشد.

۱۰۲ قانون مالیات بر عایدات

۳- کارکنانی که در طول سال مالی به منظور انجام خدمات دولتی به خارج از کشور توظیف گردیده باشند.

۴- اداراتی که تأسیس آن در طول سال مالی صورت گرفته یا اداره مرکزی آن به داخل افغانستان باشد.

- منابع افغانی: عوایدی که توسط اشخاص مقیم افغانستان از منابع کشور در داخل و از دارائی‌های ادارات دولتی در خارج حاصل می‌گردد، می‌باشد.

- منابع غیر افغانی: عوایدی که توسط اشخاص مقیم افغانستان از منابع سایر کشورها در داخل افغانستان حاصل می‌گردد.

- منابع داخلی: عوایدی که توسط اشخاص از منابع داخلی کشور اعم از منابع افغانی و غیر افغانی حاصل می‌گردد.

سال مالی

ماده سوم:

(۱) سال مالی به منظور این قانون عبارت از سال هجری شمسی بوده که از اول حمل آغاز و در روز اخیر برج حوت همان سال خاتمه می‌یابد.

(۲) هرگاه شخص حکمی استفاده از سال مالی غیر از سال مالی مندرج فقره (۱) این ماده را مطالبه نماید، مکلف است، طور تحریری دلایل تغییر سال مالی خویش را به دوازده ماه دیگر به وزارت مالیه ارائه نماید. وزارت مالیه درخواست متذکره را صرف در صورت مؤجه بودن آن منظور می‌نماید.

(۳) سال مالی مندرج فقره (۲) این ماده از تاریخی قابل تطبیق می‌باشد که از طرف وزارت مالیه کتباً مشخص می‌گردد.

(۴) وزارت مالیه صلاحیت دارد تجویز مندرج فقره (۳) این ماده را حسب الزوم لغو نماید.

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۳

سنجش مالیه

ماده چهارم:

- (۱) مالیات بر عایدات اشخاص حکمی، بیست فیصد عواید قابل مالیه آن در سال مالی می باشد.
- (۲) مالیات بر عایدات عواید اسعاری به پول افغانی سنجش و تسعیر می گردد.
- نرخ تسعیر، اوسط نرخ آزاد د افغانستان بانک به اساس خرید در اخیر هر ماه می باشد.
- (۳) مالیات بر عایدات اشخاص حقیقی مطابق جدول ذیل سنجش می گردد:

عواید قابل مالیه	مقدار مالیه
از صفر الی مبلغ پنج هزار افغانی	صفر (معاف)
از مبلغ پنج هزار و یک الی دوازده هزار و پنجد افغانی	دو فیصد
از مبلغ دوازده هزار و پنجد و یک الی یکصد هزار افغانی	بر علاوه مبلغ ثابت (۱۵۰) افغانی، (۱۰) فیصد
از مبلغ یکصد هزار و یک افغانی به بالا	بر علاوه مبلغ ثابت (۸۹۰۰) (۲۰) فیصد

۱۰۴ قانون مالیات بر عایدات

مالیات اشخاص مقیم

ماده پنجم:

(۱) مالیات بر عایدات اشخاص حقیقی مقیم افغانستان قرار ذیل محاسبه می گردد:

۱- به اساس عواید قابل مالیه به شمول عوایدی که از منابع خارجی حصول می نمایند.

۲- به اساس مالیات بر عایدات از مفاد حاصل شده که به کشور دیگر تأدیه می گردد. در اینصورت مالیه آن بخش از عواید مالیه دهنده قابل مجرائی می باشد که به عواید خارجی مالیه دهنده مربوط باشد.

۳- در صورتی که اشخاص حقیقی مقیم افغانستان از چندین کشور خارجی عواید داشته باشند، با نظر داشت تعلیماتنامه قانون مالیات بر عایدات، مجرائی مالیه متناسب به عوایدی که از کشورهای جداگانه حاصل می نمایند، صورت می گیرد.

(۲) اشخاص حکمی مقیم افغانستان به اساس عواید قابل مالیه که از منابع داخلی و خارجی حاصل می نمایند، با نظر داشت احکام مندرج فقره (۱) این ماده تابع پرداخت مالیات بر عایدات می گردند.

معافیت مالیات اشخاص غیر مقیم

ماده ششم:

اشخاص غیر مقیم در صورتی از معافیت پرداخت مالیات بر عایدات مندرج فقره (۳) ماده چهارم این قانون مستفید می گردند که این معافیت ها از طرف دولت متبوع آنها به صورت بالمثل برای اشخاص افغانی غیر مقیم آن کشور پیشبینی گردیده باشد.

پرداخت مالیات و کسرات مجاز

ماده هفتم:

(۱) اشخاص حقیقی و حکمی غیر مقیم که مصروف فعالیت های اقتصادی و تجارتي نباشند، تابع پرداخت مالیات بر عایدات به اساس عواید حاصله از منابع

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۵

داخلی افغانستان از مدرک تکتانه، مفاد سهم، کرایه، حق الامتیاز و انواع عواید دیگر مطابق احکام این قانون می‌باشند.

(۲) کسرات مجاز مندرج این قانون از عواید غیر تکتانه، مفادسهم، کرایه و حق الامتیاز اشخاص حکمی غیرمقیم در صورتی قابل تطبیق دانسته می‌شود که اظهار نامه حقیقی و صحیح محتوی معلومات مندرج این قانون و تعلیماتنامه مالیات بر عایدات را به شعبات مربوط ارائه نمایند.

مالیات فعالیت‌های اقتصادی

ماده هشتم:

(۱) اشخاص حقیقی و حکمی غیر مقیم که در افغانستان مصروف فعالیت‌های اقتصادی، تجارتی و خدماتی می‌باشند، مکلف اند، مالیات خویش را به اساس عوایدیکه از منابع داخل کشور حصول می‌نمایند، بپردازند.

(۲) کسرات مالیات بر عایدات در صورتی قابل مجرای و محاسبه پنداشته می‌شود که به عواید حاصله از منابع داخل کشور مربوط باشد.

(۳) مالیه از عواید طیارات و کارکنان آن که تحت بیرق دولت خارجی در قلمرو افغانستان فعالیت می‌نمایند، به شرطی معاف پنداشته می‌شود که دولت خارجی به طیارات تحت بیرق افغانی و کارکنان مربوط آن در آن کشور، معافیت مشابه بدهد.

(۴) توزیع مصارف مربوط به عواید در داخل کشور بر حسب احکام این قانون و تعلیماتنامه مالیات بر عایدات صورت می‌گیرد.

(۵) هرگاه شخص غیرمقیم درافغانستان از طریق نمایندگی غیر مستقل فعالیت نماید، عواید قابل مالیه نمایندگی مذکور منحصت عواید یک شخصیت حکمی جداگانه و مستقل تعیین و طور ذیل محاسبه می‌گردد:

۱ - تأیبات یا مبالغی که به سایر بخش‌های فعالیت شخص غیرمقیم تعلق می‌گیرد، مطابق حکم مندرج فقره (۳) ماده سیزدهم این قانون مفاد سهم پنداشته می‌شود.

۱۰۶ قانون مالیات بر عایدات

- ۲ - مجرائی تأدیات یا مبالغی که به سایر تأدیات شخص غیرمقیم تعلق دارد، مطابق حکم مندرج فقره (۲) ماده هجدهم این قانون مجاز نمی باشد.
- ۳ - مصارفی که از طرف نماینده گی غیرمستقل یا بخش دیگر فعالیت شخص غیرمقیم که مستقیماً به دریافت عواید ناخالص نمایندگی متذکره مرتبط باشد، صورت می گیرد، من حیث مصارف شخصیت حکمی مستقل پنداشته می شود.

مالیات دول خارجی و مؤسسات بین المللی

ماده نهم:

مکلفیت مالیاتی دول خارجی، مؤسسات بین المللی و سایر کارکنان غیر مقیم آنها بر اساس عوایدی که از منابع داخلی حاصل می نمایند، مطابق موافقتنامه ها، قراردادهای و پروتوکول های که در زمینه با دولت افغانستان عقد گردیده، تثبیت می گردد.

معافیت مالیاتی مؤسسات

ماده دهم :

- (۱) اعانه های حاصله و عواید از فعالیت لازمی مؤسساتی که دارای شرایط ذیل باشند، از مالیه معاف اند:
- ۱ - موسسه مطابق قوانین نافذه ایجاد شده باشد.
- ۲ - موسسه غیر انتفاعی که صرف به منظور امور تعلیمی، کلتوری، ادبی و علمی یا خیریه ایجاد و فعالیت نماید.
- ۳ - تمویل کنندگان، سهامداران و اعضاء یا کارکنان مربوط، از مفاد موسسه مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره حین فعالیت یا انحلال استفاده نمایند.
- (۲) طرز معافیت فعالیت های مالیاتی مؤسسات مندرج فقره (۱) این ماده در تعلیماتنامه مالیات بر عایدات تنظیم می گردد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۷

معافیت مالیاتی ادارات دولتی

مادهٔ یازدهم:

عواید ادارات دولتی و نمایندگی‌های آن به‌شمول شاروالی‌ها تابع مالیات بر عایدات نمی‌باشند. تصدی‌های دولتی از این حکم مستثنی‌اند.

فصل دوم

تعیین عواید قابل مالیه

اصطلاحات

مادهٔ دوازدهم:

عواید قابل مالیه: مبلغی است که از عواید شخص، شرکت سهامی، شرکت محدود المسؤولية یا سایر شخصیت‌های حکمی بعد از مجرائی معافیت‌ها و وضع کسرات مندرج این قانون باقی می‌ماند.

معافیت: مجرائی از عواید مالیه ده است که مطابق احکام این قانون به وی داده می‌شود.

کسرات: مصارف تولید و مصارف به‌دست آوردن و محافظه عایدات است که وضع نمودن آن از عایدات طبق احکام این قانون مجاز می‌باشد.

مصارف و قیمت تمام شدی که مشخصاً به‌حیث معافیت یا کسرات ذکر نشده باشند، قابل وضع نیست.

زیان خالص عملیاتی: مبلغی است که بعد از مجرائی‌های مندرج این قانون از عایدات بیشتر باشد.

عایدات تابع مالیه

مادهٔ سیزدهم:

(۱) عاید حاصلهٔ ذیل تابع مالیات بر عایدات می‌باشد:

۱ - معاش، مزد، فیس و کمیشن.

۱۰۸ قانون مالیات بر عایدات

۲ - مجموع عواید معاملات تجاری، صنعتی، ساختمانی و سایر فعالیت‌های اقتصادی.

۳ - عواید حاصله از فروش ملکیت منقول و غیر منقول.

۴ - تکت پولی، مفاد سهم، کرایه، حق الامتیاز، جوایز، مکافات، عواید از درک قرعه و بخششی‌ها.

۵ - سهم شریک از عاید شرکت تضامنی

۶ - سایر عواید حاصله از کار، سرمایه یا فعالیت اقتصادی.

۷ - سایر حالاتی که در قانون تصریح گردیده است.

۸ - سایر عوایدی که در این قانون پیشبینی نگردیده است.

(۲) مفاد سهم: هر نوع توزیع عوایدی است که از طرف شرکت به شکل پول، دارائی یا هر نوع مفاد متناسب به سهم شان به سهامداران صورت گرفته و شامل موارد ذیل می‌باشد:

۱ - هر نوع دارائی ملموس و غیر ملموس.

۲ - سهم در شرکت.

۳ - تخفیف در هر نوع خریداری از شرکت.

۴ - قرضه به سهامداران.

۵ - استفاده از هر نوع دارائی یک شرکت.

(۳) هرگاه نمایندگی غیرمستقل شخص غیرمقیم در افغانستان مندرج ماده هشتم این قانون به شخص غیرمقیم یا هر شخص دیگری که با آن مرتبط باشد، مبلغی را بپردازد یا پرداخت آن را متقبل گردد، مبلغ متذکره منحیث مفاد سهم پنداشته می‌شود.

عایدات غیر تابع مالیات

ماده چهاردهم:

مبالغ حاصله ذیل تابع مالیات بر عایدات نبوده، شامل اظهار نامه اشخاص حقیقی و حکمی نمی‌گردد:

۱ - بخششی‌ها، تحایف، انعامات، جوایز و مکافات از طرف دولت.

قانون مالیات بر عایدات ۱۰۹

- ۲ - بخششی‌ها، تحایف، انعامات، جوایز و مکافات‌ی که از طرف دول خارجی، مؤسسات بین‌المللی یا مؤسسات غیر انتفاعی‌ای که به منظور تقدیر از فعالیت‌های علمی، هنری، ادبی، پیشرفت اجتماعی و تفاهم بین‌المللی، اعطاء می‌گردد.
- ۳ - سکارشپ‌ها، فیلوشپ‌ها و سائر کمک‌ها به منظور تزئید معلومات یا اصلاح و ترقی کفایت و تعلیمات مسلکی و فنی.
- ۴ - عاید از بیمهٔ صحت و تصادم و منافع بیمهٔ بیکاری.
- ۵ - عاید از بیمهٔ حیات که بعد از مرگ تأدیه می‌گردد.
- ۶ - غرامات یا تلافی خسارات ناشی از جرح و مریضی یا اعادهٔ حیثیت.
- ۷ - استقراض.
- ۸ - عاید حاصله از صدور اسناد سهم و اسناد قرضه توسط شرکت‌ها.
- ۹ - حصول دارائی از طریق الحاق شرکت‌های سهامی داخلی و سائر شخصیت‌های حکمی.
- ۱۰ - حصول دارائی منقول و غیر منقول از طریق سلب حقوق ملکیت مدیون توسط داین.
- ۱۱ - حصول اصل قرضه از مدیونین.
- ۱۲ - مفاد اسناد قرضه دولتی و شاروالی‌ها.
- ۱۳ - سائر مبالغ حاصله طبق احکام این قانون.

معافیت مالیاتی مواد احتراقی

مادهٔ پانزدهم:

عواید از درک قیمت مواد غذائی، مواد احتراقی و اجناسی که شخص تولید کننده یا اعضای فامیل وی آن‌را به مصرف رسانیده یا مورد استفاده قرار داده است، از مالیات بر عایدات معاف می‌باشد.

۱۱۰ قانون مالیات بر عایدات

مالیات بر کرایه یا اجارهٔ اموال غیرمنقول

مادهٔ شانزدهم:

عواید از درک کرایه یا اجارهٔ اموال غیر منقول که اساساً به منظور تجارت یا صنعت و سایر فعالیت‌های اقتصادی مورد استفاده قرار می‌گیرد، تابع مالیات بر عایدات می‌باشد. مالیهٔ اراضی زراعتی و باغی و مالیهٔ مواشی تابع قانون خاص است.

مکلفیت وضع مالیه از معاشات و دستمزدها

مادهٔ هفدهم:

(۱) وزارت‌ها، ادارات و سایر مؤسسات دولتی، تصدی‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات خیریه مکلف اند، مالیات بر معاشات و دستمزدها را حین اجرای آن وضع و به حساب دولت انتقال دهند.

(۲) حقوق تقاعد کارکنان دولتی تابع پرداخت مالیات بر عایدات نمی‌باشد.

مصارف قابل مجرائی

مادهٔ هجدهم:

(۱) کسر و وضع مصارف عادی و ضروری تولید، به‌دست آوردن و محافظهٔ عواید اشخاص حقیقی و حکمی قرار ذیل مجاز بوده، قابل مجرائی می‌باشد، مشروط بر این‌که در خلال سال مالی صورت گرفته یا طبق احکام این قانون به یکی از سه سال گذشته مالی متعلق باشد:

۱ - قیمت تمام شد اشیای تولیدی یا مصارف فروش و تجارت شامل مصرف بیمهٔ حمل و نقل و امثال آن.

۲ - قیمت سامان و لوازم، مواد احتراقیه، برق، آب و سایر خدمات ضروری که جهت به‌دست آوردن عایدات یا در کار و تجارت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۳ - مزد، معاش، کمیشن و فیزی که در برابر خدمات کارکنان و مستخدمین تادیه می‌شود.

قانون مالیات بر عایدات ۱۱۱

- ۴ - تکت پولی ناشی از قروض، کار و تجارت.
- ۵- کرایه تأدیه شده از درک اموال و ملکیتی که در کار یا تجارت ضروری بوده و مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۶ - مصارف ترمیم و حفظ و مراقبت اموال و ملکیتی که در کار یا تجارت ضروری بوده و مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۷ - اموال منقول و غیر منقول به استثنای (زمین زراعتی) که در کار تجارت مورد استفاده قرار گرفته و یا به منظور تولید عایدات در اختیار مؤلد می باشد، استهلاك آن مطابق تعلیماتنامه مالیات بر عایدات قابل مجرائی است، مجموع کسرات استهلاك مال یا ملکیت بیشتر از قیمت تمام شد آن قابل مجرائی به مالیه ده نمی باشد، هرگاه شخص حقیقی یا حکمی از تأدیات در بدل حصول دارائی مطابق حکم مندرج ماده هفتاد و دوم این قانون مالیه را وضع نمایند، مستحق مجرائی استهلاك آن بخش از قیمت تمام شد دارائی که از آن مالیه وضع نشده است، نمی گردد.
- ۸ - مالیه و محصولی که به ذات خود مصرف لازمی جهت کار و تجارت یا مصرف لازمی برای داشتن مال و ملکیت به منظور عایدات و یا مصرف لازمی برای تولید عایدات باشد، مشروط براین که مالیه آن در ظرف سال مالی تأدیه شده و یا تجمع نموده باشد. مالیاتی که طبق احکام این قانون وضع گردیده و مالیاتی که از جمله مصارف لازمی کار و تجارت به حساب نرود، قابل مجرائی نیست، مگر این که دراین قانون طوری دیگری پیشبینی گردیده باشد.
- ۹ - خسارات وارده ناشی از حریق، زلزله، و سایر حوادث غیر مترقبه به اموال منقول و غیر منقول در خلال سه سال، مشروط براین که قیمت آن تثبیت بوده و سند مثبتی را در این مورد ارائه و از طرف مؤسسات بیمه جبران نگردیده باشد.
- ۱۰ - خساره ناشی از قروض غیر قابل حصول در کار یا تجارت طبق تعلیماتنامه مالیات بر عایدات.
- ۱۱ - مفاد سهم تأدیه شده به پول توسط شخصیت حکمی ای که مطابق قوانین نافذ کشور تأسیس گردیده باشد.

۱۱۲ قانون مالیات بر عایدات

۱۲ - سائر مصارف کار یا تجارت و مصارف در اختیار داشتن اموال منقول و غیر منقول به منظور تولید عایدات و مصارف تولید عایدات مندرج اسنادتقنینی مربوط.

(۲) کسر و وضع مصارف در موارد آتی غیر مجاز بوده، قابل مجرائی نمی‌باشد:

۱ - مصارف دعوت‌ها و اعلانات که مرتبط به فعالیت‌های اقتصادی و تجارتي نباشد.

۲ - اشخاص حقیقی و حکمی که مطابق احکام این قانون مکلف به وضع مالیات از مفاد سهم، تکتانه، حق الامتیاز، کرایه، کمیشن، دستمزد، معاشات، معاملات مندرج ماده هفتاد و دوم این قانون و سایر عواید مشابه بوده اما مالیات آنرا وضع و تأدیه ننموده باشد.

۳ - بالای نمایندگی غیرمستقل یک شخص غیرمقیم در افغانستان، هرگونه مخارج که به شخص غیرمقیم یا کدام شخص مرتبط با آن تأدیه و یا متقبل گردد.

مصارف غیر قابل مجرائی

ماده نهم:

(۱) کسر و وضع مصارف شخصی به شمول اقلام ذیل غیر مجاز بوده قابل مجرائی نمی‌باشد:

۱ - تأدیاتی که به اشخاص غرض منفعت و خوشی مالیه ده یا فامیلش صورت می‌گیرد.

۲ - مصارف حفظ و مراقبت، ترمیم، تعمیر، اصلاح مفروشات و سائر مصارف حویلی یا محل رهائش مالیه ده یا فامیلش یا هر مال و ملکیتی که مختص به استفاده مالیه ده و یا فامیلش باشد.

۳ - تکت پولی بر دیون شخصی.

۴ - مصارف رفت و آمد به محل کار و مصارف سفر برای مقاصد شخصی.

۵ - مصرف بیمه حیات، تصادم و صحت و بیمه علیه ادعای دیگران به منظور مصئونیت مالیه ده و فامیلش.

قانون مالیات بر عایدات ۱۱۳

۶ - مصارف هر نوع بیمه غرض محافظت اموال و ملکیت که به مقاصد شخصی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۲) کسر و وضع مصارف در موارد آتی نیز غیر مجاز بوده، قابل مجرائی نمی‌باشد :

۱ - قیمت تمام شد زمین، تعمیرات و اشیای دوامدار (ماشین، تجهیزات، اثاثیه ثابت، مفروشات و مصارف تمام شد الحاقیه یا اصلاحات در آن‌ها) . مصارف استهلاک مندرج جز (۷) فقره (۱) ماده هجدهم و احکام مندرج فصل سوم این قانون از این امر مستثنی است.

۲ - افزودی به ذخیره احتیاطی، ذخیره به مقصد قروض غیر قابل حصول و امثال آن.

۳ - مالیات تأدیه شده به دول خارجی از طرف اشخاص غیر مقیم که از منابع داخل افغانستان عواید حاصل می‌نمایند، مگر این که معاهده‌ای در مورد موجود باشد.

عواید منابع داخلی

ماده بیستم:

(۱) عواید منابع داخلی قرار ذیل می‌باشد:

- ۱- تکتانه قروض، تحویلی‌های مفادی و سرمایه گذاری‌ها.
- ۲- عواید مفاد سهم از شرکت‌های مقیم که در افغانستان فعالیت می‌نمایند.
- ۳- عواید معاش، حق الزحمه و دستمزد از مشاغل آزاد در مقابل خدمات.
- ۴- عواید کرایه‌ها و حق الامتیاز از اموال منقول و غیر منقول.
- ۵- عواید فروش دارائی منقول و غیر منقول.
- ۶- اخذ کمیشن از فروشات به شمول انواع بیمه.
- ۷- عواید فعالیت‌های تجارتي در داخل کشور.
- ۸- عواید فروش یا انتقال اموال منقول که در فعالیت‌های تجارتي یا استخدامی از آن استفاده به عمل می‌آید.
- ۹- عواید حق الامتیاز، فیس و کمیشن که توسط مقیم افغانی تأدیه می‌گردد.
- ۱۰- عواید ناشی از اکتشاف و استخراج مواد نفتی، مواد معدنی یا سایر منابع.

۱۱۴ قانون مالیات بر عایدات

- ۱۱- عواید سایر منابع عایداتی در داخل کشور که مطابق احکام این قانون تابع مالیات قرار می‌گیرد.
- (۲) به منظور تطبیق اهداف این قانون به استثنای مواد بیست و نهم و سی ام، اصطلاح (دارائی غیرمنقول) مندرج جز (۵) فقره (۱) این ماده در برگیرنده هرنوع مفاد در یک شرکت یا نهاد دیگری که ارزش دارائی آن اساساً در نتیجه مالکیت مستقیم یا غیرمستقیم اشخاص دریافت می‌گردد، قرار ذیل است:
- ۱ - دارائی غیرمنقول در افغانستان.
- ۲ - مفاد دارائی غیرمنقول در افغانستان به شمول قراردادهای هایدروکاربن، جواز معادن و صلاحیت نامه معادن طوری که در فصل دوازدهم این قانون تصریح گردیده است.
- (۳) به منظور تطبیق اهداف این قانون به استثنای مواد بیست و نهم و سی ام آن عواید ناشی از استخراج معادن که در جزء (۱۰) فقره (۱) این ماده توضیح گردیده است ، دربرگیرنده هرنوع فروش و سایر معاملات مفادی می‌باشد.

فصل سوم

مفاد یا زیان از درک فروش، تبادله یا انتقال دارائی

مفاد تابع مالیات بر عایدات

ماده بیست و یکم:

مفاد از درک فروش یا تبادله دارائی‌های ثابت و سرمایه گذاری در پیشه و تجارت، تابع پرداخت مالیات بر عایدات می‌باشد.

مفاد قابل مالیه سال مالی

ماده بیست و دوم:

مفاد حاصله از درک فروش یا تبادله دارائی شرکت سهامی و یا شرکت محدود المسئولیت، مفاد قابل مالیه سال مالی می‌باشد که در خلال آن انتقال دارائی صورت گرفته باشد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۱۵

مالیه از انتقال ملکیت

ماده بیست و سوم:

(۱) مفاد حاصله از درک فروش، تبادل، یا سایر انواع انتقال ملکیت دارائی‌های ذیل، مفاد قابل مالیه شناخته می‌شود:

۱ - واگذاری پیشه یا تجارت، به شمول سر قلفی.
۲ - فابری که، به شمول تجهیزات، ماشین آلات، تعمیرات و اراضی و یا اجزای آنها.

۳ - تجهیزاتی که در کار و فعالیت تجارتي و حمل و نقل اشخاص و اموال استعمال می‌گردد.

۴ - اسهام در شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت.

(۲) مفاد حاصله از انتقال دارائی منقول و غیر منقول ناشی از میراث از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی است.

کسر و وضع مصارف از عواید قابل مالیه

ماده بیست و چهارم:

عواید فروش، تبادل و انتقال دارائی‌ها (به استثنای میراث)، به صورت مکمل راپور داده شده و اقلام ذیل حین تعیین مفاد قابل مالیه از این عواید قابل وضع می‌باشد:

۱ - قیمت تمام شد دارائی و سرمایه گذاری فروخته شده با کسر مبلغی که از درک استهلاک از تاریخ تصاحب آن الی زمان معامله قابل مجرائی باشد.

۲ - مصارف فروش به شمول کمیشن، اعلانات، تکت و ثایق و سائر مصارف انتقال دارائی‌ها.

تثبیت مالیه به قیمت روز

ماده بیست و پنجم:

حین هر نوع معامله انتقال دارائی‌های منقول و غیر منقول (به استثنای میراث) قیمت روز اساس سنجش و تثبیت مالیه می‌باشد.

۱۱۶ قانون مالیات بر عایدات

عدم تأثیر نوع انتقال دارائی بر مالیه دهی

ماده بیست و ششم:

نوع انتقال دارائی منقول و غیر منقول (به استثنای میراث) بر مالیه دهی مفاد حاصله از انتقال مذکور تأثیر ندارد.

وضع زیان ناشی از عواید قابل مالیه

ماده بیست و هفتم:

زیان ناشی از فروش یا تبادلۀ دارائی‌های ثابت مورد استفاده در پیشه یا تجارت در خلال سال مالی، از عواید قابل مالیه مؤدی قابل وضع می‌باشد، مشروط بر این که مفاد فروش یا تبادلۀ متذکره اصلاً قابل مالیه باشد.

عدم وضع اضافی زیان از عواید قابل مالیه

ماده بیست و هشتم:

زیان ناشی از فروش یا تبادلۀ اسناد سهم، قابل وضع نمی‌باشد، مگر این که این زیان از مفاد حاصل از فروش یا تبادلۀ اسناد سهم که درعین سال صورت گرفته است نشأت نموده باشد. مفادی که به این صورت به دست می‌آید، از زیانی که از چنین معامله عاید می‌گردد اضافه باشد، مبلغ اضافگی تابع مالیه بوده اما اگر این زیان اضافه از مفاد باشد، مبلغ اضافگی زیان قابل موضوعی نمی‌باشد.

سنجش مالیه از تزئید ارزش دارائی

ماده بیست و نهم:

طرز تثبیت و سنجش مالیه تزئید ارزش دارائی قراردیل است :

۱ - مفاد مندرج ماده بیست و سوم این قانون که در خلال (۱۸) ماه یا بیشتر از آن ملکیت شخص باشد، باداشتن یک و یا چند شرط ذیل تثبیت و سنجش می‌گردد:

- انتقال (باستثنای میراث) طور فروش صورت نگرفته باشد.

- دارائی، انتقال یافته، دارائی سرمایوی باشد.

- دارائی، حین فروش یا انحلال پیشه یا تجارت انتقال یافته باشد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۱۷

۲ - مالیات بر عایداتشخص در خلال سال مالی که طبق یکی از شرایط مندرج جزء (۱) این ماده انتقال یابد، عبارت از حاصل ضرب عواید قابل مالیه‌اش از تمام منابع با نرخ مخصوص موضوعه مندرج جزء (۳) این ماده می باشد.

۳- نرخ مخصوص موضوعه مندرج این ماده قرار ذیل دریافت می گردد:

- مفاد حاصله از انتقال دارائی (به استثنای میراث) تقسیم تعداد سال های می شود که دارائی در ملکیت وی بوده باشد.

- مفاد متوسط سالانه یا مفاد حاصله از این روش با سایر عواید قابل مالیه جمع و مطابق نرخ جدول مندرج ماده چهارم این قانون سنجش و مالیه حاصله تقسیم مبلغی که بر آن سنجش شده است، نرخ مطلوب را تثبیت می نماید، هرگاه نرخ مطلوب کمتر از دو فیصد بوده، در آن صورت نرخ قابل تطبیق دو فیصد می باشد.

مالیات فروش اموال منقول و غیر منقول

ماده سی ام:

(۱) بارعایت حکم مندرج ماده بیست و سوم این قانون قیمت اموالی که از طریق فروش یا انتقال اموال منقول و غیر منقول توسط شخص حقیقی حاصل می گردد، به عوض مالیات بر عایدات تابع پرداخت یک فیصد مالیه هنگام انتقال ملکیت قرار می گیرد.

(۲) با رعایت حکم مندرج ماده بیست و سوم این قانون قیمت اموالی که از طریق فروش یا انتقال اموال منقول توسط شخص حکمی حاصل می گردد، به عوض مالیات بر عایدات تابع پرداخت یک فیصد مالیه هنگام انتقال قرار می گیرد. این مالیات پیش پرداخت محسوب شده، حین ارائه بیلانس و اظهارنامه در مالیه مجرائی داده می شود.

فصل چهارم

شرکت ها

اصطلاحات

ماده سی و یکم:

(۱) شراکت: اتحاد دو یا بیشتر از دو شخص است که مطابق اساسنامه مربوط مشترکاً کار یا تجارت نموده و نفع یا زیان آنرا تقسیم می نمایند.

(۲) شریک: شخصی است که در شرکت سهم داشته باشد.

(۳) اساسنامه شراکت: مجموع قواعدی است که شرکا آنرا قبول نموده و به اساس آن شرکت را اداره می نمایند.

(۴) شرکت تضامنی: شرکتی است که هر یک از شرکا طور انفرادی یا دسته جمعی مکلف به تأدیه تمام قروض و دیون شرکت می باشند.

(۵) شرکت تضامنی مختلط: شرکتی است که در آن یک یا چند شریک نسبت به قروض و دیون شرکت دارای مسئولیت تضامنی و غیر محدود بوده و متباقی شرکا دارای مسئولیت محدود به اندازه سهم شان در شرکت می باشند.

(۶) شرکت محدودالمسئولیت: شرکتی است که در آن شرکا منفرداً نسبت به قروض و دیون شرکت مسئول نبوده و مسئولیت هر شریک محدود به اندازه سهم وی در شرکت می باشد.

(۷) شرکت سهامی: شرکتی است که سرمایه آن معین و منقسم به اسهام بوده و اندازه مسئولیت هر شریک به اندازه سهم آن محدود باشد.

احکام قابل تطبیق بالای شرکت های محدودالمسئولیت و تضامنی مختلط

ماده سی و دوم:

(۱) شرکت محدودالمسئولیت تابع احکام قابل تطبیق این قانون در مورد شرکت های سهامی می باشد.

به منظور این قانون، شرکای همچو شرکت، سهامداران و توزیع مفاد آن، مفاد سهم پنداشته می شود.

قانون مالیات بر عایدات ۱۱۹

(۲) شرکت تضامنی مختلط تابع احکام قابل تطبیق این قانون در مورد شرکت های تضامنی می باشد.

مالیات شرکت تضامنی

ماده سی و سوم:

شرکت تضامنی منحصی شخصیت حکمی تابع مالیات بر عایدات مندرج این قانون نمی باشد. شرکا منحصی اشخاص حقیقی طور انفرادی تابع مالیات بر عایدات می باشند.

عایدات شرکت تضامنی به صورت عایدات انفرادی شرکا که هر یک آن مکلف است سهم خود را از عایدات شرکت در عواید قابل مالیه خود داخل نماید، تابع پرداخت مالیات بر عایدات می باشد.

تعیین عواید خالص

ماده سی و چهارم:

شرکت تضامنی مکلف است، سالانه از تمام مبالغ حاصله، مصارف و تأدیات مربوط را پور داده و عواید خالص خود را طور انفرادی تعیین نماید. شرکت مکلف است به صورت جداگانه از سهم هر شریک درموارد ذیل گزارش دهد:

- ۱ - مفاد خالص یا زیان خالص.
- ۲ - مفاد یا زیان از درک فروش یا تبادل اموال و ملکیت منقول و غیر منقول .
- ۳ - معاش، تکت پولی، مفاد سهم، پیشکی و امثال آن.

تقسیم مبالغ حاصله

ماده سی و پنجم:

مبالغ حاصله، مصارف و مفاد خالص شرکت تضامنی چنین پنداشته می شود که طبق شرایط مندرج اساسنامه مربوط، توسط شرکا تقسیم گردیده است.

۱۲۰ قانون مالیات بر عایدات

فصل پنجم قواعد محاسبه

ترتیب و نگهداری اسناد

ماده سی و ششم:

اشخاص حقیقی و حکمی دارای عواید قابل مالیه مکلف اند، تمام اسناد و دفاتر و صورت حساب معاملات اموال منقول و غیر منقول و عواید خود را در سال مالی مربوط ترتیب و نگهداری نموده، در صورت مطالبه به دسترس موظفین مربوط وزارت مالیه قرار دهند.

طریقه بعدی محاسبه

ماده سی و هفتم:

شرکت‌های سهامی و محدود المسئولیت مکلف اند عواید خود را توسط طریقه بعدی محاسبه که عواید و مصارف را وقتی که قابل تأدیه می‌شود، در نظر می‌گیرد، تثبیت نمایند.

طریقه نقدی محاسبه

ماده سی و هشتم:

مالیه دهنده مکلف است، عواید قابل مالیه خود را طبق طریقه نقدی محاسبه حینی که تأدیه عواید و مصارف صورت می‌گیرد، تثبیت نماید. مالیه دهنده می‌تواند به موافقه وزارت مالیه جهت تثبیت عواید خود طریقه بعدی را نیز تعیین نماید. شرکت‌های سهامی و محدود المسئولیت از این امر مستثنی بوده، وضع استهلاکات مطابق تعلیماتنامه مالیات بر عایدات صورت می‌گیرد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۲۱

شکل و محتوای اسناد و دفاتر

ماده سی و نهم:

وزارت مالیه، به منظور اداره سالم مالیات بر عایدات، تثبیت عواید واقعی و ارائه راپور درست از آن، شکل و محتوای اسناد و دفاتر مالیات دهنده را تثبیت نماید.

موجودی اخیر سال

ماده چهلیم:

اجناس، محصولات و موادی که در کار و تجارت مورد استفاده قرار می گیرد، در اخیر هر سال مالی موجودی گردیده و قیمت گذاری آن به اساس قیمت تمام شد یا قیمت بازار (هر یک که کمتر است) صورت می گیرد. مالیه دهنده ای که در صنایع، تجارت یا سائر کارها مصروف بوده مکلف است موجودی اجناس، محصولات و مواد مربوط شانرا طبق طرز العمل مرتبه وزارت مالیه اجرا نماید.

تثبیت عواید دو یا بیشتر مؤسسات تجارتي

ماده چهل و یکم:

در صورتی که دو یا بیشتر مؤسسات تجارتي یا فعالیت های اقتصادی، طور مستقیم یا غیر مستقیم ملکیت عین اشخاص حقیقی یا حکمی بوده یا تحت تصرف آنها قرار داشته باشد، وزارت مالیه می تواند، به مقصد معلوم نمودن عواید قابل مالیه و جلوگیری از فرار آن، مبلغ حاصله، کسرات، اعتبارات یا مجرائی ها را بین آنها تقسیم و توزیع نماید.

۱۲۲ قانون مالیات بر عایدات

فصل ششم

احکام خاص در مورد شرکت‌های سهامی و محدودالمسئولیت

مجرائی زیان عملیاتی

مادهٔ چهل و دوم:

(۱) در صورتی که شرکت سهامی یا شرکت محدودالمسئولیت در یک سال مالی زیان خالص عملیاتی داشته باشد، این زیان از عواید قابل مالیه‌اش در خلال سه سال بعدی و هر سال ثلث زیان آن مجرائی داده می‌شود. حکم مندرج فقره (۳) مادهٔ چهل و هفتم این قانون از این امر مستثنی است.

(۲) هرگاه شرکت مقیم کشور به منظور حصول عواید از منبعی که خارج از افغانستان فعالیت دارد، عواید قابل مالیه خود را مطابق حکم مندرج مادهٔ دوازدهم این قانون یا خسارهٔ خالص عملیاتی مندرج فقره (۱) این ماده را با نظرداشت فعالیت‌های که به منظور تولید عواید از یک منبع در داخل افغانستان و فعالیت‌های آن که به منظور تولید عواید از یک منبع در خارج افغانستان می‌باشد، به طور جداگانه ثبت و ارائه نماید، زیان خالص عملیاتی از فعالیت‌هایی که در منبع خارج از افغانستان عاید می‌گردد، از همان عواید منبع خارجی قابل کسر بوده و انتقال می‌یابد. زیان متذکره از عواید قابل مالیه که منبع آن در داخل افغانستان می‌باشد، قابل کسر نیست.

توزیع دارائی‌های شرکت به سهامداران

مادهٔ چهل و سوم:

توزیع دارائی‌های شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت به سهامداران یا شرکای شرکت توسط سهامدار یا شریک به حیث تنقیص در قیمت تمام شد سهم یا تنقیص در سرمایه‌اش پنداشته می‌شود. مفاد سهم و سهم وقت انحلال از این امر مستثنی است.

قانون مالیات بر عایدات ۱۲۳

توزیع دارائی‌ها حین انحلال شرکت

مادهٔ چهل و چهارم:

توزیع دارائی‌ها حین انحلال شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت توسط سهامدار یا شرکت مطابق مندرجات فصل سوم این قانون به‌حیث وجه فروش یا تبادله دارائی‌ها پنداشته می‌شود.

مبلغ یا سایر دارائی‌های توزیع شده به‌اساس نرخ روز، منفی قیمت تمام شد سهم سهامدار یا مبلغ سرمایه شرکت (که توزیع از آن صورت می‌گیرد) عبارت از عواید قابل مالیه سهامدار یا شریک می‌باشد.

توزیع دارائی‌های شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت در صورت انحلال جزئی یا کلی به‌حیث مفاد یا زیان شرکت پنداشته نمی‌شود.

توزیع پول یا سایر دارائی‌ها

مادهٔ چهل و پنجم:

پول یا سایر دارائی‌های که توسط شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت از عواید حاصله به سهامداران یا شرکا توزیع می‌گردد، مفاد سهم پنداشته شده، شامل حالات ذیل می‌باشد:

۱ - مفاد سهم تأدیه شده به پول توسط شرکت سهامی یا محدودالمسئولیتی که مطابق قوانین کشور ایجاد گردیده، از عواید شرکتی که آن‌را تأدیه می‌نماید، به استثنای حکم جزء (۲) فقره (۲) مادهٔ هجدهم این قانون، قابل مجرائی می‌باشد.

۲ - هرگاه مفاد سهم بصورت اسناد سهم یا قرضه و امثال آن تأدیه گردد، از عایدات شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت قابل وضع نمی‌باشد.

۳ - مفاد سهمی که به‌شکل پول تأدیه می‌شود، حین حصول، عایدات قابل مالیه حاصل کننده محسوب می‌گردد. مفاد سهمی که به‌شکل اسناد سهم قرضه و امثال آن تأدیه می‌گردد، حین حصول، به‌حیث عواید قابل مالیه حاصل کننده محسوب نمی‌شود.

۱۲۴ قانون مالیات بر عایدات

وضع نمودن مالیه

مادهٔ چهل و ششم:

(۱) اشخاص حکمی انتفاعی یا غیر انتفاعی‌ای که مطابق قوانین کشور ایجاد شده باشند، مکلف به وضع مالیات بر عایدات به‌طور ذیل می‌باشند:

۱ - وضع مالیه از معاشات و دستمزدهای کارکنان مربوط مطابق احکام این قانون.

۲ - وضع بیست فیصد مالیه از عواید تکت پولی، مفاد سهم، حق الامتیاز، جوایز، مکافات، عواید از درک قرعه و بخششی‌ها، حق الخدمت، مطابق احکام این قانون.

(۲) مالیه وضع شده مندرج این ماده الی تاریخ دهم ماه بعد به دولت تأدیه می‌گردد.

(۳) اشخاص حکمی که وضع مالیه از معاشات و دستمزدها را مطابق احکام قانون اجرا می‌نمایند، مکلف اند با گذشت سال مالی در خلال ماه اول سال بعد به اشخاصی که مالیه از معاش و مزد شان وضع گردیده، به ترتیبی که وزارت مالیه تجویز می‌نماید جزئیات را در مورد وضع مالیه، اندازهٔ معاش و سایر موارد دیگر، کتباً اطلاع دهند.

(۴) شخصی که مالیه را وضع می‌نماید، مکلف است جزئیات تأدیات و مالیه وضع شدهٔ ماهانه را به وزارت مالیه الی تاریخ دهم ماه بعد به ترتیبی که وزارت مالیه تجویز می‌نماید، گزارش دهد.

(۵) هرگاه مقدار صحیح مالیه از یک منبع مطابق به احکام این قانون وضع گردیده باشد، طوری پنداشته می‌شود که مالیات بر عایدات کاملاً رفع گردیده است.

(۶) اشخاص حقیقی‌ای که عواید بیشتر از یک منبع داشته باشد، مکلف به خانه پری و ارائه اظهارنامه بوده، مالیهٔ آن طبق احکام این قانون سنجش گردیده و مبلغ وضع شده قبلی از مالیات، قابل مجرائی دانسته می‌شود.

قانون مالیات بر عایدات ۱۲۵

مجرائی استهلاک و زیان

ماده چهل و هفتم:

(۱) تشبثات منظور شده که مطابق احکام قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی ثبت و راجستر شده باشند، از تاریخ اول سرطان سال ۱۳۸۳ حسب آتی مستحق مجرائی استهلاک تعمیرات و تجهیزات پنداشته می- شوند. حکم مندرج جزء (۷) فقره (۱) ماده هجدهم از این امر مستثنی است:

۱- برای تعمیر، مدت چهار سال.

۲- برای تجهیزات، مدت دو سال.

(۲) استهلاک مجاز تعمیرات و تجهیزات در هر سال مالی به صورت مساویانه سنجش و مجرائی داده می-شود. هر گاه سرمایه ثابت تشبث در مدت کمتر از نصف سال مالی در اختیار وی قرار داشته باشد، از نصف مجرائی استهلاک سالانه در همان سال مستفید می-گردد، در صورتی که سرمایه ثابت بیشتر از شش ماه در اختیار وی قرار داشته باشد، از مجرائی کامل استهلاک در همان سال مستفید می-شود.

(۳) تشبثات منظور شده که در طول سال مالی مواجه به زیان خالص عملیاتی گردیده باشند، به ملاحظه دفتر و اسناد قانونی به استثنای تشبثات مندرج ماده چهل و دوم این قانون از اول سرطان سال ۱۳۸۳ در هر سال بعدی الی رفع کامل زیان وارده، از عواید قابل مالیه شان مجرائی حاصل می-نمایند. محاسبه زیان وارده تشبثات منظور شده، مطابق حکم مندرج ماده چهل و دوم این قانون صورت می-گیرد. مصارف استهلاکات مندرج این قانون و سایر مصارف مربوط به میعاد معافیت مالیاتی و مصارف میعاد قبل از منظوری در محاسبه زیان خالص عملیاتی شامل نمی-گردد.

فصل هفتم
مالیات شرکت‌های بیمه

احکام قابل تطبیق در مورد شرکت‌های بیمه

مادهٔ چهل و هشتم:

احکام مندرج مواد این فصل در مورد شرکت‌های بیمه قابل تطبیق می‌باشد، مشروط براین که حاوی شرایط ذیل باشند:

- ۱ - مطابق قوانین افغانستان به شکل شرکت‌های سهامی تأسیس شده باشد.
- ۲ - فعالیت شرکت، بیشتر از یک ساحه بیمه، مانند بیمه حوادث و زیان، بیمه حیات و سائر فعالیت‌های بیموی را در بر داشته باشد.
- ۳ - برای هر ساحه بیمه و سائر فعالیت‌های خود دارای محاسبه و ذخایر جداگانه باشد.

عواید تابع مالیات بر عایدات شرکت‌های بیمه

مادهٔ چهل و نهم:

عواید ذیل شرکت‌های بیمه، تابع مالیات بر عایدات می‌باشد:

- ۱ - عواید تکت پولی، مفاد سهم، کرایه و سائر عوایدی که از سرمایه گذاری و ملکیت به دست می‌آید.
- ۲ - عواید حاصله از فعالیت‌های غیر بیمه.
- ۳ - عواید حاصله از حق بیمه در مقابل حریق، سرقت، حوادث مرضی، خسارات یا زبانی که بیمه آن برای یک مدت معین بوده و بیمه شونده نتواند بعد از انقضای میعاد آن ادعای پولی نماید.
- ۴ - عواید حاصله معاملات سرمایه‌ی.

قانون مالیات بر عایدات ۱۲۷

معافیت مالیاتی بیمه شدگان

ماده پنجاهم:

حق بیمه که به موجب عقد قرار داد تحریری اخذ شده و تأدیه نهائی مفاد مشخص را به بیمه شدگان یا اشخاص منتفع شان ایجاب نماید، از مالیات بر عایدات معاف اند.

تأدیات غیر قابل مجرائی شرکت‌های بیمه

ماده پنجاه و یکم:

مصارف و تأدیات ذیل مربوط به بیمه که حق بیمه آن مطابق حکم مندرج ماده پنجاهم این قانون از مالیات معاف است، قابل مجرائی نمی‌باشد:

- ۱ - کمیشن و سائر مصارف صدور بیمه.
- ۲ - تأدیه منافع بیمه به مشترکین یا اشخاص ذینفع آن.

تأدیات قابل مجرائی شرکت‌های بیمه

ماده پنجاه و دوم:

(۱) مصارف و تأدیات ذیل شرکت‌های بیمه از عواید شان قابل مجرائی است:

- ۱ - مبلغ تأدیه شده ناشی از بیمه که حق بیمه از درک آن تابع مالیات باشد.
- ۲ - کمیشن و سائر مصارف صدور که حق بیمه از درک آن تابع مالیات باشد.
- ۳ - مصارف بیمه مجدد که حق بیمه از درک آن تابع مالیات باشد.
- ۴ - افزودی به ذخایر غرض جبران خساره ادعاها، مشروط براین که چنان ذخایر از صد فیصد حق بیمه حمل و نقل و پنجاه فیصد حق بیمه سایر امکانات خساره و حادثاتی که در ظرف سال مالی به دست آمده است، تجاوز نکند.
- ۵ - افزودی به ذخایر زیان عملیات بیمه‌ای که حق بیمه مربوط به آن تابع مالیه باشد، مشروط براین که این ذخایر از دوچند مبلغ سرمایه گذاری شده در ساحه بیمه متذکره تجاوز نکند.

۶ - سایر مصارف ضروری کار و عملیات مندرج فصل (۲) این قانون و مصارف مندرج ماده پنجاه و یکم این قانون از این امر مستثنی است.

۱۲۸ قانون مالیات بر عایدات

(۲) انتقال یا تأدیه از ذخایر مندرج اجزای (۴و۵) فقره (۱) این ماده عواید قابل مالیه را در سال مالی مربوط تشکیل می‌دهد. انتقال یا تأدیه ناشی از ادعاها یا خسارات حقیقی یا تادیات مفاد سهم به پول، از این امر مستثنی است.

تثبیت عواید قابل مالیه شرکت‌های خارجی بیمه

ماده پنجاه و سوم:

عواید ناشی از حق بیمه که توسط شرکت خارجی بیمه یا شرکت بیمه مجدد از داخل افغانستان به دست می‌آید، طور ذیل تابع پرداخت مالیات بر عایدات می‌باشد:

۱ - اندازه مبلغ حق بیمه‌ای که شرکت در خلال سال مالی از داخل کشور به دست می‌آورد، معلوم گردد.

۲ - اندازه مبلغ مجموعی حق بیمه‌ای که شرکت در خلال سال مالی از ممالک مختلف به دست آورده است، تعیین گردد.

۳ - اندازه عواید خالص شرکت ناشی از فعالیت‌هایش در سایر کشورها قبل از تأدیه مالیات بر عایدات و مفاد سهم تثبیت گردد.

۴ - مبلغ معینه مندرج جز (۱) تقسیم مبلغ معینه مندرج جز (۲) ضرب مبلغ معینه مندرج جز (۳) این ماده عبارت از عواید قابل مالیه می‌باشد.

فصل هشتم

مالیه بانک‌ها، شرکت‌های سهامی، قرضه و سرمایه گذاری

مفاد تابع پرداخت مالیات

ماده پنجاه و چهارم:

عایدات بانک‌ها، شرکت‌های سهامی، قرضه و سرمایه گذاری از درک مفاد سهم، تکت پولی، تخفیف یا تنزیل، کرایه، حق الزحمه، فیس، کمیشن و مفاد از معاملات سرمایوی تابع پرداخت مالیات بر عایدات می‌باشد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۲۹

مجرائی مصارف ضروری

ماده پنجاه و پنجم:

مصارف ضروری کار از عواید مندرج حکم ماده پنجاه و چهارم این قانون قابل مجرائی می باشد.

خسارات از درک معاملات سرمایوی و افزودی به ذخیره در مقابل خسارات از درک قروض و تأدیة مفاد سهم به پول نیز قابل مجرائی می باشد.

افزودی به ذخیره

ماده پنجاه و ششم:

افزودی به ذخیره در مقابل خسارات از درک قروض به شرطی قابل مجرائی می - باشد که از بیست و پنج فیصد اصل قروض تأدیه نشده در اخیر سال مالی تجاوز نکند. هر انتقال یا تأدیات از ذخیره متذکره (به استثنای آن که مطابق به هدف ذخیره باشد) عایدات قابل مالیه سالی را که در آن انتقال یا تأدیات صورت گرفته، تشکیل می دهد.

تزئید یا تنقیص در ارزش

ماده پنجاه و هفتم:

تزئید یا تنقیص در ارزش اسناد سهم، قرضه و امثال آن منحصی دارائی طبق احکام این قانون تا زمانی که از طریق فروش یا تبادل صورت واقعیت را به خود نگرفته باشد، مدار اعتبار نیست. زمانی که مفاد یا زیان از طریق فروش و تبادل دارائی متذکره تحقق یابد این مفاد یا زیان عایدات و یا زیان سالی را تشکیل می دهد که در آن فروش و یا تبادل صورت گرفته است.

فصل نهم

وضع نمودن مالیات از منابع عایدات

وضع و انتقال مالیه

ماده پنجاه و هشتم:

اشخاص حقیقی و حکمی انتفاعی و غیر انتفاعی‌ای که تعداد کارکنان شان در یکی از ماه‌های سال دو نفر یا بیشتر از آن باشد و کلیه وزارت‌ها، تصدی‌ها، شاروالی‌ها و سایر ادارات دولتی مکلف اند از تمام معاشات و مزدهای قابل تأدیبه با نظر داشت احکام مندرج ماده چهارم این قانون مالیه وضع و به حساب عواید دولت انتقال نمایند.

مالیه کرایه منازل و ساختمان‌ها

ماده پنجاه و نهم:

(۱) منازل و ساختمان‌های که به منظور انجام فعالیت‌های تجاری و یا دفاتر کاری به اشخاص حقیقی یا حکمی به کرایه داده می‌شود، از کرایه آن تابع پرداخت مالیات موضوعی قرار ذیل می‌باشند:

۱- در صورتی که کرایه ماهوار آن از ده هزار افغانی الی یکصد هزار افغانی باشد، ده فیصد.

۲- در صورتی که کرایه ماهوار بیشتر از یکصد هزار افغانی باشد، پانزده فیصد.

(۲) مستأجرین منازل و ساختمان‌های مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند مالیه عواید را مطابق طرز العملی که توسط وزارت مالیه وضع می‌گردد، تأدیبه نمایند.

(۳) مالیه مندرج این ماده که منحیث مسؤولیت مالیاتی مؤجر توسط مستأجر وضع می‌گردد، کرایه الی پنداشته می‌شود که به مؤجر تأدیبه شده است. این مالیه پیش پرداخت مسؤولیت مالیاتی مؤجر محسوب و حین تأدیبه مالیه مجرائی داده می‌شود. در صورت بروز منازعه میان مؤجر و مستأجر در رابطه به تأدیبه کرایه،

قانون مالیات بر عایدات ۱۳۱

مستأجر می‌تواند سند مالیات وضع شده را منحیث سند تأدیة کرایه به مقامات مربوطه ارائه نماید.

(۴) تأدیاتی که در بدل استفاده از جایداد حاصل می‌گردد، شامل انواع ذیل می‌باشد:

- انواع واحد پولی، اموال، خدمات و هر گونه نفعی که شخص یا اشخاص از طریق به کرایه دادن ملکیت به‌دست می‌آورند.

- مصارف ترمیمات و بازسازی که به مصرف مستأجر، در ملکیت صورت می‌گیرد.

(۵) در صورتی که کرایه ملکیت کمتر از ارزش واقعی آن باشد، وزارت مالیه می‌تواند کرایه را مطابق نرخ روز توسط هیئت با صلاحیت تثبیت نماید.

(۶) دفاتر رهنمای معاملات مکلف اند یک کاپی از قرارداد منعقدہ ملکیت را حین عقد قرارداد به وزارت مالیه تسلیم نمایند، در صورت تأخیر یا تزویر در اسناد توسط رهنمای معاملات، وزارت مالیه به منظور رسیدگی، موضوع را رسماً به وزارت عدلیه خبر می‌دهد.

(۷) هر گاه ثابت گردد که کرایه، بیست فیصد کمتر از نرخ روز تثبیت گردیده، با نظر داشت حکم فقره (۵) این ماده، اجراءات صورت می‌گیرد .

در صورت اختلاف در مورد تثبیت کرایه، مؤجر مکلف است ثابت نماید که نرخ تعیین شده از طرف وزارت مالیه صحت ندارد، این حکم زمانی قابل تطبیق پنداشته می‌شود که وزارت مالیه دلایل و اسنادی را به‌دست می‌آورد که مقدار کرایه مندرج قرار داد کمتر از آن است، که پرداخته می‌شود. در این صورت وزارت مالیه می‌تواند مؤجر را به پرداخت مجازات نقدی دو چند مبلغی که در قرارداد کتمان شده است، مکلف نماید.

(۸) هر گاه مالیه قابل پرداخت، طی پانزده روز بعد از تاریخ معینه تأدیہ نگردد، اجراءات ذیل صورت می‌گیرد:

۱- انتقال حق شخص مؤجر در یک توافقنامه کرایه یا قراردادهای مشابه آن، جهت حصول پول در بدل استفاده از جایداد طوری عملی می‌گردد که حق فوق

۱۳۲ قانون مالیات بر عایدات

الذکر بعد از یادداشت تحریری وزارت مالیه به صفت نماینده دولت مؤقتاً به وزارت مالیه منتقل گردد.

۲- هرگاه مستأجر، مالیه قابل تأدیه را در خلال (۳۰) روز بعد از دریافت یادداشت وزارت مالیه تحویل ننماید، حق مؤجر در قرارداد کرایه و یا قراردادهای مشابه به آن، جهت اخراج کرایه نشین نسبت عدم پرداخت کرایه طوری عملی می‌گردد که حق مذکور به وزارت مالیه منحصراً نمایندۀ دولت منتقل گردد. این حالت تا زمانی باقی می‌ماند که وزارت مالیه عواید ناشی از کرایه و هر مالیه اضافی قابل تأدیه مندرج فصل شانزدهم این قانون را حصول نماید.

میعاد پرداخت مالیات و انتقال

ماده شصتم:

کارفرمایی که مطابق حکم مندرج ماده پنجاه و هشتم این قانون مکلف به وضع نمودن مالیات می‌باشد، مبلغ وضع شده را الی دهم ماه بعدی به حساب معینه بانکی‌ای که از طرف وزارت مالیه معرفی می‌شود، تحویل بانک می‌نماید. کارفرما مکلف است راپور وضع مالیات را مطابق تعلیماتنامۀ مالیات بر عایدات به شعبات مربوط مالیاتی ارائه نماید.

تهیه صورت حساب

ماده شصت و یکم:

(۱) کارفرما مکلف است، مطابق رهنمود وزارت مالیه صورت حساب معاش و مالیه کارکنان مربوط را طور انفرادی تهیه والی اخیرماه اول سال بعدی به وزارت مالیه یا شعبات مالیاتی و کارکنان مربوط ارائه نماید.

(۲) کارفرمای مندرج فقره (۱) این ماده مکلف است راپور توحیدی سالانه مالیات وضع شده از معاشات و مزدها را با توضیح، محل و وقتی که از طرف وزارت مالیه تثبیت می‌گردد، ارائه نماید.

قانون مالیات بر عایدات ۱۳۳

میعاد ارائه صورت حساب

ماده شصت و دوم:

- (۱) مؤدی مکلف است راپور صورت حساب معاش و مالیه سالانه خویش را یک و نیم ماه بعد از ختم سال مالی به شعبات مالیاتی مربوطه ارائه نماید.
- (۲) هرگاه مؤدی واجد شرایط آتی صورت حساب معاش و مالیه سالانه خود را بعد از تصدیق کارفرما به شعبات مالیاتی در خلال یک و نیم ماه بعد از ختم سال مالی ارائه نماید، از ترتیب اظهار نامه جداگانه معاف می‌باشد:
- ۱ - مالیه ده عاید دیگری غیر از معاش یا مزدی که مالیات از آن وضع گردیده در خلال سال مالی نداشته باشد.
- ۲ - مالیه ده در خلال سال مالی توسط بیشتر از یک کارفرما استخدام نشده باشد.
- ۳ - مالیه وضع شده با نورم مندرج فقره (۳) ماده چهارم این قانون مطابقت داشته باشد.

ارائه اظهارنامه

ماده شصت و سوم:

مؤدی که از معاشات یا مزدهای تابع وضع مالیات از بیشتر از یک کارفرما دارای عواید بوده یا هم غیر از معاشات و مزدها از سایر منابع عواید داشته باشد، مکلف است اظهار نامه مالیات بر عایدات خود را مطابق احکام این قانون ارائه نماید. مبالغ وضع شده مالیه به مؤدی قابل مجرائی می‌باشد.

۱۳۴ قانون مالیات بر عایدات

فصل دهم مالیه معاملات انتفاعی

مالیه عرضه خدمات و معاملات انتفاعی

ماده شصت و چهارم:

مالیه انتفاعی: عبارت از مالیه است که از سرجمع عواید ناخالص (فروشات) قبل از وضع هر نوع کسرات مطابق نورم مندرج ماده شصت و ششم این قانون اخذ می-گردد.

(۱) شخص حکمی که اجناس و خدمات را در مقابل قیمت عرضه می-نماید، مکلف به پرداخت مالیه معاملات انتفاعی می-باشد.

(۲) شخص حقیقی که اجناس یا خدمات را در مقابل قیمت عرضه می-نماید و عاید آن در هر ربع مبلغ هفت صد و پنجاه هزار افغانی و یا بیشتر از آن باشد، مکلف به پرداخت مالیه معاملات انتفاعی می-باشد. اشخاص مندرج فقره-های (۲)، ۳، ۴ و ۵) ماده شصت و ششم این قانون از این حکم مستثنی است.

(۳) اشخاصی که به توريد اموال می-پردازند، تابع دو فیصد مالیه معاملات انتفاعی قیمت تمام شد اموال وارده به شمول محصول گمرکی بوده و منحیت پیش پرداخت مالیات معاملات انتفاعی وی پنداشته می-شود.

(۴) مالیه مندرج فقره (۳) این ماده در گمرک اخذ می-شود که اموال در آن محصول می-گردد.

(۵) سرجمع عواید حاصله از یک واحد کاری، قابل تجزیه نمی-باشد.

(۶) هرگاه عواید حاصله از عرضه خدمات و اموال مشتمل بر پول نقد، جنس یا ارائه خدمت باشد، ارزش جنس و ارائه خدمت حاصله از درک فروش، عبارت از نرخ روز می-باشد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۳۵

معافیت از مالیۀ معاملات انتفاعی

مادۀ شصت و پنجم:

عواید ذیل از مالیۀ معاملات انتفاعی معاف می‌باشد:

- ۱- عاید حاصله از درک تحصیل تکتانه.
- ۲- فیس حاصله از تبادلهٔ اسعار، فعالیت حساب بانکی و پس انداز معامله روی امانات یا اخذ آن از حساب بانکی، صدور چک یا تضمین نامه‌ها، بانکداری از طریق اینترنت، تهیهٔ رهن یا قرضه، ارائهٔ کربت تدریجی.
- ۳- قرارداد نقدی موکول به تاریخ معین در آینده.
- ۴- عقد قرارداد موکول به آینده با انتقال فیزیکی جنس مندرج قرارداد.
- ۵- حق البیمه از درک تهیهٔ هرگونه بیمه یا بیمه مجدد.
- ۶- مفاد سهمی که توسط سهامدار از شرکت سهامی یا محدودالمسئولیت یا تضامنی از درک سهام یا تکتانه شراکت سهامدار اخذ می‌گردد.
- ۷- عاید حاصله از درک صادرات اجناس و خدمات.
- ۸- عاید حاصله از درک عرضهٔ خدمات مندرج مواد (۱۷ یا ۴۶) این قانون.
- ۹- عاید حاصله از کرایه یا اجارهٔ جایداد رهائشی به شخص حقیقی در صورتی که مستأجر از جایداد منحیث اقامتگاه رهائشی خویش برای اضافه‌تر از شش ماه سال مالی استفاده نموده باشد.
- ۱۰- عاید حاصله از فروش جایداد شخص حقیقی خارج روند معمولی فعالیت های تجارتي وی. فروشات صرف در صورتی خارج از روند معمولی فعالیت‌های تجارتي شخص حقیقی پنداشته می‌شود که چنین فروشات به صورت منظم و دوامدار صورت نگیرد.

اندازۀ مالیۀ معاملات انتفاعی

مادۀ شصت و هشتم:

- (۱) دو فیصد عواید حاصله (قبل از وضع کسرات) از هر نوع فعالیت‌های انتفاعی اشخاص مندرج فقره‌های (۱ و ۲) مادۀ شصت و چهارم این قانون به استثنای اشخاص مندرج فقره‌های (۲ الی ۵) این ماده.

۱۳۶ قانون مالیات بر عایدات

(۲) دو فیصد عواید حاصله (قبل از وضع کسرات) از خدمات هتل‌ها یا مهمان‌خانه‌ها و رستوران‌های که ماهوار کمتر از حد مندرج فقره (۲) ماده شصت و چهارم این قانون عاید داشته باشد.

خدمات هتل یا مهمان‌خانه به مفهوم این قانون عبارت از تهیه خوابگاه و ارائه خدمات (نان، نوشابه، لباس شویی و خدمات مخابراتی) می‌باشد که اشخاص مؤقتاً به حیث مسافر در آنجا اقامت دارند.

(۳) پنج فیصد عواید حاصله (قبل از وضع کسرات) از خدمات هتل‌ها یا مهمان‌خانه‌ها و رستوران‌های که عواید شان بیشتر از حد مندرج فقره (۲) ماده شصت و چهارم این قانون باشد.

خدمات رستوران به مفهوم این قانون عبارت از خدمات تهیه غذا یا نوشابه توسط تأسیسات که در آنجا تسهیلات صرف عاجل غذا به مراجعین فراهم می‌گردد و رسانیدن غذای تهیه شده و یا به معنی فروش غذای طبخ شده که در محوطه رستوران آماده شده باشد.

(۴) پنج فیصد عواید حاصله (قبل از وضع کسرات) از خدمات سالون‌ها و کلوپ‌های برگزاری محافل.

(۵) ده فیصد عواید حاصله (قبل از وضع کسرات) از درک خدمات مخابرات، ترانسپورت هوایی، هتل‌ها و رستوران‌های دارای خدمات بالا.

خدمات مخابراتی و خطوط هوایی به مفهوم این قانون عبارت از خدمات مخابراتی (تهیه هر نوع خدمات تلفونی، انترنت و فکس) می‌باشد و خدمات مسافربری که مبدا پرواز آن افغانستان باشد.

(۶) هرگاه مالیه دهنده مندرج فقره‌های (۳، ۴ و ۵) این ماده ادعا نماید که یک یا چند ماه عواید ناشی از عرضه خدمات تابع مالیه مندرج این فقره‌ها را نداشته، مکلف است، موضوع را کتباً ضمیمه اظهارنامه مالیاتی به وزارت مالیه اطلاع و تسلیم نماید. هرگاه ادعا مورد تأیید قرار گیرد، تابع پرداخت مالیه مندرج فقره‌های فوق نمی‌باشد. در صورتی که ادعای مذکور خلاف حقیقت ثابت گردد، علاوه بر پرداخت مالیه مندرج فقره‌های (۳، ۴ و ۵) این ماده مطابق حکم

قانون مالیات بر عایدات ۱۳۷

مندرج فقره (۲) ماده نود و هشتم این قانون مکلف به تأدیه مالیّه اضافی نیز می-باشد.

(۷) وزارت مالیّه جهت تطبیق بهتر این ماده و تعیین معیارهای آن طرز العمل وضع و اجرا می نماید.

تطبیق مالیّه معاملات انتفاعی

ماده شصت و هفتم:

(۱) مالیّه معاملات انتفاعی از سر جمع عواید حاصله، بدون نظر داشت این که مالیّه دهنده در طول سال جاری یا سال های قبلی مفاد یا زیان نموده است قابل تأدیه می باشد .

(۲) مبلغی که از درک مالیّه معاملات انتفاعی پرداخته شده است، حین سنجش عواید قابل سال مربوط به حیط قلم مصرف، قابل مجرائی می باشد.

(۳) مالیّه مندرج فقره (۳) ماده شصت و چهارم این قانون، حین سنجش مکلفیت های مالیّه معاملات انتفاعی، قابل مجرائی می باشد. هرگاه مبلغ تأدیه شده بیشتر از مالیّه معاملات انتفاعی قابل تأدیه همان سال باشد، مبلغ اضافی در دوره های بعدی قابل مجرائی نمی باشد.

فصل یازدهم

مالیات ثابت

فعالیت های انتفاعی تابع مالیات ثابت

ماده شصت و هشتم:

اشخاصی که فعالیت های انتفاعی مندرج احکام این فصل را انجام می دهند تابع پرداخت مالیات ثابت، به عوض مالیات بر عایدات و مالیّه معاملات انتفاعی می-باشند.

۱۳۸ قانون مالیات بر عایدات

میعاد تأدیة مالیة ثابت

ماده شصت و نهم:

مالیه ثابت در خلال سال مالی قابل تأدیة می‌باشد، مگر این‌که در قانون طور دیگری پیشبینی گردیده باشد.

مالیه ثابت اموال وارداتی

ماده هفتادم:

(۱) اشخاصی که دارای جواز تجارتی بوده و به توريد اموال می‌پردازند، تابع دو فیصد مالیة ثابت قیمت تمام شد اموال وارده به شمول محصول گمرکی آن می‌باشند. مالیة تأدیة شده منحصراً پیش پرداخت مالیات بر عایدات سالانه وی پنداشته شده و چنین تأدیات در مقابل مکلفیت تأدیاتی شخص مذکور مطابق احکام این قانون مد نظر گرفته می‌شود.

(۲) اشخاصی که بدون داشتن جواز تجارتی به توريد اموال می‌پردازند، تابع پرداخت سه فیصد مالیة ثابت قیمت تمام شد اموال وارده به شمول محصول گمرکی آن به عوض مالیات بر عایدات پنداشته می‌شود.

(۳) اشخاصی که جواز نامه تجارتی مؤقت داشته، به توريد اموال تجارتی می‌پردازند و اظهار نامه مالیاتی را به وزارت مالیة ارائه نمی‌دارند، تابع پرداخت سه فیصد مالیة ثابت قیمت تمام شد اموال وارده به شمول محصول گمرکی آن به عوض مالیات بر عایدات پنداشته می‌شوند.

(۴) مالیات مندرج فقره‌های این ماده در گمرکی اخذ می‌شود که اموال در آنجا محصول می‌گردد.

مالیه ثابت عراده جات

ماده هفتاد و یکم:

اشخاصی که به مقصد فعالیت تجارتی توسط وسایط نقلیه دست داشته، به انتقال اموال و حمل و نقل اشخاص می‌پردازند، قبل از تجدید جواز سیر، ذیلاً مکلف به پرداخت مالیة سالانه پنداشته می‌شوند:

قانون مالیات بر عایدات ۱۳۹

۱ - عراده باربری به اساس تن:

- از یک الی دو تن، مبلغ دوهزارو ششصد افغانی.
- بیشتر از دو الی سه تن، مبلغ سه هزارو چهارصد افغانی.
- بیشتر از سه الی چهارتن، مبلغ چهار هزارو دوصد افغانی.
- بیشتر از چهار الی پنج تن، مبلغ پنج هزار افغانی.
- بیشتر از پنج الی شش تن، مبلغ شش هزار افغانی.
- بیشتر از شش الی هشت تن، مبلغ هفت هزارو پنچصد افغانی.
- بیشتر از هشت الی ده تن، مبلغ نه هزار افغانی.
- بیشتر از ده الی دوازده تن، مبلغ ده هزارو پنچصد افغانی.
- بیشتر از دوازده الی چهارده تن، مبلغ دوازده هزار افغانی.
- بیشتر از چهارده الی شانزده تن، مبلغ سیزده هزارو پنچصدافغانی.
- بیشتر از شانزده الی هجده تن، مبلغ پانزده هزار افغانی.
- بیشتر از هجده الی بیست تن، مبلغ شانزده هزارو پنچصد افغانی.
- بیشتر از بیست الی بیست و پنج تن، مبلغ هجده هزارو پنچصد افغانی.
- بیشتر از بیست و پنج تن، فی تن مبلغ پنچصد افغانی بر علاوه مبلغ هجده هزارو پنچصد افغانی.
- از مجموع وزن مجاز بالای اکسل تریلر بالاتر از پنچصد کیلو گرام فی تن اضافه، مبلغ دو صد افغانی.

۲ - عراده جات مسافر بری:

- تکسی به ظرفیت سه الی پنج نفر مبلغ دو هزار افغانی.
- تکسی بالاتر از ظرفیت پنج نفر بر علاوه دو هزار افغانی، فی چوکی، مبلغ دوصد افغانی.
- مکروبس چهارده چوکی، مبلغ دو هزارو ششصد افغانی.
- انواع بس از پانزده الی بیست ویک چوکی، مبلغ چهار هزار افغانی.
- از بیست و دو الی بیست و نه چوکی، مبلغ شش هزار افغانی.
- از سی الی سی ونه چوکی، مبلغ هفت هزار افغانی.

۱۴۰ قانون مالیات بر عایدات

- از چهل الی چهل و نه چوکی، مبلغ هفت هزار و پنجمصد افغانی.
- از پنجاه الی شصت چوکی، مبلغ هشت هزار افغانی.
- بیشتر از شصت چوکی، بر علاوه مبلغ هشت هزار افغانی، فی چوکی مبلغ دو صد افغانی.
- ۳ - عراده جات به حساب سلندر:
 - عراده جات چهار سلندر، فی عراده مبلغ یک هزار و پنجمصد افغانی.
 - عراده جات شش سلندر، فی عراده مبلغ دو هزار افغانی.
 - عراده جات هشت سلندر، فی عراده مبلغ سه هزار افغانی.
 - عراده جات بیشتر از هشت سلندر بر علاوه سه هزار افغانی، فی سلندر مبلغ پنجمصد افغانی.
- ۴ - ریکشا:
 - ریکشای موتر سایکل، فی عراده پنجمصد افغانی.
 - ریکشا، فی عراده مبلغ یک هزار افغانی.

مالیه موضوعی قراردادی

ماده هفتاد و دوم:

- (۱) اشخاصی که دارنده جواز تجارتی نبوده و اشخاصی که مغایر اساسنامه منظور شده مواد، لوازم، خدمات و امور ساختمانی را با ادارات دولتی، شاروالی ها، تصدی های دولتی، نهادهای خصوصی و سایر اشخاص قرار داد نمایند، مکلف به تأدیه هفت فیصد مالیه ثابت به عوض مالیات بر عایدات پنداشته می شوند. این مالیه از وجوه قابل پرداخت وضع می گردد.
- (۲) اشخاص دارنده جواز که خدمات و مواد مندرج فقره (۱) این ماده را با نهادهای متذکره انجام می دهند تابع دو فیصد مالیه قراردادی می باشند. مالیه مندرج این فقره در مقابل مکلفیت های مالیاتی بعدی قابل محاسبه و مجرائی می باشد.
- (۳) مالیات مندرج فقره (۱ و ۲) این ماده توسط اشخاص تأدیه کننده حین تأدیه وضع و الی ده روز به حساب مربوط اداره مالیاتی انتقال نماید. قرارداد کننده های

قانون مالیات بر عایدات ۱۴۱

مندرج این ماده مکلف اند حین عقد قرارداد کاپی آنرا همزمان به اداره مالیاتی مربوط بفرستند. اشخاص حقیقی که طبق حکم مندرج فقره (۱) ماده هفدهم این قانون، معاشات تابع مالیه را اخذ می نمایند، از این حکم مستثنی اند.

مالیه ثابت عواید نمایشات

ماده هفتاد و سوم:

(۱) مالیه ثابت صرف بالای اشخاص حقیقی مقیم افغانستان و اشخاص حقیقی و حکمی غیر مقیم افغانستان تطبیق می گردد.

(۲) اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده که خدمات تفریحی مانند تیاتر، نمایش فلم، رادیو یا تلویزیون موسیقی یا مسابقات ورزشی را در داخل افغانستان عرضه می نمایند، تابع مالیه ثابت معادل ده فیصد عواید حاصله از فروش تکت می باشند. مالیه ثابت متذکره، به عوض مالیات بر عایدات و مالیه معاملات انتفاعی وضع می گردد. این مالیه طبق حکم مندرج فقره (۹) ماده هشتاد و هشتم این قانون تأدیه می گردد، مالیه در دفتر مالیاتی محلی که خدمات در آنجا عرضه می گردد، قابل تأدیه می باشد. سایر اشخاصی که خدمات تفریحی را اجراء یا فراهم می نمایند، مطابق احکام این قانون تابع مالیات بر عایدات و مالیه معاملات انتفاعی قرار می گیرند.

مالیه ثابت تشبثات کوچک (اصناف)

ماده هفتاد و چهارم:

(۱) اشخاص حقیقی که مصروف کار و فعالیت واجد شرایط ذیل باشند، طبق حکم مندرج ماده هفتاد و پنجم این قانون مکلف به پرداخت مالیه ثابت می باشند:

۱- اشخاص حقیقی که عواید داشته، تابع مالیه موضوعی و معاف مندرج احکام این قانون نباشد.

۲- مجموع عواید اشخاص حقیقی که در سال مالی کمتر از سه میلیون افغانی گردد.

۱۴۲ قانون مالیات بر عایدات

(۲) اشخاص حقیقی مندرج فقره (۱) این ماده مکلف به خانه پری و ارائه اظهارنامه مالیات بر عایدات، مطابق حکم مندرج فقره (۶) ماده هشتاد و هشتم این قانون می‌باشند. مالیه ثابت قابل تأدیه مطابق حکم مندرج ماده هفتاد و پنجم این قانون، محاسبه می‌گردد.

تعیین مالیات ثابت بالای فعالیت‌های اقتصادی کوچک (اصناف)

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) هرگاه اشخاص حقیقی در خلال سال مالی از درک منابع تابع مالیه موضوعی مندرج احکام این قانون و سایر منابع الی مبلغ شصت هزار افغانی عاید داشته باشد، از مالیه معاف می‌باشد.

(۲) هرگاه اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده در خلال سال مالی به استثنای عوایدی معاف از مالیه و عوایدی که تابع مالیه موضوعی قرار می‌گیرد بیشتر از شصت هزار الی مبلغ یکصد و پنجاه هزار افغانی عاید داشته باشد مکلف به پرداخت مالیه ثابت مبلغ پنجمند افغانی در هر ربع سال می‌باشد.

(۳) هرگاه اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده در خلال سال مالی به استثنای عواید معاف از مالیه و عوایدی که تابع مالیه موضوعی قرار می‌گیرد، بیشتر از مبلغ یکصد و پنجاه هزار افغانی الی مبلغ پنجمند هزار افغانی عاید داشته باشد، مکلف به پرداخت مالیه ثابت مبلغ یک‌هزار و پنجمند افغانی بر علاوه مبلغ ثابت مندرج فقره (۲) این ماده در هر ربع سال می‌باشد.

(۴) هرگاه اشخاص در خلال سال مالی به استثنای عواید معاف از مالیه یا عواید موضوعی تابع مالیه موضوعی مندرج احکام این قانون بیشتر از مبلغ پنجمند هزار افغانی الی مبلغ سه میلیون افغانی عاید داشته باشد مکلف به پرداخت سه فیصد مالیه ثابت از عواید ناخالص خود می‌باشد یا می‌تواند مطابق حکم مندرج فقره (۳) ماده چهارم این قانون از عواید قابل مالیه خود مالیات بر عایدات بپردازد، انتخاب معیاد تطبیق مالیات بر عایدات مالیه معاملات انتفاعی یا مالیه ثابت مؤدی از مدت سه سال کمتر نمی‌باشد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۴۳

تعدیل معافیت‌ها

ماده هفتاد و ششم:

- (۱) تعدیل معافیت‌ها و نورم‌های مالیاتی مندرج احکام این قانون به پیشنهاد وزارت مالیه و منظوری مقامات ذیصلاح صورت می‌گیرد.
- (۲) وضع مالیه و معافیت‌های مالیاتی بدون موافقه وزارت مالیه جواز ندارد.

فصل دوازدهم

مقررات مالیاتی جهت وضع مالیات بالای دارنده جواز معدن،

صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن

تعریفات

ماده هفتاد و هفتم:

- (۱) اصطلاحات آتی در این فصل معانی ذیل را دارد:
- ۱ - قرارداد هایدروکاربن‌ها: عبارت از یک قرارداد تفحص یا قرارداد خدمات مندرج هرقانونی که درمورد هایدروکاربن‌ها در افغانستان تطبیق گردد، می‌باشد.
- ۲ - صلاحیت نامه معدن: عبارت از اجازه نامه است که مطابق احکام قانون معدن از طرف وزارت معدن به منظور اکتشاف معدن سنگ، بهره برداری دائمی معدن سنگ، بهره برداری مواد بی‌کاره قبلاً استخراج شده، بهره برداری حرفه‌ئی، تجارت، پروسس، حمل و نقل و یا تغییر شکل دهی مواد منرالی اعطاء می‌گردد.
- ۳ - جوازنامه: عبارت از سند است که به منظور اکتشاف یا بهره برداری از معدن مطابق قانون معدن اعطاء می‌گردد.
- ۴ - دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن: به مؤدی اطلاق می‌گردد که دارنده جواز نامه و صلاحیت نامه معدن بوده و یا یکی از جوانب ذیدخل در قرارداد هایدروکاربن باشد.
- ۵ - دارائی دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن: عبارت از دارائی است که:

۱۴۴ قانون مالیات بر عایدات

- عمر مؤثر بیشتر از (۱۲) ماه داشته باشد .

- به منظور استفاده مستقیم در فعالیت‌های مندرج جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن خریداری و یا اعمار شده باشد.

(۲) یک حلقه چاه که ذریعه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن به منظور تفحص، انکشاف یا تولید هایدروکاربن‌ها حفر گردیده باشد، منحیث دارائی شخصیت مذکور پنداشته شده و تمام مخارج که در جریان حفر چاه ذریعه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن، شخص دیگری که به اساس قرارداد به شخصیت مذکور چاه را حفر نماید، یا مسدود نمودن چاه به مصرف رسیده باشد، منحیث مصارف حفر چاه پنداشته می‌شود. هرگاه مصارف حفر یا قرارداد حفر چاه بیشتر از یک سال مالی ادامه یابد، طوری محسوب می‌گردد که شخصیت مذکور دارائی جداگانه را در هر سال به‌دست آورده و ارزش هردارائی مساوی به مصارف حفر چاه و یا قرارداد حفر چاه در همان سال می‌باشد.

اولویت فصل دوازدهم

ماده هفتاد و هشتم:

مواد مندرج فصول این قانون به استثنای احکام مندرج این فصل بالای دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن به همان شیوه‌ای که بالای یک مؤدی معمولی تطبیق می‌گردد، قابل تطبیق بوده، مگر این‌که ذریعه یک ماده این فصل تغییر نماید.

مکلفیت‌های مالیاتی دارندگان جواز معدن

ماده هفتاد و نهم:

(۱) دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن به اعتبار هر یک از صلاحیت نامه‌ها، جوازها و قراردادها، منحیث مؤدی جداگانه پنداشته می‌شود.

قانون مالیات بر عایدات ۱۴۵

(۲) هرگاه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن، جناح دخیل در اضافه تراز یک قرارداد هایدروکاربن، یا دارنده بیشتر از یک جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا مرکب از هر دو مورد فوق باشد، این طور محسوب می گردد که وی منحیت شخص مجزا به اساس فعالیت های تجارتی مربوط هر قرارداد هایدرو کاربن، جواز معدن و صلاحیت نامه معدن پنداشته می شود.

(۳) هرگاه قرارداد هایدروکاربن، جواز معدن و صلاحیت نامه معدن تمدید گردد، تمدید آنها منحیت بخش از قرارداد اصلی هایدروکاربن، جواز و صلاحیت نامه معدن به منظور تطبیق این ماده، محسوب می گردد.

(۴) هرگاه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن، جناح دخیل در اضافه تراز یک قرارداد هایدروکاربن و یا دارنده بیشتر از یک جواز یا صلاحیت نامه معدن و یا مرکب از هر دو مورد فوق بوده و متقبل مصارف اضافه تر از یک قرارداد هایدروکاربن، جواز و یا صلاحیت نامه معدن گردد، مصارف متذکره میان بخش های مختلف فعالیت نظر به نحوه استفاده و به کاربرد مصارف، تقسیم می گردد.

مالیه معاملات انتفاعی

ماده هشتادم:

مالیه معاملات انتفاعی مندرج فصل دهم این قانون بالای عواید ذیل قابل تطبیق نمی باشد:

- ۱- عواید دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن از مدرک فروش مواد معدنی (طوری که در قانون مواد معدنی سال ۱۳۸۴ تعریف گردیده است) که تابع جواز و یا صلاحیت نامه معدن می باشد.
- ۲- عواید دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن از مدرک فروش هایدروکاربن که تابع قرارداد هایدروکاربن می باشد.
- ۳- عواید دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن از مدرک فروش یا انتقال جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرارداد هایدروکاربن.

وضع استهلاك

ماده هشتاد و یکم :

(۱) برخلاف جزء (۷) فقره (۱) ماده هجدهم این قانون، دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن که به منظور حصول دارائی خویش به استثنای تعمیر یا حق اشغال تعمیر، متقبل مصارف می گردد، می تواند مصارف حصول دارائی را به اساس فیصدی مساویانه، هر سال کمتر از موارد ذیل مجرائی حاصل نماید:

۱ - عمر مؤثر دارائی (دوره استهلاك) .

۲ - پنج سال مجرائی کسرات از سالی که دارائی در آن حصول گردیده است، آغاز می گردد.

(۲) برخلاف جزء (۷) فقره (۱) ماده هجدهم این قانون یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن که به منظور اعمار یا حصول دارائی یعنی تعمیر یا حصول حقوق جهت اشغال تعمیر، متقبل مصارف بدون کرایه سالانه می گردد، مصارف متذکره را به اساس فیصدی مساویانه در جریان (۱۵) سال وضع نموده می تواند. وضع کسرات در سالی که مصارف را در آن متقبل گردیده است، آغاز می گردد.

(۳) یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربنی که متقبل مصارف حصول صلاحیت نامه معدن، جواز معدن و یا قرارداد هایدروکاربن می گردد، مصارف حصول صلاحیت نامه، جواز معدن یا قرارداد هایدروکاربن را به اساس فیصدی مساویانه هر سال از سال های که صلاحیت نامه، جواز و قرارداد فوق الذکر مورد تطبیق قرار می گیرند، وضع نموده می تواند.

(۴) ارزش استهلاك دارائی دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن در هر زمان من حیث مصارف اصلی منفی هرنوع کسرات مصارف اعمار یا حصول دارائی متذکره که مطابق این ماده مجاز دانسته شده، محسوب می گردد. هرگاه شخصیت فوق الذکر، دارائی خویش را بیشتر از ارزش بعد از وضع استهلاك آن به فروش رساند، قیمت اضافی از عواید قابل مالیه شخص مذکور

قانون مالیات بر عایدات ۱۴۷

محسوب می‌گردد. هرگاه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن دارائی خویش را کمتر از ارزش بعد از وضع استهلاك آن به فروش رساند، می‌تواند مجرائی تفاوت ارزش بعد از استهلاك و قیمت فروش را در سالی که دارائی در آن به فروش رسیده، به دست بیاورد.

مصارف اعمار سرک‌ها

ماده هشتاد و دوم:

(۱) این ماده بالای دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن که متقبل مصارف اعمار سرک جهت پیش برد فعالیت‌های که مطابق جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن می‌گردد، تطبیق می‌شود.

(۲) شخصیت که در فقره (۱) این ماده تشریح گردید، می‌تواند مصارف اعمار سرک را در ظرف پانزده سال، با کسر مصارف سالی که در آن سرک تکمیل می‌گردد، چنانی که در فقره (۱) این ماده توضیح گردیده است، وضع نماید.

(۳) این فقره بالای دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن که مطابق جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرارداد هایدروکاربن، حقوق خویش را به شخص دیگر به فروش می‌رساند و در نتیجه شخص فروشنده سرک را که در فقره (۱) این ماده تشریح گردیده است، استفاده ننموده و حاصل کننده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن ها از سرک متذکره استفاده می‌نماید، تطبیق می‌گردد. در چنین حالت، شخص حاصل کننده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن مستحق وضع مصارف کسر نشده اعمار سرک برای سال‌های باقیمانده کسرات می‌باشد. سال‌های متباقی کسر مصارف سرک با منفی نمودن تعداد سال‌های که مالک و یا مالکین قبلی آن به اساس این ماده مستحق استهلاك بودند، از پانزده سال محاسبه می‌گردد.

(۴) در صورتی که فقره (۳) این ماده بالای اعمار سرکی که در فقره (۱) این ماده توضیح گردیده است، تطبیق گردد، شخصی که حقوق خویش را مطابق جواز

۱۴۸ قانون مالیات بر عایدات

معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن به فروش می‌رساند، مطابق حکم این ماده مستحق مجرائی مصارف اعمار سرک در سالی که حقوق مذکور در آن فروخته شده و یا در سال‌های بعدی آن نمی‌باشد.

مصارف قبل از تولید

ماده هشتاد و سوم:

(۱) برخلاف ماده هجدهم این قانون، دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرارداد هایدروکاربن صرف مصارف قبل از تولید را به اساس فیصدی مساویانه در هر سال طی میعاد وصول مصارف قبل از تولید مجرائی گرفته می‌تواند، در صورتی که :

۱ - "مصارف قبل از تولید" عبارت از مصارف است که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن قبل از تولید تجارتي مواد معدنی در مدت فعالیت مربوط به جواز معدن، صلاحیت نامه معدن متقبل شده باشد. با آنهم، مصارف قبل از تولید در برگیرنده مصارف حصول دارائی دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن معادن یا مصارف اعمار سرک نمی‌باشد.

۲ - "میعاد وصول دوباره مصارف قبل از تولید" در فعالیت‌های استخراج معادن و یا هایدروکاربن که ذریعه دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن در یکی از ساحات تعریف شده در جواز معدن و یا صلاحیت نامه معدن عبارت از مدت کمتر از میعاد ذیل باشد:

- پانزده سال.

- تعداد سال‌های باقیمانده در جواز یا صلاحیت نامه.

۳- "میعاد وصول دوباره مصارف قبل از تولید" برای یک شرکت هایدروکاربن عبارت از تعداد سال‌های باقیمانده در قرارداد می‌باشد.

(۲) دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن طوری پنداشته می‌شود که فعالیت‌های تولیدات تجارتي مواد معدنی و هایدروکاربن‌ها را در یکی از موارد ذیل (هر کدام آن‌ها که نخست واقع گردد) آغاز نموده است:

قانون مالیات بر عایدات ۱۴۹

۱ - درسالی که وزارت مالیه و وزارت معادن یادداشت کتبی را مبنی براین که وزارت خانه‌های متذکره به استناد یادداشت تحریری شخصیت فوق الذکر پذیرفته اند که شخصیت متذکره فعالیت‌های تجارتی را آغاز نموده است، صادر نمایند.

۲ - در صورتی که یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن دارای صلاحیت نامه معدن باشد، از سالی که فروشات مواد معدنی شش فیصد بیش از مصارف قبل از تولید را تشکیل دهد که وی در سال قبلی متقبل شده است.

۳ - در صورتی که یک شخصیت متذکره دارای قرارداد هایدروکاربن باشد، سالی که در آن عواید بابت فروش هایدروکاربن‌ها از فیصدی حد معین مصارف قبل از تولید متقبل شده توسط شخصیت مذکور قبل از آن فیصدی حد معین مصارف از طریق تقسیم تعداد سال‌های هایدروکاربن بر عدد (۱۰۰) بدست می‌آید.

(۳) هرگاه یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن حقوق مندرج جواز، صلاحیت‌نامه یا قرارداد هایدروکاربن خویش را به شخصیت دیگری که وی نیز دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن معادن است، به فروش برساند، شخصیت اولی می‌تواند مصارف متقبله قبل از تولید خویش را در مصارف حصول حقوق جواز، صلاحیت نامه یا قرارداد که مطابق فقره (۱) قبلاً وضع نشده باشد، علاوه نماید.

وضع کسرات جهت اعانه به یک صندوق پولی برای تمویل بودجه مکلفیت‌های محیطی و اجتماعی

ماده هشتاد و چهارم:

دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن هر مقدار پول را که باید در رابطه به مکلفیت محیطی و اجتماعی تأدیه گردد، مطابق ماده هشتاد و دوم قانون مواد معدنی منتشره جریده رسمی شماره (۸۵۹) سال ۱۳۸۴ و یا به اساس یک پلان لازمی هر قانونی که بالای هایدروکاربن‌ها قابل تطبیق باشد، وضع نماید.

پول متذکره به نهاد تأدیه می‌گردد که هیچ‌گونه رابطه مستقیم یا غیر مستقیم با شخصی که مطابق این ماده دعوای وضع همچو مصارف نماید، نداشته باشد. شخصیت فوق الذکر، از طریق یک نهاد مالی منظور شده توسط دادگاهستان بانک، تضمین نامه بانکی تأدیات را به وزارت مالیه در مورد مقدار قابل کسر و این‌که مقداری به امانت گذاشته شده را طوری‌که در مقررات مواد معدنی دولت و یا به اساس پلان که مطابق هر قانون هایدروکاربن قابل تهیه شده، به مصرف نمی‌رساند، فراهم می‌نماید.

انتقال زبان و دوام موافقتنامه‌ها

ماده هشتاد و پنجم:

(۱) ماده چهل و دوم این قانون که یک محدودیت را بالای تشخیص زبان خالص عملیاتی تطبیق می‌نماید، بالای یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن تطبیق نمی‌گردد. هرگاه یک دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن متقبل زبان خالص عملیاتی طوری که در ماده چهل و هفتم این قانون تعریف شده است، گردد، در آن صورت زبان مذکور منحیث مصارف قابل مجرائی برای سال بعد محسوب می‌گردد.

(۲) مطابق فقره (۳) این ماده، وزارت مالیه احکام مندرج این قانون را در زمانی که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن جانب دیدخل در یکی از جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرارداد هایدروکاربن برای میعاد ذیل باشد، تطبیق می‌نماید:

۱ - برای مدت پنج سال، در صورتی که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن دارنده صلاحیت نامه معدن باشد، پنج سال متذکره از همان سالی که شخصیت مذکور صلاحیت نامه را اخذ می‌نماید، آغاز می‌گردد.

۲ - برای مدت هشت سال، در صورتی که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن و یا قرار داد هایدروکاربن دارنده جواز معدن بوده، هشت سال متذکره از همان سالی آغاز می‌گردد که شخصیت مذکور جوازنامه را اخذ می‌نماید.

قانون مالیات بر عایدات ۱۵۱

۳ - معیاد قرارداد هایدروکاربن، در صورتی که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن یک جانب ذیدخل در قرار داد هایدروکاربن باشد. (۳) وزارت مالیه احکام مندرج این قانون را صرف بالای دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن که در فقره (۲) این ماده توضیح گردیده است، در صورتی تطبیق می نماید که دارنده جواز معدن، صلاحیت نامه معدن یا قرار داد هایدروکاربن کتباً موافقت نموده باشد که عواید قابل مالیه وی تحت نورم (۳۰) فیصد مالیات بر عایدات برای سال های که احکام این قانون ذریعه وزارت مالیه به اساس این ماده بدون در نظر داشت تغییرات بعدی تطبیق می گردند، قرار می گیرد.

فصل سیزدهم

تعیین مالیه، ارائه اظهار نامه ها، اعتراضات و تأدیة مالیات

نمبر تشخیصیه مالیه دهنده

ماده هشتاد و ششم :

(۱) اشخاص انفرادی، شرکت ها و مؤسساتی که مطابق احکام این قانون یا قانون گمرکات مکلف به پرداخت مالیات یا محصول گمرکی می باشند و سازمان های اجتماعی غیر انتفاعی و مؤسسات خیریه که مالیات از معاشات یا دستمزد کارکنان مربوط خویش را وضع می نمایند و یا اشخاصی که در بانک ها یا سایر مؤسسات مالی حساب داشته و یا افتتاح نمایند، مکلف اند تا نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را اخذ نمایند. کارکنانی که عواید شان مطابق احکام این قانون تابع وضع نمودن مالیات قرار می گیرند، نیز تابع این حکم می باشند.

(۲) طرز العمل استفاده و توزیع نمبر تشخیصیه مالیه دهنده توسط وزارت مالیه ترتیب می گردد.

(۳) توزیع و تجدید جواز نامه فعالیت اشخاص حقیقی یا حکمی فاقد نمبر تشخیصیه مالیه دهنده که مکلف به اخذ آن بوده، از طرف وزارت ها، ادارات و سایر مؤسسات دولتی جواز ندارد.

۱۵۲ قانون مالیات بر عایدات

تعیین مالیه و تعدیل آن

ماده هشتاد و هفتم:

(۱) اشخاصی حکمی دارنده جواز و اشخاص حقیقی مطابق احکام مندرج این قانون تابع پرداخت مالیات بر عایدات بوده، مکلف اند بیلانس و اظهارنامه مالیاتی مفصل را جهت ارائه گزارش عواید، وضع مالیات و سایر معلومات ضروری مطابق احکام این قانون و تعلیماتنامه مالیات بر عایدات خانه پری و به شعبه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند.

(۲) مالیه دهنده انفرادی که مطابق احکام این قانون تابع وضع نمودن مالیات توسط کارفرما می باشد، مکلف به ترتیب اظهارنامه نبوده، مگر این که دست مزد یا معاش را از دو یا چندین کارفرما به دست بیاورد و یا عاید دیگری بر علاوه دست مزد نیز داشته باشد. مالیه معاش و دستمزد که مطابق احکام قانون وضع شده، قابل پس پرداخت نمی باشد.

(۳) هر گاه مؤدی، اظهار نامه مالیاتی خویش را مطابق احکام این قانون تسلیم و مالیه دمت وی در آن درج باشد، این اظهارنامه منحصراً مالیه قابل تأدیه و یادداشت تعیین مالیه وی پنداشته می شود.

(۴) هرگاه وزارت مالیه متیقن گردد که معلومات فراهم شده در اظهار نامه مالیاتی مالیه دمت مؤدی را نشان نمی دهد، وزارت مالیه مقدار مالیه دمت وی را تعیین و یادداشت تعدیل شده تعیین مالیه را در مورد مقدار مالیه به شخصی که مسئول تأدیه مالیه است، صادر می نماید. در صورتی که وزارت مالیه باز هم متیقن گردد که رقم مندرج یادداشت درست نیست، این یادداشت نیز تعدیل و منحصراً یادداشت تعیین مالیه پنداشته می شود.

(۵) هر گاه مؤدی اظهار نامه مالیاتی خویش را مطابق احکام این قانون ترتیب و تسلیم ننماید، وزارت مالیه مقدار مالیه دمت وی را تعیین و یادداشت آن را به شخصی که مکلف به تأدیه مالیه است، صادر می نماید. هرگاه وزارت مالیه متیقن گردد که رقم مندرج یادداشت متذکره درست نیست، این یادداشت نیز تعدیل می گردد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۵۳

(۶) وزارت مالیه یادداشت تعیین مالیه را صرف در خلال پنج سال شروع از تاریخی که اظهار نامه مالیاتی خانه پری و یادداشت به آن ارتباط گیرد، صادر یا تعدیل می نماید. وزارت مالیه می تواند یادداشت تعیین مالیه را هر زمانی که شخص موفق به تسلیم دهی اظهار نامه مالیاتی خویش نگردیده یا اظهار نامه مالیاتی غلط را (به قصد فرار از مالیه) تسلیم دهد، صادر یا تعدیل می نماید.

(۷) هرگاه وزارت مالیه متیقن گردد که تحصیل مالیه ذمت شخص به دلیل این - که وی در حال عزیمت از افغانستان، خاتمه بخشیدن به کار شرکت و یا انتقال ملکیت بوده، یا به سایر دلایل در مخاطره قرار داشته باشد، وزارت مالیه یادداشت تعیین مالیه را برای هر یک از مقطع زمانی سال جاری یا سال های قبلی مالی صادر نموده می تواند.

میعاد ارائه اظهار نامه مالیاتی و تأدیه مالیات

ماده هشتاد و هشتم:

(۱) شخصی که مکلف به تکمیل اظهار نامه مالیاتی و بیلانس (به استثنای فورمه مالیه عرضه خدمات معاملات انتفاعی) می باشد، باید اظهار نامه مالیاتی خویش را الی اخیر جوزا (ماه سوم) سال مابعد به دفتر مالیه مربوط تسلیم نماید.

(۲) مالیه مندرج یادداشت تعیین مالیات به تاریخ تعیین شده در آن قابل تأدیه می باشد.

(۳) اشخاص مقیم یا غیر مقیم که کشور را قبل از تاریخ معینه تأدیه مالیات ذمت شان ترک می نمایند، مکلف اند الی دو هفته قبل از عزیمت اظهار نامه مربوط را تسلیم و مالیات ذمت خویش را تأدیه نمایند.

(۴) اشخاصی که مکلف به ارائه اظهار نامه مطابق احکام این قانون بوده و تابع سایر مقررات تأدیات مطابق این قانون نمی باشند، باید حین ارائه اظهار نامه مالیاتی، مالیات مربوط را تأدیه نمایند.

(۵) اشخاصی که مکلف به خانه پری فورمه مالیات معاملات انتفاعی می باشند، اظهار نامه مالیاتی را در هر سه ماه خانه پری و همراه با اسناد تحویلی مالیه قابل پرداخت شان الی پانزدهم ماه بعدی بعد از هر ربع سال تسلیم نمایند.

۱۵۴ قانون مالیات بر عایدات

(۶) اشخاصی که در محلات ثابت کار و فعالیت اقتصادی مصروف عرضه خدمات می‌باشند مکلف اند، مالیه دمت شان را در خلال هر سه ماه الی پانزدهم ماه بعدی تأدیه نمایند، مگر این که در این قانون طور دیگری پیشبینی گردیده باشد.

(۷) اشخاصی که دارای ملکیت منقول و غیر منقول بوده، مکلفاند مالیه دمت-شان را حین ثبت انتقال ملکیت تأدیه نمایند.

(۸) مالیه قرار دادهای منعقد با ادارات دولتی مطابق حکم مندرج ماده هفتاد و سوم این قانون حین اجرای تأدیات از طرف اداره ذیربط دولتی وضع می‌گردد.

(۹) مالیات بر عایدات نمایشگاه‌ها، تیاتر، سینماها، کنسرت‌ها، نندارتون‌ها، ورزشگاه‌ها و امثال آن الی تاریخ پانزدهم ماه بعدی قابل تأدیه می‌باشد. در صورتی که فعالیت نمایشگاه‌های متذکره دوامدار نباشد، مالیه آن‌ها در ختم نمایش اخذ گردد.

اعتراضات و عرایض

ماده هشتاد و نهم:

(۱) مالیه‌دهی که اظهار نامه مالیاتی را مطابق احکام این قانون ارائه یا یادداشت تعیین مالیه را تسلیم شده و بعداً متیقن گردد که اظهارنامه مالیاتی یا یادداشت تعیین مالیه نادرست باشد، در این صورت می‌تواند تعدیل یادداشت مالیه را صرف از تاریخ ارائه اظهارنامه مالیاتی در خلال پنج سال تقاضا نماید.

(۲) وزارت مالیه یادداشت مندرج فقره (۱) این ماده را در خلال (۶۰) روز بعد از ارائه درخواستی تعدیل یا تأیید و به مالیه ده ابلاغ می‌نماید. هرگاه وزارت مالیه در خلال این مدت اجراءات ننماید، طوری پنداشته می‌شود که یادداشت قبلی تعیین مالیه تأیید گردیده است. در این صورت مؤدی می‌تواند در خلال (۳۰) روز بعد از ابلاغ یا انقضای میعاد مذکور اعتراض خویش را به وزارت مالیه ارائه نماید. اعتراض از طرف هیئت بررسی در خلال حد اکثر الی (۶۰) روز مورد غور قرار گرفته، تصمیم لازم اتخاذ می‌نماید.

هرگاه هیئت بررسی در این مدت تصمیم اتخاذ ننموده و یا مالیه ده به تصمیم اتخاذ شده هیئت بررسی قناعت نه نماید، می‌تواند در خلال (۳۰) روز از تاریخ

قانون مالیات بر عایدات ۱۵۵

ابلاغ تصمیم هیئت، به محکمه مراجعه نماید. حکم محکمه در مورد قطعی و قابل تطبیق می‌باشد.

پس پرداخت

ماده نودم:

هر گاه وزارت مالیه بالاتر بررسی اظهار نامه مالیاتی، ادعای مؤدی یا فیصله محکمه دریابد که مالیه تأدیه شده اضافه‌تر از مقدار معینه می‌باشد، مالیه تأدیه شده اولاً جهت رفع سایر مالیات مؤدی یا محصولات گمرکی قابل پرداخت وی یا به موافقه خودش به حساب سایر تأدیه کنندگان محاسبه گردیده و بعد از اجرای آن، مقدار اضافی دوباره با در نظر داشت تعلیماتنامه قانون مالیات بر عایدات به مؤدی مسترد می‌گردد.

تحصیل معلومات

ماده نود و یکم:

(۱) به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون وزارت مالیه صلاحیت دارد تا اسناد مالیه ده را بررسی نموده و به این منظور می‌تواند هر نوع معلومات را در رابطه به امور مالی و تجارتي از مالیه ده یا سایر اشخاص مطالبه نماید.
(۲) معلومات مندرج فقره (۱) این ماده و معلومات حاصله در رابطه به اظهارنامه محرم بوده و از طرف مؤظفین مربوط وزارت مالیه افشاء نمی‌گردد. مگر به حکم قانون.

(۳) طرز بررسی اسناد مالیه ده در تعلیماتنامه قانون مالیات بر عایدات تنظیم می‌گردد.

(۴) شخصی که بدون دلایل موجه در خلال مدت بیست روز اسناد را به دسترس مؤظفین وزارت مالیه قرار ندهد یا از ارائه معلومات خودداری نماید، در برابر هر روز از تاریخ مطالبه، مکلف به پرداخت مالیه اضافی قرار ذیل می‌باشد:

۱- شخص حقیقی مبلغ یکصد افغانی.

۲- شخص حکمی مبلغ دو صد افغانی.

۱۵۶ قانون مالیات بر عایدات

روزهای رخصتی از این حکم مستثنی است.

فصل چهاردهم

احکام تطبیقی

تحصیل مالیات تأدیبه ناشده از شخص ثالث

ماده نود و دوم:

وزارت مالیه می تواند بدون موافقه مؤدی به اساس یادداشت تحریری، مالیات قابل

تأدیبه را از اشخاص ذیل نیز تحصیل نماید:

۱- شخصی که از مؤدی مقروض می باشد.

۲- شخصی که پول مؤدی را نگهداری می نماید.

۳- شخصی که پول را به نمایندگی شخص دیگر به منظور تأدیبه آن به مؤدی نگهداری می نماید.

۴- شخصی که صلاحیت شخص دیگر را جهت تأدیبه پول به مؤدی دارد.

۵- شخص حقیقی و حکمی ای که مکلف به تأدیبه معاشات، دستمزدها و امثال آن به مؤدی باشد.

مکلفیت آمرین ، سهامداران و سایر اشخاص

ماده نود و سوم:

شرکتی که مالیات بر عایدات قابل تأدیبه را مطابق احکام این قانون تأدیبه ننماید،

وزارت مالیه می تواند مالیه ذمت آن را از اشخاص ذیل تحصیل نماید:

۱- مسئولین ذیصلاحی که در رفع مکلفیت مالیاتی شرکت بی توجهی نموده باشند.

۲- سهامداری که حد اقل ده فیصد در مالکیت شرکت سهامی بوده، به اندازه مفاد سهم که وی از شرکت به دست می آورد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۵۷

۳- شخصی که یک یا بیشتر از یک حصه دارائی شرکت را به نرخ کمتر از قیمت بازار حین اجرای معامله، سه سال قبل از تاریخ پرداخت مالیات تأدیه نشده به- دست آورده باشد.

شخص ممنوع الخروج

ماده نود و چهارم:

شخصی که حسابات مالیاتی و تأدیاتی وی بیشتر از بیست هزار افغانی بوده و آن- را با مراجع ذیربط تصفیه ننموده باشد، از کشور خارج شده نمی‌تواند. مقامات ذیصلاح وزارت مالیه می‌توانند در مورد عدم خروج وی به مراجع ذیربط امنیتی یادداشت کتبی را ارسال نمایند.

مسدود نمودن

ماده نود و پنجم:

هرگاه مؤدی، اظهارنامه مالیاتی و مالیات را مطابق به احکام این قانون به وقت معینه ارائه، تأدیه یا وضع ننماید، وزارت مالیه می‌تواند مؤدی را ذریعه یادداشت تحریری مبنی بر این که بخشی از فعالیت یا تمام آن را بعد از (۷) روز از تاریخ یادداشت مسدود می‌نماید، اطلاع دهد. این حکم بعد از امضای مقامات ذیصلاح وزارت مالیه الی تصفیه کامل حسابات مالیاتی و تأدیاتی نافذ بوده و مراجع امنیتی مکلف اند، در تطبیق این حکم همکاری نمایند.

محدودیت دسترسی مؤدی به دارائی

ماده نود و ششم:

(۱) هرگاه مؤدی اظهارنامه مالیاتی و مالیات را مطابق احکام این قانون به وقت معینه ارائه، تأدیه یا وضع ننماید، وزارت مالیه می‌تواند به محکمه ذیصلاح مراجعه و الی تصفیه حسابات مالیاتی و تأدیاتی محدودیت دسترسی به دارائی- های منقول و غیر منقول (بلاک) متعلق به مؤدی را تقاضا نماید.

(۲) هرگاه مؤدی در خلال مدت (۳۰) روز وجایب مالیاتی و تأدیاتی خویش را اداء ننماید، وزارت مالیه می‌تواند به محکمه ذیصلاح مراجعه و فروش آن را تقاضا

۱۵۸ قانون مالیات بر عایدات

نماید. هرگاه مؤدی قبل از صدور حکم محکمه به ایفای مکلفیت‌های مندرج فقره (۱) این ماده حاضر گردد، از تعقیب عدلی وی انصراف به عمل می‌آید. (۳) محکمه ذیصلاح می‌تواند در حالت مندرج فقره (۱) این ماده به فروش دارائی‌های متذکره از طریق مزایده و داوطلبی حکم صادر نماید. (۴) وزارت مالیه از ماحصل فروش، وجایب مالیاتی و تأدیاتی مؤدی را اخذ و متباقی آن را به وی مسترد می‌نماید.

فصل پانزدهم

جلوگیری از کتمان مالیه

معاملات میان اشخاص مرتبط

ماده نود و هفتم:

هرگاه یک معامله از طرف اشخاص حکمی با اشخاص مرتبط (اقارب و شریکان معامله) و همچنان عین معامله با اشخاص غیر مرتبط با تفاوت قیمت‌ها صورت گیرد، در سنجش مالیه رقمی مدنظر گرفته می‌شود که بلندترین مبلغ مالیه را حاصل نماید.

کتمان مالیه

ماده نود و هشتم:

(۱) هرگاه مالیه دهنده وارد معامله‌ئی شود که عمداً باعث کاهش مکلفیت‌های مالیاتی و تأدیاتی وی گردد، وزارت مالیه معامله را رد و مورد بررسی قرار می‌دهد. (۲) اشخاصی که عواید قابل پرداخت مالیه شان را کتمان نمایند، مکلف به پرداخت مالیه اصلی و اضافی قرار می‌گردند: - مرتبه اول، اصل مالیه قابل پرداخت کتمان شده با جریمه دوچند مالیه اضافی. - مرتبه دوم، بر علاوه اصل مالیه قابل پرداخت کتمان شده با جریمه دوچند مالیه اضافی. در این صورت فعالیت اقتصادی کتمان کننده به اساس حکم محکمه متوقف می‌گردد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۵۹

فصل شانزدهم مالیه اضافی و جرایم مالیاتی

تخلفات و مجازات

ماده نود ونهم:

(۱) هرگاه مؤدی مکلفیت‌های مالیاتی مندرج احکام این قانون را رعایت ننماید، علاوه بر پرداخت مالیات ذمت خویش، مکلف به تأدیه مالیه اضافی و مستوجب مجازات احکام این فصل نیز می‌باشد. مالیه اضافی مانند سایر مالیات مندرج این قانون سنجش و تحصیل می‌گردد.

(۲) مالیه اضافی بر عایدات در موارد ذیل قابل تأدیه می‌باشد:

- ۱ - در صورت عدم تأدیه مالیه به وقت معینه مندرج احکام این قانون.
- ۲ - در صورت عدم حفظ، نگهداشت و ارائه اسناد و دفاتر معاملات تجاری.
- ۳ - در صورت عدم ارائه بیلانس و اظهارنامه مالیاتی.
- ۴ - در صورت عدم وضع مالیه.
- ۵ - در صورت عدم پرداخت مالیه.
- ۶ - در صورت عدم اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده.

مالیه اضافی در صورت عدم تأدیه مالیه به وقت معینه

ماده صدم:

اشخاصی که مالیه ذمت خویش را در ميعاد معینه تأدیه ننمایند، مکلف به پرداخت مالیه اضافی در فی روز مبلغ (٪ ۱۰) فیصد می‌باشند.

مالیه اضافی بر عایدات در صورت عدم حفظ اسناد

ماده یکصد و یکم:

(۱) مؤدیی که بدون دلایل اسناد و دفاتر معاملات مربوط را مطابق احکام این قانون به صورت درست تهیه، حفظ و نگهداری ننماید یا به دسترس مؤظفین

۱۶۰ قانون مالیات بر عایدات

وزارت مالیه قرار ندهد، شخص حقیقی به تأدیه مبلغ پنجهزارافغانی مالیه اضافی و شخص حکمی مکلف به تأدیه مبلغ بیست هزار افغانی مالیه اضافی می‌باشند.

(۲) شخصی که به قصد فرار از پرداخت مالیه، اسناد و دفاتر معاملات مربوط را تهیه، حفظ و نگهداری ننماید، علاوه بر پرداخت مالیه اضافی مندرج فقره (۱) این ماده به څارنوالی معرفی می‌گردد.

مالیه اضافی در صورت عدم ارائه اظهارنامه مالیاتی

ماده یکصد و دوم:

(۱) شخص حقیقی‌ای که بدون دلایل مؤجه اظهارنامه مالیاتی مربوط را مطابق احکام این قانون در خلال مدت معینه ارائه ننماید، به تأدیه مبلغ یکصد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تأخیر و شخص حکمی به تأدیه مبلغ پنجد افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تأخیر مکلف می‌باشند. روز های رخصتی از این امر مستثنی است.

(۲) شخصی که به قصد فرار از پرداخت مالیه اظهارنامه مربوط را مطابق احکام این قانون در خلال مدت معینه ارائه ننماید، علاوه بر پرداخت مالیه اضافی مندرج فقره (۱) این ماده، به څارنوالی معرفی می‌گردد.

مالیه اضافی در صورت عدم وضع مالیه

ماده یکصد و سوم:

(۱) اشخاصی که بدون دلایل مؤجه مالیه معاش و دستمزد، عواید تکتانه، مفاد سهم، کرایه، کمیشن، حق الامتیاز و عواید مشابه را مطابق احکام این قانون وضع ننمایند، مکلف به تأدیه ده فیصد مالیه اضافی می‌باشند.

(۲) اشخاصی که به قصد فرار از تأدیه مالیه مندرج فقره (۱) این ماده مالیات را وضع ننمایند. علاوه بر پرداخت مالیه اضافی مندرج فقره (۱) این ماده به څارنوالی معرفی می‌گردد.

قانون مالیات بر عایدات ۱۶۱

مالیه اضافی در صورت عدم تأدیه مالیه

ماده یکصد و چهارم :

(۱) اشخاصی که بدون دلیل مؤجه، مالیه وضع شده را مطابق احکام این قانون تأدیه نمایند، علاوه بر پرداخت مالیه مندرج ماده صدم این قانون مکلف به تأدیه ده فیصد مالیه اضافی می باشند.

(۲) اشخاصی که به قصد فرار از مالیه، مالیه تثبیت شده را مطابق احکام این قانون تأدیه نمایند، علاوه بر تأدیه مالیه اضافی مندرج فقره (۱) این ماده به خائنوالی معرفی می گردد.

مالیه اضافی در ارتباط به نمبر تشخیصیه مالیه دهنده

ماده یکصد و پنجم:

شخص حقیقی ای که مطابق حکم ماده نودویکم این قانون مکلف به داشتن نمبر تشخیصیه مالیه دهنده بوده، بدون دلیل مؤجه آن را اخذ ننماید، مکلف به تأدیه مبلغ پنج هزار افغانی مالیه اضافی و شخص حکمی به تأدیه مبلغ بیست هزار افغانی مالیه اضافی مکلف می باشند.

تخلفات مؤظفین مالیاتی

ماده یکصد و ششم:

(۱) هرگاه مؤظفین مالیاتی به قصد حصول منفعت مستقیم یا غیر مستقیم، معلومات محرم مندرج این قانون را افشاء نماید و یا سایر اشخاصی که در افشای معلومات وی را کمک نماید، به خائنوالی معرفی می گردد.

(۲) هرگاه مؤظفین مالیاتی بدون اجازه رسمی مقامات ذیصلاح مربوط از موقف خویش به قصد حصول منفعت مستقیم یا غیر مستقیم مالی یا سایر منفعتها استفاده سوء نمایند، به خائنوالی معرفی می گردد.

۱۶۲ قانون مالیات بر عایدات

صلاحیت تحصیل مالیات اضافی

ماده یکصد و هفتم:

مالیات اضافی مندرج احکام این فصل توسط شعبات مالیاتی وزارت مالیه تحصیل می گردد.

فصل هفدهم

احکام نهائی

وضع طرز العمل و تهیه فرمه ها

ماده یکصد و هشتم:

(۱) وزارت مالیه به منظور تشخیص، تثبیت و اخذ مالیات فرمه های را که مطابق احکام قانون ضروری پنداشته می شود، تهیه می نماید.

(۲) وزارت مالیه به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون تعلیماتنامه مالیات بر عایدات، طرز العمل و لوايح جداگانه (عمومی و انفرادی) را وضع می نماید.

عدم صدور جواز

ماده یکصد و نهم:

(۱) هرگاه اشخاص حقیقی یا حکمی، مالیۀ قابل تأدیۀ ذمت خود را مطابق به احکام این قانون به وقت معین آن تأدیه ننمایند، وزارت مالیه می تواند در مورد عدم تجدید جواز تجارتي شان رسماً به ادارات و مؤسسات که صلاحیت صدور جواز را دارند، اطلاع دهد.

جواز اشخاص وقتی قابل اجرا می باشد که سند عدم مسئولیت مالیاتی خود را از وزارت مالیه به اداره مربوط ارائه نماید، بر علاوه ادارات صدور جواز نمی تواند به اشخاص انفرادی، رئیس شرکت های سهامی و محدود المسئولیت که مکلفیت های مالیاتی خود و یا شرکت های خویش را ادا نکرده اند جواز دیگر را به اسمی عین شخص و یا شرکت های مذکور صادر نماید.

قانون مالیات بر عایدات ۱۶۳

(۲) ادارات صادرکننده جواز مکلف اند تا لست و مشخصات اشخاص حقیقی و حکمی را که جواز آن‌ها مدار اعتبار است از طریق اینترنت در اختیار ادارات دولتی قرار دهند.

- تمام ادارات و مؤسسات دولتی مکلف اند در هنگام عقد قرارداد از صحت و تاریخ اعتبار جواز اطمینان حاصل نموده سپس عقد قرارداد نماید.

(۳) ذوات مندرج ماده دوم قانون معاشات مقامات دولتی قبل از انتخاب و یا انتصاب مکلف اند تا فورم‌های عدم باقی داری مالیاتی را از طریق وزارت مالیه تکمیل نمایند.

شرایط استفاده از معافیت

ماده یکصدودهم:

(۱) تشبثات منظور شده که مکلفیت‌های مندرج احکام قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی منتشره جریده رسمی شماره (۸۰۳) مؤرخ ۶/۲۰ / ۱۳۸۱ و قوانین مربوط را انجام نداده باشند، از تاریخ اول سرطان سال ۱۳۸۳ به بعد مستحق استفاده از معافیت احکام مندرج قانون مذکور نمی‌باشند.

(۲) تشبثات منظور شده که مطابق احکام قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی مندرج فقره (۱) این ماده که قبل از تاریخ ۹/۱ / ۱۳۸۲ عملاً به فعالیت آغاز نموده باشند، در صورتی می‌توانند از امتیازات مندرج احکام آن مستفید گردند که احکام مندرج این قانون و قوانین مربوط را رعایت نموده و به رعایت آن ادامه بدهند.

(۳) تشبثات منظور شده که از معافیت‌های مالیاتی مندرج احکام قانون سرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی مندرج فقره (۱) این ماده استفاده نموده اند یا با نظر داشت حکم مندرج فقره (۱) این ماده و یا نسبت انقضای تاریخ معافیت مالیاتی، معافیت مالیاتی آنها خاتمه می‌یابد، در صورتی که تشبثات متذکره الی تاریخ ۱۳۸۳/۴/۱ ثبت و راجستر گردیده، ارزش دارائی ثابت استهلاک ناشده باقیمانده آن‌ها در همان تاریخ منحصی ارزش دارائی ثابت پنداشته می‌شود.

۱۶۴ قانون مالیات بر عایدات

ارجحیت قانون

ماده یکصد و یازدهم:

(۱) در صورت مغایرت قراردادها، موافقتنامه‌ها و سایر اسناد تقنینی با احکام این قانون، قانون مالیات بر عایدات مرجع دانسته می‌شود.

(۲) قراردادها و موافقتنامه‌های بین المللی منعقدہ میان دولت جمهوری اسلامی افغانستان و دول خارجی یا مؤسسات ملل متحد از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی است.

مکلفیت‌ها و باقیداریها

ماده یکصد و دوازدهم:

(۱) باقی داری و سایر مکلفیت‌های مالیاتی سال‌های قبل از (۱۳۸۱) تمام اشخاص حقیقی و حکمی معاف می‌باشد.

(۲) جرایم مالیاتی و تأخیر ارایه بیلانس مالیاتی سالهای (۱۳۸۱ الی ۱۳۸۵) به شمول بیلانس و اظهارنامه (۱۳۸۵) اشخاص حکمی و حقیقی در صورتی معاف پنداشته می‌شود که اصل باقی داری را در مدت حد اکثر سه ماه از تاریخ نشر در جریده رسمی این قانون بپردازد.

(۳) اشخاص باقیداری که حسابات مالیاتی‌شان را قبل از انفاذ این قانون تصفیه نموده باشند از امتیاز حکم فقره های (۱ و ۲) این ماده مستثنی اند.

تاریخ انفاذ

ماده یکصد و سیزدهم:

(۱) این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

(۲) احکام فقره (۳) ماده چهارم، مواد (۵۹، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۷۲، ۷۴ و ۷۵) و فقره‌های (۵ و ۶) ماده هشتاد و هشتم این قانون از شروع سال (۱۳۸۸) قابل تطبیق می‌باشد.

(۳) با انفاذ این قانون، قوانین ذیل از شروع سال (۱۳۸۸) ملغی شمرده می‌شود.

قانون مالیات بر عایدات ۱۶۵

- ۱- قانون مالیات بر عایدات منتشره جریده رسمی شماره (۸۶۷) سال ۱۳۸۴ و سایر تعدیلات، ضمایم و احکام مغایر آن.
- ۲- قانون مالیه مواد استهلاکی منتشره جریده رسمی شماره (۴۵۳) مؤرخ ۱۳۵۹/۲/۳۱ با ضمیمه شماره (۱) آن مبنی بر تعدیل مواد دهم و یازدهم قانون مذکور منتشره جریده رسمی شماره (۵۱۷) مؤرخ ۱۳۶۱/۷/۱۵.
- ۳- قانون اخذ صکوک منتشره جریده رسمی شماره (۵۱۴) مؤرخ ۱۳۶۱/۵/۳۱.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library